

Deel B
Programma's
tekstuele
toelichting

INHOUDSOPGAVE

DEEL B

Gezonde jeugd	4	b. Gelukkig ouder worden	41
<u>Kansrijke start</u>		c. Hulp bij huishouden	43
1. Nu niet zwanger	5	d. Lief-en leedpotje (voorheen Kaffieklatsj)	45
2. VoorZorg	7	e. Online training 'meer contact'	46
3. Stevig ouderschap	8	f. Aanpak eenzaamheid Jongeren	48
4. Knooppunt kansrijke start Kerkrade	9	g. Kerkrade samen tegen eenzaamheid	51
5. Centering zwangerschap	11	h. Ontmoetingsbus Leger des Heils	53
6. Proeftuin Geboortezorg Flex	13	I. KWIEK Beweegroute	54
<u>Basisschool/middelbare school</u>		2. Welzijn op recept	56
1. Gezonde basisschool van de toekomst	15	3. Arbeidsfit maken: Vitaal Kerkrade!	58
2. Overgewicht bij jongeren/Netwerkaanpak / Kei Gezond!	17	4. Inburgering	61
3. Talentontwikkeling/leren locatie Holz	19	5. Empowermenttraining vrouwen	63
4. Pleintje app	21	6. Armoede en schulden	65
5. Shuffle sports	23	a. Preventie en vroegsignalering	65
Vitale wijken	27	b. Versterken redzaamheid	68
1. Voorzieningen Wijzer	28	c. Inkomensondersteuning	69
2. Sociaal programma Rolduckerveld	31	d. Schuldhulpverlening	70
3. Community Building/ABCD-aanpak	33	e. Aanpak kinderarmoede	72
Vitaal ouder worden	36	7. Sociaal culturele activiteiten	74
1. Aanpak eenzaamheid	37	8. Healthy Life	75
a. Boodschappenplusbus	39	Innovatie Hub	77
		<u>Programma</u>	
		Trendbrekers (voorheen Parkstad Excellence)	78
		<u>Producten</u>	
		1. GBT readiness scan	80
		2. GBT opschaling Limburg	81

3.	Positieve gezondheidsapp	82
4.	Onze regio in beeld	84
5.	Navigator/Landkaart Parkstad	85

Services

1.	Fondsen werving	86
2.	LEEF fonds	88
3.	Community Events	90
4.	Onderzoek fit-programma	92

GEZONDE JEUGD

Kansrijke Start

Nu niet zwanger

Doelgroep

Nu niet zwanger (NNZ) richt zich op vrouwen en mannen in de vruchtbare leeftijd bij wie (vaak) sprake is van een combinatie van problemen. Denk hierbij aan ernstige psychische problematiek, verstandelijke beperking, verslaving, dakloosheid, schulden, loverboyproblematiek en illegaliteit. Vaak is er een gebrek aan zelfredzaamheid en zijn meerdere hulpverleners betrokken. Juist deze groep heeft behoefte aan extra ondersteuning bij de keuze voor anticonceptie als zij nog niet zwanger willen worden. Bijvoorbeeld omdat zij niet goed weten hoe ze zich tegen zwangerschap kunnen beschermen of omdat het regelen van anticonceptie gewoonweg niet lukt door de waan van de dag en andere problemen.

Algemene omschrijving

Het programma Nu Niet Zwanger ondersteunt kwetsbare vrouwen en mannen om zelf de regie te nemen over hun kinderwens, zodat vrouwen niet ongepland en tegen hun wens zwanger worden. NNZ-verpleegkundigen van de GGD bieden begeleiding op maat door het voeren van open en eerlijke gesprekken over de kinderwens, seksualiteit en anticonceptie. Kernelementen in de aanpak zijn:

1. Een proactieve, persoonlijke begeleiding op maat: NNZ sluit in de praktische uitvoering aan bij de dagelijkse leefwereld van cliënten. Bij hun vragen, emoties, behoeften, drempels en mogelijkheden;
2. Een intensieve samenwerking met ketenpartners in het sociaal- maatschappelijk werkveld zoals welzijnswerk en jeugdhulp voor onder andere signaleren, verwijzen en uitvoeren van het programma;
3. De samenwerking met medisch professionals zoals verloskundigen, gynaecologen en huisartsen voor advies, verwijzing en het plaatsen van anticonceptie.

Beoogd resultaat

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind zou het niet uit mogen maken waar zijn of haar wieg staat.

Het programma Nu Niet Zwanger beoogt het % ongeplande zwangerschappen onder jong volwassenen tot 25 jaar in Zuid-Limburg terug te brengen van 3,4% naar 2,5% (landelijk gemiddelde).

Monitoring

Jaarlijks (begin 2^e kwartaal) vindt er een monitoring plaats. De GGD geeft o.a. zicht in het aantal verwijzingen uitgesplitst per regio (Parkstad, Westelijke Mijnstreek of Maastricht-Heuvelland) naar de NNZ-verpleegkundige, reden van verwijzing, het aantal bereikte cliënten en het percentage dat vrijwillig en gemotiveerd heeft gekozen voor anticonceptie. Cijfers over het % ongeplande zwangerschappen zijn afkomstig van het onderzoek 'Seks onder je 25er' door Rutgers en Soa Aids Nederland in samenwerking met GGD'en, het RIVM en het CBS. **In maart 2023 is de meest recente monitoring via een factsheet gepubliceerd over het jaar 2022. Deze is te vinden in de bijlage bij deze rapportage of via de website van de GGD:**

[Nu Niet Zwanger - Factsheet 2022 - GGD Zuid-Limburg \(ggdzt.nl\)](https://www.ggdz.nl/nuz)

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/unit Seksuele Gezondheid;
- Provincie Limburg;
- Gynaecologen, verloskundigen en huisartsen in de regio;
- Diverse organisaties in Zuid-Limburg waar aandachtsfunctionarissen NNZ zijn getraind.

Regie

GGD Zuid Limburg, unit Seksuele Gezondheid, in afstemming met het Programmabureau Trendbreuk.

Status

VoorZorg

Doelgroep

VoorZorg richt zich op moeders en hun (eerstgeborene) kinderen (van -9 maanden tot twee jaar), waarbij sprake is van veel risicofactoren. Denk hierbij aan mishandeling en verwaarlozing, een laag opleidingsniveau, huiselijk geweld, middelen gebruik in de zwangerschap en beperkte affectieve en pedagogische vaardigheden.

Algemene omschrijving

VoorZorg bestaat uit een intensief schema van gemiddeld twee huisbezoeken van 1 à 1½ uur per maand door een speciaal opgeleide VoorZorg-verpleegkundige met ervaring in de Jeugdgezondheidszorg. De verpleegkundige ondersteunt de jonge vrouwen tijdens de zwangerschap en na de geboorte bij de verzorging en opvoeding van het kind. De huisbezoeken beginnen zo vroeg mogelijk in de zwangerschap (uiterlijk 28 weken zwangerschap) en lopen door totdat het kind twee jaar is. VoorZorg is een bewezen effectieve interventie die bijdraagt aan de preventie van kindermishandeling en ernstige ontwikkelingsproblemen bij jonge kinderen, verbetering van het zwangerschaps- en geboorteproces voor moeder en kind, verbetering van de gezondheid en ontwikkeling van het kind en verbetering van de persoonlijke ontwikkeling van de moeder en haar mogelijkheden voor opleiding en werk.

Beoogd resultaat

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind zou het niet uit mogen maken waar zijn of haar wieg staat. Het programma VoorZorg draagt bij aan kansengelijkheid doordat het positieve effecten heeft op hechting, borstvoeding en opvoeding, minder stress in de gezinnen en een daling van kindermishandeling.

Monitoring

GGD brengt jaarlijks (1^e kwartaal) het aantal VoorZorg trajecten in beeld. De GGD geeft o.a. zicht in het aantal voorzorgtrajecten uitgesplitst per regio (Parkstad, Westelijke Mijnstreek of Maastricht-Heuvelland), verschillende verwijzers en financiële baten per deelnemster. In samenspraak met JGZ en Veilig Thuis kan monitoring plaatsvinden op hechting, borstvoeding, opvoedingsproblematiek en het aantal meldingen van kindermishandeling /conflictscheiding. In maart 2022 is de meest recente monitoring via een factsheet gepubliceerd over het jaar 2021. Deze is te vinden in de bijlage bij deze rapportage of via de website van de GGD:

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/jeugdgezondheidszorg;
- Provincie Limburg

Regie

GGD Zuid Limburg, unit Seksuele Gezondheid, in afstemming met het Programmabureau Trendbreuk.

Status

Stevig ouderschap

Doelgroep

Stevig Ouderschap richt zich op kinderen in de leeftijd van 6 weken tot 2,5 jaar en hun (aanstaande) ouders (mogelijk vanaf 16 weken zwangerschap) met onder andere een belastende voorgeschiedenis, persoonlijke problemen, onvoldoende ondersteunende context.

Algemene omschrijving

Stevig ouderschap is gericht op ondersteuning bij het opvoeden en bestaat uit zes huisbezoeken van een speciaal opgeleide jeugdverpleegkundige. Cliënten bepalen zelf waar ze over willen praten. Van vragen over opvoeding tot verhalen over hun jeugd of huidige situatie. De jeugdverpleegkundige luistert, geeft eventueel advies en zoekt samen met cliënten naar oplossingen. Stevig Ouderschap gaat uit van vier prenatale en zes tot tien postnatale huisbezoeken (tot de kinderleeftijd van twee jaar) door een daartoe speciaal opgeleide Stevig Ouderschap verpleegkundige. Stevig ouderschap is een bewezen effectieve interventie die leidt tot een afname van het risico op ernstige opvoedingsproblematiek, betere fysieke en psychosociale ontwikkeling van het kind, meer empathische interactie en minder fysieke strafmaatregelen door de ouders, vroegtijdige toeleiding naar minder zware zorg en ouders die beter toegerust zijn voor het ouderschap.

Beoogd resultaat

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind zou het niet uit mogen maken waar zijn of haar wieg staat. Het programma Stevig Ouderschap draagt bij aan het voorkómen van ernstige opvoedingsproblemen, waaronder kindermishandeling

Monitoring

De GGD brengt jaarlijks (1^e kwartaal) het aantal Stevig Ouderschap trajecten. De GGD geeft o.a. zicht in het aantal trajecten Stevig Ouderschap uitgesplitst per regio (Parkstad, Westelijke Mijnstreek of Maastricht-Heuvelland) en verschillende verwijzers. In samenspraak met JGZ en Veilig Thuis kan monitoring plaatsvinden op opvoedingsproblematiek, lichamelijke en psychosociale ontwikkeling van het kind en het aantal meldingen van kindermishandeling /conflictscheiding. In maart 2022 is de meest recente monitoring via een factsheet gepubliceerd over het jaar 2021. Deze is te vinden in de bijlagen bij deze rapportage of via de website van de GGD:

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/jeugdgezondheidszorg;
- Provincie Limburg.

Regie

GGD Zuid Limburg, unit Seksuele Gezondheid, in afstemming met het Programmabureau Trendbreuk.

Status

Knooppunt Kansrijke Start Kerkrade

Doelgroep

Het Knooppunt Kansrijke Start richt zich op de zwangere vrouwen en/of (jonge) gezinnen die na risicosignalering als potentieel kwetsbaar of kwetsbaar worden ingeschat. Deze kwetsbaarheid bestaat uit een combinatie van medische én sociale risico's. Denk bij sociale risico's aan schuldproblematiek, psychosociale problemen, middelengebruik, relationele problemen/huiselijk geweld en huisvestingproblematiek.

Algemene omschrijving

Het Knooppunt Kansrijke Start zijn gericht op het realiseren van samenhangende zorg door integrale samenwerking tussen partners vanuit het medisch en sociaal domein in de prenatale en postnatale fase. Hierbij staat de eigen regie van het gezin centraal. In Zuid-Limburg is reeds goede ervaring opgedaan met de zogenaamde 'Knooppunten' in het onderwijs.

Het Knooppunt Kansrijke Start draagt bij aan het bevorderen eigen kracht, regie en ondersteuning van het gezin vanaf de zwangerschap (zwangere/gezin staat centraal). Deze ondersteuning gebeurt doordat professionals in een lokaal team de behoeften van het gezin zo vroeg mogelijk verkennen (wat is er nodig om de eigen kracht/regie te bevorderen) en door de mogelijkheden voor steun op maat samen met het gezin te bespreken en te organiseren. Het lokale Knooppunt Kansrijke Start bestaat op zijn minst uit de verloskundige, jeugdverpleegkundige, kraamzorg en wordt aangevuld met andere partners die een rol hebben in het organiseren van steun op maat. Voor de vorming van de Knooppunten Kansrijke Start wordt kennis gedeeld en ervaringen uitgewisseld tussen 3 van de 4 Zuid-Limburgse gemeenten waar de perinatale gezondheid het slechtst is: Kerkrade, Landgraaf en Vaals.

In deze knooppunt bijeenkomsten is een van de thema's om als lokaal team van professionals rondom een gezin dezelfde taal te gaan spreken, het streven is om Positieve Gezondheid te gaan gebruiken als gezamenlijke taal.

Beoogd resultaat

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind zou het niet uit mogen maken waar zijn of haar wieg staat.

De Knooppunten Kansrijke Start dragen bij aan het verkleinen van de kans op vroeggeboorte en laag geboortegewicht. Kerkrade kent scoort het slechts van heel Nederland op deze indicator (217,3 per 1.000 geboortes t.o.v. landelijk gemiddelde van 159,0 per 1.000 geboortes). Beoogd resultaat is om de score voor Kerkrade terug te brengen naar het landelijk gemiddelde (verlaging van ca. 25%).

Naast het knooppunt wordt ook gewerkt aan digitale zorgpaden, waarin het steunpallet inzichtelijk gemaakt wordt. Hierdoor kunnen zorgprofessionals snel schakelen om het gezin via een warme overdracht op de plek te krijgen waar ze de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.

Monitoring

De indicator vroeggeboorte en laag geboortegewicht is afkomstig van Perined en kan jaarlijks worden gemonitord via het dashboard Gezondheid op Waar Staat Je Gemeente. Dit is tevens een belangrijke indicator voor de fase Kansrijke Start in de monitoring en evaluatie van de aanpak Trendbreuk op zowel regionaal niveau als gemeentelijk niveau.

De kwartiermaker Kansrijke Start Zuid-Limburg en de projectleider Kansrijke Start monitoren de voortgang van de lokale coalities in Zuid-Limburg en Parkstad. De voortgang van het lokale knooppunt Kerkrade wordt gemonitord door de kwartiermaker en projectleider in samenwerking met de

beleidsmedewerker van de gemeente Kerkrade. In de bijlagen is een infographic over 2022 en het eerste kwartaal 2023 te vinden.

Hier wordt o.a. op Kerkraads niveau inzicht gegeven in het aantal besproken casuïstiek, gezinssamenstelling, soort verwijzer, soort hulpvraag en ingezette actie. Gekeken wordt naar de breedte waarin ketenpartners uit het sociaal en medische domein vertegenwoordigd zijn, de mate en wijze waarin periodiek overleg plaatsvindt (informerend, mening vormend, besluitvormend), voortgang in processtappen van kennismaken naar inrichten naar uitvoeren. In de lokale coalities zijn door een onderzoeker vanuit een Zon-MW onderzoek interviews afgenomen en verbeterpunten vanuit deze interviews worden met de partners lokale coalitie verder opgepakt.

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/jeugdgezondheidszorg;
- Provincie Limburg;
- Gemeente Landgraaf en Vaals;
- Radar;
- Kinderopvang Parkstad;
- Verloskundigenpraktijk Puur;
- Geboortezorg Limburg (kraamzorg);
- HOZL;
- Xonar;
- Impuls;
- Moventis GGZ;
- Toegangsteam Jeugd gemeente Kerkrade;
- Gezondheidscentrum Terwinselen
- Bibliotheek Kerkrade

Regie

Knooppunt Kansrijke Start valt onder regie van de gemeente, waarbij de GGD / Programmabureau Trendbreuk ondersteunt. De coördinatie vindt plaats door Impuls.

Status

Onder leiding van de gemeente zijn de partners samengebracht. Naar aanleiding van meerdere bijeenkomsten met stakeholders zijn samenwerkingsafspraken gemaakt en is in maart 2022 het knooppunt kansrijke start operationeel geworden. Dit knooppunt vindt maandelijks plaats. De digitale zorgpaden zijn in het 1^e kwartaal 2022 live gegaan.

Centering zwangerschap

Doelgroep

Als een verloskundigenpraktijk besluit te starten met Centering zwangerschap dan wordt deze vorm van zorg aangeboden aan alle zwangere vrouwen die zich aanmelden voor begeleiding bij de verloskundigenpraktijk. Centering zwangerschap richt zich daarmee op alle zwangere vrouwen.

Algemene omschrijving

Centering zwangerschap is een programma van Stichting Centering Nederland dat de medische controles en alle informatie rondom zwangerschap, de bevalling en de eerste babytijd combineert. Het is een andere manier van het verlenen van verloskundige zorg, namelijk aan een groep zwangere in plaats van de standaard individuele consulten. Acht tot twaalf vrouwen met dezelfde zwangerschapsduur ontmoeten elkaar en volgen tien groepsessies van twee uur (waarvan één na de geboorte). Elke groep wordt begeleid door twee vaste professionals: een verloskundige en een andere professional, bijvoorbeeld een kraamhulp of een jeugdverpleegkundige. Door de groepsaanpak krijgen zwangere gemiddeld 17 uur méér zorg dan in een individueel traject en kunnen er meer onderwerpen dieper worden besproken. Dit biedt meer interactietijd tussen de zorgverlener en de zwangere.

Centering zwangerschap is een bewezen effectieve interventie die de kans op vroeggeboorte en laag geboortegewicht verkleint. Deelnemers stoppen vaker met roken, krijgen een gezondere leefstijl en een betere mentale gezondheid. Ze leren dus om gezondere keuzes te maken, niet alleen voor zichzelf maar ook voor de baby. Ook blijkt dat de meeste vrouwen dit een hele fijne vorm van zorg vinden en meer vertrouwen hebben in hun zwangerschap, bevalling en rol als moeder. Zwangere vrouwen steunen elkaar en wisselen kennis en ervaringen uit. Hierdoor ontstaat een actieve rol en inbreng. Bovendien ontstaan er contacten en vriendschappen tussen de deelnemers onderling, waardoor zij ook na de zwangerschap steun bij elkaar vinden over de opvoeding en ontwikkeling van de kinderen.

Beoogd resultaat

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind zou het niet uit mogen maken waar zijn of haar wieg staat.

Het programma Centering zwangerschap draagt bij aan het verkleinen van de kans op vroeggeboorte en laag geboortegewicht. Kerkrade kent scoort het slechts van heel Nederland op deze indicator (217,3 per 1.000 geboortes t.o.v. landelijk gemiddelde van 159,0 per 1.000 geboortes). Beoogd resultaat is om de score voor Kerkrade terug te brengen naar het landelijk gemiddelde (verlaging van ca. 25%).

Monitoring

De indicator vroeggeboorte en laag geboortegewicht is afkomstig van Perined en kan jaarlijks worden gemonitord via het dashboard Gezondheid op Waar Staat Je Gemeente. Dit is tevens een belangrijke indicator voor de fase Kansrijke Start in de monitoring en evaluatie van de aanpak Trendbreuk op zowel regionaal niveau als gemeentelijk niveau. Zowel op Kerkraads als op Zuid-Limburgs niveau wordt gemonitord hoeveel zwangeren deelnemen aan Centering Zwangerschap.

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/jeugdgezondheidszorg;
- Provincie Limburg;
- Geboortezorg Limburg
- Stadsregio Parkstad;
- Verloskundigenpraktijk Puur.

Regie

Kwartiermaker Kansrijke Start onder leiding van Programmabureau Trendbreuk. Dit in samenwerking met de ambtelijke projectleider Kansrijke Start onder leiding van de centrumgemeente Heerlen en aangestuurd door het Programmateam Kansrijke Start Parkstad. Van deze laatste maakt de gemeente Kerkrade t.b.v. lokale implementatie ook deel uit.

Status

Trendbreuk/Kansrijke Start Zuid-Limburg vervult een aanjaagrol om Centering zwangerschap op meerdere plekken te laten starten. **Inmiddels zijn alle eerstelijns verloskundigenpraktijken in Parkstad (10) geschoold in Centering Zwangerschap. Vijf verloskundigenpraktijken uit Parkstad bieden deze vorm van zorg aan. In Kerkrade is dat verloskundigenpraktijk Puur. In totaal zijn er tot nu toe 28 groepen gestart in Parkstad. Verloskundigenpraktijk Puur heeft nu de 13^e groep gestart.**

Proeftuin Geboortezorg Flex

Doelgroep

Met de proeftuin zorgen we dat gezinnen in een kwetsbare positie de uren kraamzorg die zij nodig hebben om zelfstandig en zelfredzaam het ouderschap aan te gaan, ook daadwerkelijk kunnen ontvangen. Indien nodig ontvangen zij nog een extra steuntje in de rug na de wettelijke periode kraamzorg van 8 tot 10 dagen. Zo willen we in het prille begin van het leven maximale ondersteuning bieden aan deze gezinnen om hun zelfredzaamheid te vergroten en om hun kind(eren) een gezonde en veilige start van het leven te bieden.

Algemene omschrijving

Gezinnen die door de verloskundige gesignaleerd worden als (zeer) kwetsbaar, woonachtig zijn in Parkstad of Sittard-Geleen, verzekerd zijn bij CZ of VGZ en voornemens zijn kraamzorg te ontvangen/kraamzorg ontvangen door Geboortezorg Limburg wordt deelname aan de proeftuin aangeboden. Gezinnen die niet kunnen of willen deelnemen aan de pilot, maar wel behoefte hebben aan soortgelijke steun, ontvangen steun uit het regulier beschikbare steunpallet in de regio. Geboortezorg Flex bestaat uit 2 pijlers

Pijler 1

De eerste pijler van de proeftuin betreft het laten vervallen van de eigen bijdrage voor 150 gezinnen die worden gesignaleerd als (zeer) kwetsbaar, op basis van de kwetsbaarheidsdefinitie. Hiermee is er geen financiële drempel meer voor de inzet van maximale kraamzorg in deze gezinnen. Met deze pijler realiseren we in de proeftuin binnen één jaar voor 150 gezinnen in een kwetsbare positie een goede basis vanuit kraamzorg in de eerste 8 tot 10 dagen aansluitend op de bevalling.

Pijler 2

Voor 100 gezinnen (waarvan er 50 doorstromen uit pijler 1), in een (zeer) kwetsbare positie wordt kraamzorg op maat aangeboden, die ingezet kan worden gedurende de eerste zes maanden na de geboorte. Het gaat hier om volgens de kwetsbaarheidsdefinitie, (zeer) kwetsbare gezinnen die (tijdelijk) niet zelfredzaam zijn en in deze cruciale levensfase een steuntje in de rug nodig hebben. Deze ondersteuning is ofwel complementair op het bestaande aanbod aan gezinsondersteuning binnen gemeenten maar kan ook afzonderlijk worden ingezet. Er kan ook sprake zijn van overbrugging totdat andere zorg voor het gezin beschikbaar is. Geboortezorg Flex kan aansluitend op de kraamperiode zijn, maar kan ook los van de kraamperiode worden verleend. Afhankelijk van wat het specifieke gezin nodig heeft wordt de inzet van de flexibele kraamzorg bepaald, er wordt uitgegaan van een gemiddelde inzet van 24 uur per gezin.

Beoogd resultaat

De verwachting is dat de inzet van pijler 1 o.a. leidt tot gezinnen die beter voorbereid en met meer zelfvertrouwen het ouderschap zelfstandig aangaan, minder stress en meer regie over eigen leven bij gezinnen en hoger gebruik van kraamzorg bij gezinnen waar dit nodig is.

De verwachting is dat de inzet van pijler 2 o.a. leidt tot gezinnen die beter voorbereid zijn op het ouderschap en meer open staan voor hulp, een veilige hechting tussen ouders en kind, meer veerkracht en eigen regie over eigen leven bij gezinnen en minder verwijzingen door JGZ binnen het 1^e levensjaar.

Monitoring

Om te weten of de proeftuin de gewenste effecten oplevert worden 2 deelstudies uitgevoerd, door een onderzoeker van de GGD Zuid Limburg. De monitoring en evaluatie sluit aan op het hoofddoel van de proeftuin, namelijk het vergroten van de zelfredzaamheid van gezinnen. Het streven is om effecten van de proeftuin aan te tonen op de vier dimensies: betere ervaren kwaliteit van zorg, betere gezondheid van de populatie, afname kostenstijging per hoofd van de bevolking en grotere werktevredenheid onder betrokken zorgprofessionals.

Effecten van de proeftuin worden gemeten middels de afname van vragenlijsten bij (aanstaande) ouders in zowel de interventie als controlegroep binnen de proeftuin en professionals werkzaam binnen de proeftuin.

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/jeugdgezondheidszorg;
- Geboortezorg Limburg
- Verloskundig samenwerkingsverband Samen Zuyd en verloskundigen
- Gemeenten in Parkstad
- Gemeente Sittard-Geleen
- Zorgverzekeraar CZ
- Zorgverzekeraar VGZ

Regie

De projectgroep waar gemeente Kerkrade als vertegenwoordiging namens de Parkstadgemeenten zitting in heeft zal de voortgang gedurende de uitvoering van de proeftuin bewaken.

Status

Per 1 november 2021 is deze proeftuin die anderhalf jaar duurt gestart. Aangezien de eerste resultaten op basis van de kwalitatieve data positief zijn, is door de partners gezamenlijk besloten om de proeftuin voort te zetten voor geheel 2023. Door de proeftuin te verlengen voor heel 2023 zorgen we ervoor dat er zowel voor gezinnen als alle betrokken professionals geen gat valt tussen het behalen van de inclusies en een mogelijke voortzetting van de proeftuin bij een positieve evaluatie.

Het onderzoeksrapport met daarin de evaluatie van de proeftuin wordt in het vierde kwartaal van 2023 verwacht. In geval van succes zal borging en verbreding van de proeftuin plaatsvinden naar een structureel aanbod in heel Zuid-Limburg.

Gezonde basisschool van de toekomst (GBT)

Doelgroep

Kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar.

Algemene omschrijving

Met de GBT worden de ontwikkelkansen en de gezondheid van kinderen bevorderd en gezondheidsachterstanden weggewerkt. Dit gebeurt enerzijds door het aanbieden van Gezonde Voeding door middel van een gezonde lunch en anderzijds door een uitgebreid kwalitatief goed beweegaanbod. Met de verlengde schooldag in combinatie met de aanpak talentontwikkeling werken kinderen daarnaast aan het verkennen en investeren in de eigen talenten.

De Gezonde Basisschool van de Toekomst kent een directe verbinding met haar omgeving. De school vormt een sociaal maatschappelijke hotspot in de buurt. Buurtbewoners en vooral ouders van de kinderen kunnen een actieve rol spelen op school en verenigingen worden betrokken bij het vormgeven van het aanbod. Waar mogelijk worden op termijn lokale en regionale tuinders en telers betrokken bij het leveren van de producten voor de lunch.

De Gezonde Basisschool van de Toekomst vormt samen met de kinderopvang, de tussenschoolse en naschoolse opvang een logisch geheel. Medewerkers van de kinderopvanglocaties zijn steeds beter toegerust om een belangrijke sociale en pedagogische aanvulling te vormen op het onderwijs-leerproces. Daarnaast kunnen zij bijvoorbeeld op momenten zoals de tussenschoolse opvang, de leiding nemen en zorgen voor een gericht aanbod. Pedagogisch medewerkers en onderwijsassistenten vervullen een belangrijke rol vervullen bij de begeleiding van leerlingen.

In Kerkrade wordt gestart met de implementatie van GBT op De Steltloper in het Rolduckerveld en De Schatkist in Bleijerheide-Nulland.

Beoogd resultaat

In algemene zin is de doelstelling van de Gezonde Basisschool van de Toekomst het ontwikkelen van een gezonde leefstijl en het vergroten van (onderwijs)kansen bij leerlingen in het basisonderwijs zodat zij opgroeien tot gezonde volwassenen/een gezonde generatie waarmee de negatieve trend op het gebied van de gezondheid in de regio wordt gekeerd. Daarnaast krijgt de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen op de GBT een positieve impuls. Meer specifiek geldt voor dit project dat de doelstelling is het concept "Gezonde Basisschool van de Toekomst" op twee basisscholen, namelijk De Schatkist en De Steltloper, te implementeren.

Monitoring

De GBT is reeds een bewezen effectieve interventie. Vierjarig wetenschappelijk onderzoek heeft dit aangetoond. De resultaten van dit onderzoek zijn gepresenteerd in 2020. Gebleken is dat de kinderen op de GBT-scholen betere voedingspatronen, een gezondere BMI en een betere buikomvang ontwikkelen. Dit draagt op termijn bij aan minder hart- en vaatziekte, diabetes en de totale ziektelast in de regio. Bij de controlescholen (niet-GBT) waren in dezelfde periode de parameters verslechterd. Overerving van ongezond gedrag zet zich aldus daar voort. De GBT heeft echter niet alleen effect op de fysieke conditie van kinderen. Het onderzoek laat namelijk ook zien dat ook het algemene welbevinden van leerlingen op een GBT verbetert. Kinderen ontwikkelen zich hier sociaal emotioneel sterker. Dit draagt enerzijds bij aan het vergroten van de leerprestaties op school, alsook anderzijds aan de kansen (in talentvorming) van kinderen. Daarmee zijn de effecten van de GBT aldus op voorhand al helder.

In dit project vindt daarom vooral monitoring plaats op procesniveau. Dit betekent dat de voortgang van het implementatieproces op De Schatkist en De Steltloper nauw wordt gevolgd en waar nodig

wordt aangejaagd. Dit is ook nodig gezien het feit dat de scholen vanwege de pandemie veel tijd en aandacht moeten besteden aan het primaire proces. Het monitoren van de voortgang is een dynamisch proces welk op elk moment bijgesteld kan worden.

Betrokken partijen

- Stichting implementatie gezonde basisscholen;
- Movare/school;
- Gemeente Kerkrade;
- Kinder Opvang Parkstad;
- GGD-Zuid Limburg;
- Regionaal Partnership Fontys;
- Regio Parkstad;
- Provincie Limburg;
- (lokale) ondernemers

Daarnaast vinden er gesprekken plaats met mogelijke partners die een bijdrage kunnen leveren bij de naschoolse activiteiten in het kader van de verlengde schooldag zoals VaZom – Bibliotheek – Muziekschool – Oranje Vereniging Kerkrade – Continium etc. en partners rondom de school in de wijk (bv Sportverenigingen – Muziekverenigingen – Scouting – Speeltuinen etc.)

Regie

Stichting implementatie gezonde basisscholen

Status

Nadat de Schatkist na de zomervakantie in september 2021 als tussenstap gestart was als beweegschool zijn na de carnavalsvakantie (maart 2022) zowel de Schatkist als de Steltloper volledig als GBT-school van start gegaan. Voor beide scholen geldt met betrekking tot de ouderbijdrage dat voor het eerste jaar (tot maart 2023) er geen extra bijdrage is gevraagd. Vanaf maart 2023 wordt een ouderbijdrage gevraagd voor de GBT. Voor kinderen waarvan de ouders de vergoeding niet kunnen betalen bestaat de mogelijkheid een bijdrage aan te vragen bij de stichting Leergeld. De wens is om zoveel mogelijk leerlingen te laten participeren in de GBT. We willen immers gelijke kansen creëren voor kinderen.

De gezonde lunch is een belangrijk onderdeel van de GBT. Zoals in de voorgaande rapportage vermeld, heeft er een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden die tot een gunning heeft geleid. Jumbo verzorgt de lunch op beide scholen. De ervaringen en uitvoering van de lunch worden als goed ervaren.

Het afgelopen schooljaar 2022/2023 zijn in de tussenschoolse pauze (TSO) pedagogisch medewerkers van Flow (voorheen Kinder Opvang Parkstad) ingezet om de kinderen te laten bewegen. Zij werden hierbij in de planning en aansturing ondersteund door de combinatiefunctionaris van The Move Factory zorg (TMF).

De afgelopen periode is gebleken dat het in de huidige arbeidsmarkt voor het Flow onmogelijk is om voldoende gekwalificeerd personeel te leveren voor TSO. Dit heeft geleid tot knelpunten op de scholen. Daarom is onlangs in goed overleg tussen alle partijen besloten om het komende schooljaar geen gebruik meer te maken van pedagogische medewerkers van Flow. Dit wordt dan opgevangen door additioneel personeel vanuit de scholen. We hopen hiermee de bezetting in de TSO weer op peil te brengen en tegelijkertijd een kwaliteitsslag te realiseren in de TSO. In de loop van het schooljaar zullen we deze werkwijze evalueren. Tegelijkertijd is de doorontwikkeling en verdere implementatie van de GBT ook verknoot in het Voorloperstraject Rijke Schooldag en programma School en Omgeving. Dus ook buiten de kaders van VIE werken we aan de verspreiding van het GBT-gedachtegoed binnen Kerkrade.

Netwerkaanpak voor kinderen met (risico op) overgewicht & obesitas; Kei Gezond

Doelgroep

Kinderen met (risico op) overgewicht & obesitas.

Algemene omschrijving

Sporten en bewegen in zijn algemeenheid is essentieel voor kinderen. In combinatie met de gezonde basisschool en samen met verenigingen en waar aan de orde met ondersteuning van het Jeugd Sport Fonds wordt hier in brede zin op ingezet. Toch is bewegen niet voor ieder kind even vanzelfsprekend en makkelijk. Ongeveer 1 op de 7 Nederlandse kinderen in Nederland is te zwaar. Ook in Limburg zijn er te veel kinderen met overgewicht en obesitas. Zowel gemeenten, de GGD in beiden regio's als de Provincie Limburg zetten daarom in op het verbeteren van de gezondheid van onze jeugd door middel van verschillende preventiegerichte gezondheidsprogramma's zoals onder andere Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) en de Gezonde Basisschool van de Toekomst. Toch zien we dat we in Limburg nog een uitdaging hebben als het gaat om het ondersteunen van kinderen (en het gezin) met overgewicht en obesitas.

Vie participeert in het programma Kei Gezond! Keigezond is een (gezins)programma voor kinderen en jongeren met overgewicht & obesitas die lekker in hun vel willen zitten en willen werken aan een gezondere leefstijl voor de toekomst. Kinderen/jongeren en hun gezin bepalen zelf welke doelen zij belangrijk vinden en waar zij aan willen werken met ondersteuning van één centrale zorgverlener.

[Keigezond folder-kind-en-gezin Kerkrade web.pdf \(keigezondlimburg.nl\)](#)

Beoogd resultaat

Een netwerkaanpak uitvoeren in de provincie Limburg voor een periode van 3 jaar waarin maximaal 800 kinderen met medische indicatie en 500 kinderen zonder medische indicatie ondersteund worden met passende hulp om het overgewicht terug te brengen, weerbaarder te worden en eigen regie te pakken over hun eigen gezondheid.

Binnen Kerkrade is het doelstelling om in 3 jaar 130 kinderen met een licht GGR (Gewichtsgelateerd GezondheidsRisiko) en 60 kinderen die een matig, zwaar of extreem GGR te gaan includeren.

Het signaleren van de doelgroep voor de netwerkaanpak vindt plaats tijdens de reguliere contactmomenten van de jeugdgezondheidszorg, maar kan ook gedaan worden door andere professionals in het netwerk. Hierbij kan gedacht worden aan professionals uit het zorgdomein (huisarts, praktijkondersteuner jeugd, kinderarts, kinderfysiotherapeut), maar ook professionals uit het sociaal domein kunnen kinderen signaleren en toeleiden naar de netwerkaanpak.

Aanmelden kan via de website [keigezondlimburg.nl](#)

[Aanmelden - Keigezond Limburg](#)

Monitoring

Monitoring van het project wordt op regionaal niveau vormgegeven én uitgevoerd. Partners hierin zijn de GGD Limburg-Noord, de GGD Zuid-Limburg, Stichting Your Coach Next Door en MUMC+. Een promovendus van MUMC+ zal onderzoek uitvoeren naar de effectiviteit en de implementatie van de Limburgse netwerkaanpak. Wat betreft de effectiviteit van de aanpak zal gekeken worden naar uitkomsten op het niveau van de deelnemer, bv. gewicht (BMI-score), kwaliteit van leven. Als het gaat om de implementatie zal onder andere onderzoek gedaan worden naar de doorverwijzingen binnen de netwerkaanpak, de begeleiding door de centrale zorgverleners en kinderleefstijlcoach.

Naast de regionale monitoring is er ook een overlegstructuur opgezet gericht op intervisie tussen de regio's onderling.

Betrokken partijen

- GGD Noord Limburg & GGD Zuid Limburg;
- Gemeenten Heerlen, Kerkrade, Maastricht, Roermond, Sittard-Geleen en Venlo;
- Kind Naar Gezonder Gewicht;
- MUMC+ (inclusief Limburgs Consortium kinderartsen);
- Programmabureau Trendbreuk;
- Stichting Your Coach Next Door;
- Zorgverzekeraars CZ & VGZ.

Regie

Stuurgroep Trendbreuk Zuid-Limburg & stuurgroep Noord-Midden Limburg.

Status

Nadat de provinciale programmacoördinator voor de Limburgse Netwerkaanpak actief is geweest met het vormgeven van de noodzakelijke randvoorwaarden, heeft op 7 maart 2022 de Kick-off plaatsgevonden. Tijdens deze kick-off bijeenkomst is er provinciaal aandacht gegeven aan de Limburgse netwerkaanpak (persmoment) en is de werknaam van de Limburgse netwerkaanpak gepresenteerd: Kei Gezond!

Voor de gemeenten Heerlen en Kerkrade is een gezamenlijke projectleider aangesteld die het project coördineert voor deze twee gemeenten. Ook wordt er gewerkt met een centrale zorgverlener. Deze centrale zorgverlener is een belangrijk onderdeel van de netwerkaanpak. Zij stelt met kind en gezin het plan van aanpak op en bespreekt welke professionele hulp nodig is om de persoonlijke doelen op het gebied van gezondheid in de breedste zin van het woord te behalen. Deze monitort ook de voortgang met kind en gezin en besluit in gezamenlijkheid wanneer kind en gezin in staat zijn om zelfstandig de veranderingen voort te zetten. De twee centrale zorgverleners zijn jeugdverpleegkundigen en werkzaam binnen de jeugdgezondheidszorg van de GGD Zuid-Limburg.

Tot en met mei 2023 zijn in Kerkrade 17 gezinnen met KeiGezond! aan de slag gegaan. Twee gezinnen hebben het programma helaas niet afgemaakt. Naast de aantallen heeft er in april ook een Quickscan Keigezond Limburg plaatsgevonden waaruit een aantal actiepunten naar voren is gekomen. Hierbij valt te denken aan het opstellen van een werkwijze om potentiële deelnemers te bereiken, het onderzoeken of er een tolk ingezet dient of kan worden om anderstalige gezinnen te kunnen begeleiden of het bekijken of er een beloningssysteem ingezet kan worden om uitval te voorkomen. In Zuid-Limburg doen de gemeenten Heerlen, Kerkrade, Sittard-Geleen en Maastricht mee aan Keigezond. Regionaal wordt momenteel ook gekeken naar een uitrol van Keigezond naar 12 andere Zuid-Limburgse gemeenten.

Talentontwikkeling: ‘Leren locatie Holz’

Doelgroep

Leerlingen op het voortgezet middelbaar beroepsonderwijs BcPL Holz in Kerkrade

Algemene omschrijving

De locatie Holz van het Beroepscollege Parkstad Limburg (BcPL) is een onderwijslocatie waar voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO) basis, kader, gemengde en theoretische leerweg worden aangeboden. Eind 2019 is er door SVO|PL in samenwerking met de gemeente Kerkrade een plan van aanpak opgesteld om vier jaar versterkt in te zetten op Talentontwikkeling en Zorg op maat. Door (professionele) zorg op maat (schoolmaatschappelijk werk, groepstraining Superklas en spreekuur Bureau Halt) te leveren op school voor een kleine groep leerlingen met een complexe zorgbehoefte en daarmee deze zorg dus voor een groot deel weg te halen bij de docenten, kunnen zij meer aandacht geven aan de overige leerlingen waarmee ook voor de totale groep de kans op schooluitval en slechte keuzes die leiden tot nog meer kansenongelijkheid afneemt. Via het programma ‘Praktijklerenvmbo Holz’ worden jongeren toegerust voor de arbeidsmarkt en wordt een bijdrage geleverd aan het terugdringen van armoede bij inwoners door het verhogen van de arbeidsparticipatie. Concreet vinden de volgende activiteiten plaats:

- docenten worden opgeleid zodat zij vanuit hun reguliere rol ook die van leerwerkplekmakelaar en loopbaanbegeleider op zich kunnen nemen. Deze opleiding heeft betrekking op twee aspecten:
 - Voeren van een loopbaangesprek met de leerlingen (wie ben ik, wat kan ik, wat wil ik?)
 - Het werven van adequate leerwerkplekken (met Jinc als coachende partij hierbij).
- Leerlingen leren daadwerkelijk in de praktijk en worden daar ook getoetst.

Partijen ontvangen vanuit de Regio Deal Parkstad een subsidie.

Beoogd resultaat

- Gerichtere toeleiding van jongeren van school naar werk. Alle leerlingen van BcPL Holz weten in het examenjaar binnen welk beroepenveld ze zouden willen participeren en welke opleiding ze daarvoor nodig hebben. Ze hebben gedurende de vier leerjaren van hun opleiding een gedegen Loopbaanoriëntatietraject doorlopen en hun ouders zijn hier intensief bij betrokken. Dit traject houdt o.a. het volgende in:
 - Bliksemstages
 - Sollicitatietraining
 - Leerwerkplek leren
 - Vertraagde weken met een programma gericht op interesses van de leerlingen.
- Vergroten van het toekomstperspectief van ook kwetsbare jongeren. Alle leerlingen in het examenjaar hebben een vervolgopleiding gekozen of worden toegeleid naar werk. De vervolgopleiding is gekozen nadat leerlingen een realistisch onderbouwd beeld hebben ontwikkeld van hun gewenste beroep en daardoor weten welke opleiding ze nodig hebben daarvoor
- Vergroten van de rol van bedrijven in de arbeidsmarktoriëntatie van kwetsbare jongeren. Bedrijven nemen deel aan gezamenlijke trajecten om leerlingen gedegen te laten oriënteren en toe te leiden naar een vervolgopleiding of werk.

- Opzetten van een systeem van duale opleiding /oriëntatie met gezamenlijke verantwoordelijkheid van school en bedrijf voor kwetsbare jongeren middels een duurzame structuur voor samenwerking waarbij bedrijven en school samen leerlingen opleiden en voorbereiden op vervolgonderwijs of werk.
- In Profiel ASL worden de LOB-activiteiten en de voortgang qua ontwikkeling bijgehouden door de leerling.

Monitoring

In het schooljaar 2021-2022 is een eerste pilot gestart met 33 leerlingen die twee weken ‘in de praktijk zijn gaan leren’ bij een Leerwerkbedrijf. De plaatsing heeft plaatsgevonden in een samenwerking tussen JINC en vmbo Holz. Hiermee zijn er meer leerlingen geplaatst dan de doelstelling (25 leerlingen) conform de Regiodeal beschikking. In de voorbereiding is er d.m.v. gesprekken geïnventariseerd welke leerling voorkeur had voor welk bedrijf. Op deze wijze ontstond er een match tussen vraag en aanbod. Tijdens de stagemarkt die als afsluiting georganiseerd was door de leerlingen, presenteerden zij zichzelf aan hun ouders en aan vertegenwoordigers van de participerende bedrijven.

In het schooljaar ‘22/’23 zijn ongeveer 65 leerlingen geplaatst. Dit zijn alle derdejaars. De inzet van JINC is hierbij beperkt gebleven vanwege capaciteitsproblemen wat erin heeft geresulteerd dat het eigen personeel van vmbo Holz meer is ingezet. Inmiddels zijn drie docenten voldoende competent om de rol van leerwerkplekmakelaar te vervullen. Zij voeren de matchingsgesprekken met de leerlingen en werven op basis daarvan de juiste bedrijven.

Betrokken partijen

- SVOPL/BcPL vmbo Holz
- Gemeente
- Zorg en welzijnspartners
- Stichting Beroepsonderwijs en bedrijfsleven
- Samenwerkende Bedrijventerreinen Kerkrade
- Jinq

Regie

BcPL vmbo Holz en gemeente

Status

Pleintje.app – Het buitenspelen van de toekomst - Pilot

Doelgroep / programmalijn

Jongeren 8-14 jaar

Algemene omschrijving

Kinderen spelen steeds minder buiten, hierdoor bewegen ze minder en worden minder sociale verbindingen gelegd tussen kinderen. De Pleintje-app speelt hierop in met een vernieuwd (buiten-) spelaanbod. Kinderen maken hun eigen unieke Avatar, kiezen hun favoriete Pleintje, maken een spel aan en nodigen vrienden uit om te ontmoeten, spelen, bewegen en te chillen. Door veel buiten te spelen verzamelen ze punten, kunnen ze uitdagingen voltooien en winnen ze medailles om hun avatar te upgraden. Door telkens nieuwe spellen toe te voegen blijft Pleintje de kinderen uitdagen om buiten te spelen. Binnen Pleintje staat hiervoor breed motorisch ontwikkeling voorop. Binnen Pleintje staat plezier en meedoen voorop en Pleintje is expliciet niet gericht op prestatie.

Binnen Pleintje bestaat eveneens de mogelijkheid voor b.v. Verenigingen om kinderen op te roepen voor Workshops, Open Dagen, Challenges etc. Zo probeert Pleintje de ongebonden sporter te verbinden met de verenigingen.

Beoogd resultaat

Pleintje wordt in het nieuwe schooljaar 2021/2022 geïntroduceerd en moet tegen het einde van het schooljaar door 30% van de in Kerkrade naar schoolgaande kinderen van 8-14 jaar, die in het bezit zijn van een mobiele telefoon, geïnstalleerd en gebruikt worden.

Monitoring

Pleintje ondersteunt gemeenten met het verkrijgen van inzicht in het buitenspelen. Met een login voor het interactieve Pleintje-dashboard kunnen we als gemeente efficiënt het sport- en beweegbeleid vormgeven en aanpassen. Het dashboard biedt (live) inzicht in het beweeggedrag van de jeugd, zoals: aantal gebruikers, aantal beweguren, verhouding j/m, gemiddelde leeftijd, gebonden/ongebonden sporters, meest gespeelde activiteiten, analyses van speellocaties en meer

Betrokken partijen

- Onderwijspartners
- Kindpartners
- Verenigingen
- Roda J.C. Midden in de Maatschappij
- VIE Innovatiehub

Regie

Vie Innovatiehub & gemeente Kerkrade

Status

Pleintje is een pilot voor 1 jaar. Pleintje is in oktober 2021 tijdens de herfstvakantie gelanceerd met een Pleintje week welke eindigde met een Kick-Off event met het Change The Game-spel.

De pilot Pleintje heeft wegens een vertraagde doorontwikkeling van de Pleintje.app zelf enige vertraging opgelopen. Gehoopt was om in april 2022 al te kunnen starten met het 'boosten' van de Pleintje.app. Vanuit zorgvuldigheid is ervoor gekozen om de app eerst uitvoerig te (laten) testen en waar nodig bij te laten stellen alvorens deze een nieuwe impuls te geven in het onder de aandacht

brengen. Bij dit testen en bijschaven is The Move Factory (TMF), onze uitvoeringsorganisatie sport betrokken.

In mei 2022 heeft TMF op basis van een SWOT- analyse een implementatieplan opgeleverd. Tijdens de Nationale buitenspeeldag op 8 juni 2022 heeft TMF vervolgens met de Pleintje app gespeeld en de app wederom getest. Ondanks het matige weer waren er overwegend positieve reacties bij de deelnemers. Het was de bedoeling om 29 juni wederom een mini-event te draaien waarin Pleintje centraal stond. Echter door de gebeurtenis rondom de verdwijning van de 9-jarige Gino van der Straeten, is dit uitgesteld. Latere momenten konden vervolgens ook niet doorgaan waarna besloten is om in 2022 geen focus meer te leggen op het organiseren van Pleintje-events of promotie, maar de aandacht te leggen op het uitwerken van een testplan voor het buitenspeelseizoen 2023.

Na opnieuw testen van de app en intern beraad heeft TMF geconcludeerd dat er veel aanpassingen in de app waren doorgevoerd, maar er nog steeds technische aspecten en factoren waren die negatieve invloed hebben op de uitvoering (bijv. bij het spel verstoppertje).

Conclusie is dat het product Pleintje.App wel potentie heeft, maar nog steeds niet voldoende ontwikkeld is om het duurzaam in te zetten. Ook gaat de nieuwe richtlijn van de overheid, die stelt dat smartphones vanaf 1 januari 2024 niet langer welkom zijn in een klaslokaal, naar verwachting van invloed zijn op het gebruik en de mogelijkheden rondom de Pleintje.App. Kerkrade zal de ontwikkelingen van Pleintje.App in de gaten houden. Als er in de toekomst positieve stappen worden gemaakt kan Pleintje.App wellicht nog incidenteel ingezet worden in het Naschoolse Sportaanbod of tijdens vakantieactiviteiten. Voor nu zal er niet meer verder ingezet worden op Pleintje.

Voor een uitgebreide evaluatie verwijzen wij u graag naar het Evaluatierapport Pleintje.App van juli 2023.

Shufflesports (Pilot)

Doelgroep/Programmaliijn

VMBO jongeren (jongeren tussen 12 en 17 jaar).

Algemene omschrijving

Van de vmbo'ers beweegt 44 procent voldoende terwijl dat percentage onder havo/vwo'ers 58 procent is, blijkt uit cijfers van de Gezonde Generatie Trendmonitor. Daarin geeft slechts 25 procent van de vmbo'ers aan te worden aangemoedigd door hun omgeving om genoeg te bewegen en te sporten. Met het unieke, nieuwe concept ShuffleSports willen scholen, sportbonden, gemeenten en NOC*NSF inactieve vmbo-jongeren in beweging krijgen. Trampoline-fitness, obstacle-voetbal of dansend judoën: door twee sporten met elkaar te combineren wordt tegemoet gekomen aan de sportbehoefte van deze doelgroep, die afwisseling en samen sporten belangrijker vindt dan de allerbeste willen zijn.

Beoogd resultaat

Als jongeren nu gaan sporten, is de kans groter dat ze dat op latere leeftijd blijven doen. Door een specifieke doelgroep te kiezen, namelijk eerste- en tweedeklassers, kan de meeste impact worden gemaakt. De pilot is geslaagd als 16% van de bereikte eerste- en tweede klassers van VMBO Holz zich aanmeldt voor Shufflesports, de helft van de aanwezigen (nog) niet sportend is en 50% vervolgens nog een keer mee doet.

Monitoring

Het ShuffleSports aanbod (een na-schools aanbod) is iedere maand anders. Het aanbod wordt maandelijks gevalideerd waarbij o.a. het aantal deelnemers wordt gemeten. Ook wordt o.a. gevraagd om een mening te geven over de activiteit, de groep, de locatie en de intentie om nogmaals deel te nemen. Op deze manier krijgen we een beeld of jongeren vaker dan 1 keer meedoen. Pilot 1 in Almere was gericht op de wenselijk en uitvoerbaarheid van het concept. Pilot 2 in Almere was gericht op activatie en retentie. Deze ervaringen worden allemaal meegenomen in de Kerkraadse pilot, waarbij het uiteindelijke doel is om te komen tot een duurzame oplossing voor blijvend enthousiaste jongeren. Bij gebleken geschiktheid en populariteit zullen we in overleg met betrokken partijen proberen zo snel mogelijk op te schalen, mede om de nieuwe sportactiviteit duurzaam te borgen.

Betrokken partijen

- NOC*NSF
- Onderwijsinstellingen (Vakleerkrachten VMBO) – We starten bij VMBO Holz
- TheMoveFactory (TMF) - Uitvoeringsorganisatie
- Sportverenigingen (later stadium)
- Commerciële aanbieders
- Gemeente Kerkrade

Regie

Gemeente Kerkrade in overeenstemming met NOC*NSF.

Status

Op 4 november 2021 heeft de Startbijeenkomst plaatsgevonden en is het projectteam gevormd. Op 17 november is de 1e bijeenkomst van het projectteam geweest. Dit projectteam bestaat uit mensen van NOC*NSF, Gemeente Kerkrade, BCPL Holz en The Move Factory. Nadat in het najaar van 2021 in de reguliere gymlessen aandacht is gegeven aan de introductie van ShuffleSports is in februari 2022 daadwerkelijk gestart met de pilot in blokken van 4 weken met 2 bijeenkomsten per week.

Ervaringen schooljaar 2021/2022

Shufflesports werd door de leerlingen goed ontvangen. Vijf leerlingen zijn het zogenaamde 'Shuffle Squad' gaan vormen. Een kernteam dat zich bezighoudt met het ontwikkelen van nieuwe sporten én een stukje PR. De Shuffle Squad heeft 2 inspiratietrips naar Decathlon gemaakt en met Decathlon is een samenwerking tot stand gekomen, waaruit een aantal materialen gesponsord zijn. Samen met de LO- docent en TMF zijn nieuwe 'sporten' ontwikkeld door de Shuffle Squad en compleet met leskaarten opgenomen in het ShuffleSports assortiment.

Vanaf week 25 (20 juni) was Sporthal Rolduc niet meer beschikbaar voor Shuffle Sports ivm opvang van vluchtelingen. In overleg met NOC*NSF is besloten om op dat moment over te gaan tot de ontwikkeling van nieuwe buitensporten. Uiteraard wordt Shuffle Sports dan weersafhankelijk.

De cijfers ovet schooljaar 2021/2022

- Leerjaar 1 en 2 van VMBO Holz hebben op dat moment samen +/- 150 leerlingen
- ShuffleSports werd 2 x per week aangeboden als naschools aanbod
- Er hebben 28 activiteiten plaatsgevonden in de periode van 9-2-2022 t/m 14-7-2022
- Er hebben 51 unieke leerlingen deelgenomen (34%)
- 27 van deze leerlingen zijn al minimaal 1 jaar geen lid meer van een sportvereniging (53%)
- 5 leerlingen vormden de ShufflesSquad, dit is het team dat alle nieuw sporten ontwikkelt
- In totaal zijn er 12 nieuwe ShuffleSports bedacht door en voor de doelgroep.
- De ShuffleSports activiteit werd door gemiddeld 6,5 leerlingen bezocht

De doelstellingen voor ShuffleSports zijn ondanks het Corona-jaar gehaald en NOC*NSF, VMBO Holz én TheMoveFactory waren het erover eens dat het de moeite waard was om de pilot voort te zetten en verder te verkennen. Er was echter ook een grote behoefte bij alle betrokkenen om een volledig schooljaar te onderzoeken. Daarom is ervoor gekozen om de pilot, die in eerste instantie 31-12-2022 als einddatum had door te laten lopen tot 1-7-2023, zodat er sprake is van een volledig onderzoeks- en schooljaar.

Ervaringen schooljaar 2022/2023

In verband met de opvang van o.a. Oekraïense vluchtelingen was Sporthal Rolduc tot 1 oktober niet beschikbaar voor ShuffleSports. ShuffleSports moest naar buiten en werd daarmee in die periode weersafhankelijk. Eén is er geannuleerd vanwege het te slechte weer. Uiteraard had dit invloed op de deelname-aantallen. Ondanks dat hebben in het eerste blok al 41 unieke leerlingen kennis gemaakt met ShuffleSports. Dit is 21% van de leerlingenpopulatie.

ShuffleSports is altijd ingestoken als vrijwillig naschools aanbod. Ondanks het feit dat ShuffleSports voortvarend van start is gegaan heeft de werkgroep toch gemeend om een test door te voeren met verplichte deelname aan ShuffleSports. 'Intrinsieke motivatie' zou voorop moeten staan, echter van de doelgroep is bekend, dat onbekend te vaak onbemind is en men vaak een duwtje in de goede richting nodig heeft. Na de Kerstvakantie is VMBO Holz gestart met een test voor verplichte deelname.

De cijfers over schooljaar 2022/2023

- Leerjaar 1 en 2 van VMBO Holz hebben 194 leerlingen
- ShuffleSports werd 2 x per week aangeboden als naschools aanbod
- Er hebben 38 activiteiten plaatsgevonden
- Er hebben 69 unieke leerlingen deelgenomen (36%)
- 45 leerlingen op vrijwillige basis
- 24 leerlingen op verplichte basis, waarvan er 5 daarna nog minimaal 1 keer zijn terug gekomen
- Meer dan 50% van deze leerlingen zijn al minimaal 1 jaar geen lid meer van een sportvereniging
- In totaal zijn er 15 nieuwe ShuffleSports bedacht door en voor de doelgroep.
- De ShuffleSports activiteit werd door gemiddeld 7,8 leerlingen bezocht

Evaluatie en aanbevelingen

Na dik 2 jaar pionieren staat er een goede basis voor ShuffleSports waarin we veel geleerd hebben over de doelgroep. Er is veel tijd geïnvesteerd in afstemming, training en begeleiding van de leerlingen.

Er zijn heel veel nieuwe ShuffleSportsen ter sprake gekomen, maar ook weer evenveel 'afgeschoten', omdat het in de praktijk toch niet werkte of niet leuk en uitdagend genoeg was. Veel pionieren met nieuwe lessen betekende vaak ook écht veel zwoegen. Inmiddels is er veel kennis over wat wel/niet aanslaat bij de jeugd en is er nog steeds een drive om voortdurend op zoek te gaan naar verbeteringen.

Vanuit de 'harde' kant van cijfers is er ook de 'zachte' kant van deze pilot. Het is fantastisch om te zien dat er gedurende het jaar een vaste groep ontstaat van kinderen die regelmatig terugkomen voor ShuffleSports. Dit zijn kinderen die normaal gesproken niet sporten vanwege sociaal isolement en binnen ShuffleSports tot bloei komen. Ook kinderen die fysiek niet vaardig zijn vonden een plek. Deze sociale kant mag niet uit het oog verloren worden en is op de lange termijn ontzettend belangrijk voor de ontwikkeling van een kind.

Met veel plezier wordt er teruggekeken op deze pilot, deze unieke kans om inzicht te krijgen in het bewegen van de VMBO-leerling. Tijdens de pilot is er ook enorm veel motivatie gehaald uit het vaste clubje leerlingen dat bleef terugkomen. De sociale contacten die door ShuffleSports gelegd zijn zijn pure winst!

Na vallen en opstaan kunnen we nu met droge ogen nu zeggen dat ons 'ShuffleSports-kindje' klaar is om de rest van de wereld te verkennen. De ervaring die we in Kerkrade hebben opgedaan zal andere geïnteresseerden enorm op weg gaan helpen. Daarom onderstaand ook nog een opsomming van de leermomenten.

Leermomenten om mee te nemen naar de toekomst

- 14 leerlingen per les is bij deze doelgroep het maximale aantal om de les leuk te houden.
- De doelgroep verzint zelf de lessen, maar is ook snel gefrustreerd én kan moeilijk omgaan met hetgeen ze zelf verzinnen. Dit heeft te maken met gebrek aan techniek en fysiek vermogen. Het is vaak te moeilijk en ingewikkeld. Daardoor is sturend vermogen van een volwassene essentieel. Anders gaat de lol er snel af in de lessen.
- Het is écht te merken dat de leerlingen minder intrinsiek gemotiveerd zijn. Corona heeft flink ingehakt op de kinderen. Het begeleiden en in het gareel houden van de 1e en 2e jaars vergt enorm veel inspanning en de pedagogische vaardigheden van de begeleiders wordt flink op de proef gesteld. De leerlingen ontbreekt het aan sociale vaardigheden en er kan gerust geconcludeerd worden dat er een achterstand op sociaal vlak is. Ze hebben niet geleerd hoe een groepsproces werkt en hoe ze zich bijvoorbeeld moeten gedragen tijdens een schoolreis. Ze zijn geen vrijheid gewend. Als je ze vrijheid geeft dan maken ze misbruik hiervan. De leerlingen geven zelf aan behoefte aan structuur te hebben. Dat betekent bijvoorbeeld ook

dat in kleinere groepjes werken de voorkeur heeft.

- De leraar LO is dé aanjager op school. Als deze minder taakuren heeft voor ShuffleSports is dit meteen te zien in de cijfers. Deze leraar is een essentiële spin in het web en moet beter gefaciliteerd worden, zekerheid hebben over de inzetbare uren voor ShuffleSports. Uren die intern ook belangrijk genoeg worden geacht, zodat voorkomen kan worden dat deze te snel naar de achtergrond verdwijnen voor 'andere prioriteiten'. Mogelijk dat dit binnen het plan van de Rijke schooldag kan worden opgenomen.
- Met slechts 1 aanjager ben je ook kwetsbaar. ShuffleSport moet derhalve nog meer in het DNA van de school verweven worden.
- Lesuitval is 'killing' voor ShuffleSports. Kinderen blijven niet 2 uur op school wachten totdat ShuffleSports begint. Wellicht is hier in het nieuwe schooljaar een oplossing voor te vinden.

VMBO Holz ervaart de Pilot ShuffleSports als zeer succesvol en heeft de wens uitgesproken om ShuffleSports blijvend aan te bieden als extra beweegmoment boven op de twee reguliere lessen lichamelijke opvoeding in de week.

Voor een uitgebreide evaluatie verwijzen wij u graag naar het Evaluatierapport Shufflesports van juli 2023 in de bijlage.

VITALE WIJKEN

VoorzieningenWijzer

Doelgroep

Gezinnen/mensen met een inkomen tot modaal niveau.

Algemene omschrijving

De VoorzieningenWijzer is een aanpak die mensen met inkomens tot modaal niveau helpt bij het kiezen en aanvragen van beschikbare voorzieningen. Het gaat hierbij om voorzieningen die aanzienlijke financiële en andere voordelen opleveren en de risico's van sociale exclusie, huurachterstanden, gedwongen huisuitzettingen, ondermijning, armoede en problematische schulden verminderen. Het effect van deze aanpak is een verhoging van de kwaliteit van leven en een belangrijke besparing op maatschappelijke kosten die voortvloeien uit armoede- en schuldenproblematiek.

De VoorzieningenWijzer is een instrument dat vanuit de sociale aanpak kan helpen om de doelen uit het fysieke domein te realiseren (en vice versa). Bij herstructureringsprojecten komen consultants Voorzieningenwijzer achter-de- voordeur bij huurders en kan de VoorzieningenWijzer gebiedsgericht ingezet worden om ervoor te zorgen dat de huurders binnen een herstructureringsproject geholpen worden met de aanvraag van voorzieningen.

De Voorzieningenwijzer is voortgekomen uit de Regionale Prestatieafspraken (2019- 2024) en is een officieel project van de Regio Deal voor de ontwikkelgebieden waaronder Rolduckerveld. Door de koppeling met de Regio Deal, wordt de VoorzieningenWijzer op een soortgelijke wijze ook aangeboden aan bewoners van goedkope particuliere woningen. Daarnaast kan het instrument ook gebruikt worden door gemeenten en corporaties in hun dagelijkse werkzaamheden, bijvoorbeeld op het moment dat huurcontracten worden gesloten of bij reguliere contactmomenten van medewerkers van sociaal domein met de doelgroep.

De VoorzieningenWijzer bestaat uit de volgende onderdelen:

- **Toeslagen;** beoordeeld wordt of deelnemers gebruik maken van relevante toeslagen. Zo niet, dan worden de ontbrekende toeslagen direct aangevraagd.
- **Inkomstenbelasting;** voor deelnemers die geen aangifte inkomstenbelasting doen, wordt onderzocht of aangifte kan leiden tot een teruggave. Voor hulp bij het doen van aangifte wordt doorverwezen (indien gewenst via een warme overdracht) naar de maatschappelijke partner die deze ondersteuning al biedt. Bijvoorbeeld welzijnswerk of een formulierenbrigade.
- **Gemeentelijke minimaregelingen;** beoordeeld wordt of deelnemers in aanmerking komen voor één of meerdere gemeentelijke regelingen voor mensen met een laag inkomen. Voor hulp bij het aanvragen van deze regelingen worden deelnemers ook hierbij naar de maatschappelijke partner doorverwezen die deze ondersteuning al biedt. Bijvoorbeeld welzijnswerk of een formulierenbrigade. De gemeente bepaalt zelf welke regelingen in de VoorzieningenWijzer worden opgenomen.
- **Energie;** er wordt advies gegeven over de best passende energieleverancier. Hierbij wordt verder gekeken dan enkel de goedkoopste leverancier. Zo wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met het betaalgedrag van de deelnemer. Er zijn namelijk leveranciers waarbij de bonus vervalt als een deelnemer één keer niet tijdig betaald, deze leveranciers worden dan uit het advies gefilterd. Als overstappen gunstig is, wordt de overstap naar een nieuwe leverancier geregeld.

- **Zorgverzekering;** er wordt nog geen advies gegeven over de best passende zorgverzekering. Voor advies en eventuele overstap wordt doorverwezen naar de maatschappelijke partner die deze ondersteuning al biedt. Bijvoorbeeld welzijnswerk.

Beoogd resultaat

Het doel van de voorzieningenWijzer is het op gang helpen van mensen die niet in staat zijn de bestaande voorzieningen op eigen kracht aan te boren. Daarbij zijn er concreet de volgende doelen gesteld:

- Minimaal 1000 kwetsbare huishoudens binnen de ophanden zijnde ontwikkelgebieden in de Regio deal bereiken in 3 jaar tijd in Parkstad.
- Structurele verbetering van het besteedbaar inkomen bij deze huishoudens van € 450,- tot € 650,- per jaar (over 10 jaar tijd een multiplier van 10).
- Aanvullend overige (kwetsbare) huishoudens binnen Parkstad, buiten de gebiedsontwikkelingen.
- Het terugdringen van betaalbaarheidsrisico's.
- Meer inzet van inkomensondersteunende maatregelen en toeslagen als huurtoeslagen en zorgtoeslagen en gemeentelijke regelingen.
- Indirect reductie van het aantal kinderen dat opgroeit in armoede door een betere inzet van bestaande instrumenten zoals kindregelingen, kindpakketten en toeslagen.

Monitoring

Monitoring vindt plaats in structurele afstemmingsoverleggen met de projectleider en uitvoerende consultants waarbij de werkwijze wordt geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. De leverancier van de VoorzieningenWijzer zorgt voor managementrapportages die ook halfjaarlijks besproken worden.

Het gebruik van de voorzieningenwijzer leverde in 2021 een besparing van 580,62 euro per huishouden op. De kwartaalrapportages van de Voorzieningenwijzer laten zien dat er sprake is van een aanzienlijk besparingspotentieel wat overeenkomt met het besparingspotentieel wat ook in andere gemeenten wordt gerealiseerd. Over de periode januari tot september 2022 zijn in Kerkrade 77 huishoudens bezocht en zien we een gestage groei met een besparingspotentieel van 610,84 euro per huishouden. Het gebruik van de VoorzieningenWijzer en doorverwijzingen hebben dan ook een positief effect op de deelnemende huishoudens.

In 2022 zijn er 94 adviesgesprekken gevoerd. Dit leverde een besparingspotentieel op van €663,16 gemiddeld per huishouden. In de eerste helft van 2023 zijn er 26 gesprekken gevoerd. Het aantal in 2023 lag lager dan in 2022 vanwege het afscheid van een vrijwilliger welke plek opnieuw is ingevuld maar wel ook tijd heeft gevraagd in verband met de noodzakelijke opleiding/training.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade;
- Woningcorporatie Heem Wonen;
- Wonen Zuid en Wonen Limburg;
- Impuls.

Zorgweb organiseert de inrichting van het systeem, de opleidingen en de implementatie en doet dit in overleg met de contactpersonen van de gemeenten en van de corporaties.

Regie

Het implementeren en uitvoeren van de VoorzieningenWijzer valt onder regie van de gemeente, waarbij Zorgweb ondersteunt. Gecertificeerde adviseurs (vrijwilligers onder coördinatie van een professional) van de stichting Impuls voeren namens de gemeente Kerkrade de gratis adviesgesprekken met inwoners. Het adviesgesprek vindt doorgaans bij de inwoner thuis plaats.

Status

De pilottermijn van de voorzieningenwijzer binnen de Regiodeal 1, loopt in 2023 af. De voorzieningenwijzer wordt momenteel geëvalueerd waarna een besluit genomen zal worden over de wijze van voortzetting van de voorziening.

Sociaal programma Rolduckerveld

Regio Deal

Parkstad Limburg is één regio in Nederland aan wie door het Rijk een bedrag is toegekend voor een Regio Deal. Met de deal hebben Rijk, Provincie Limburg en de regio afgesproken gezamenlijk de schouders te zetten onder de aanpak van de regionale opgave in Parkstad. Er wordt met de deal een impuls gegeven aan de aanpak die de regio de afgelopen jaren heeft ingezet. In de Regio Deal staat een integrale transformatie van het centrum en de buurten van de regio Parkstad centraal. Hierbij wordt naast de fysieke aanpak van de woningvoorraad en winkelvoorzieningen ook de verduurzamingsopgave en de aanpak van de sociaal-economische problematiek meegenomen. Bovendien wordt aandacht besteed aan de kansen die grensoverschrijdende samenwerking biedt voor dit gebied.

Het hoofddoel van de Regio Deal is tweeledig

- Parkstad Limburg structureel op het gemiddelde niveau in Limburg te krijgen waar het gaat om de belangrijkste kerncijfers voor brede welvaart zoals leefbaarheid, opleiding, inkomen en arbeidsparticipatie, woonkwaliteit en groenvoorzieningen, leegstand, vastgoedwaarde en investeringsbereidheid private partijen. Het bereiken van de structureel beoogde effecten vereisen een langdurige inspanning.
- Vorenstaande realiseren door een actieve samenwerking van alle betrokken partijen en daarmee te komen tot een regio die de regionale opgaven effectief op eigen kracht aanpakt. Dat gebeurt aan de hand van een breed gedragen en motiverend wenkend perspectief ('stip op de horizon').

De buurt Rolduckerveld is 1 van de ontwikkelgebieden binnen de Regio Deal, waarbij een integrale aanpak noodzakelijk is om de sociaal-fysieke leefbaarheid en sociaaleconomische structuur te verbeteren. In de bijlage 'Vitaliteit en gezondheid in cijfers' is informatie te vinden waaruit deze noodzaak blijkt.

Beoogd resultaat

Het doel is om via een integrale aanpak de diverse problemen naar het gemiddelde Zuid-Limburgse niveau terug te dringen. Het is de ambitie om de vicieuze cirkel van de intergenerationele kansarmoede en sociaaleconomische achterstanden te doorbreken.

Sociaal programma

In Rolduckerveld wordt vanuit het Vie gedachtegoed gewerkt aan een gezonde en vitale stad. Dit wordt gedaan vanuit het zogenaamde 'sociaal programma Rolduckerveld' waarin verder wordt gebouwd op de eerdere ontwikkelingen en de ingeslagen route vanuit de stadsdeelvisie Kerkrade-Oost I (2012) en de gebiedsvisie Rolduckerveld (2019).

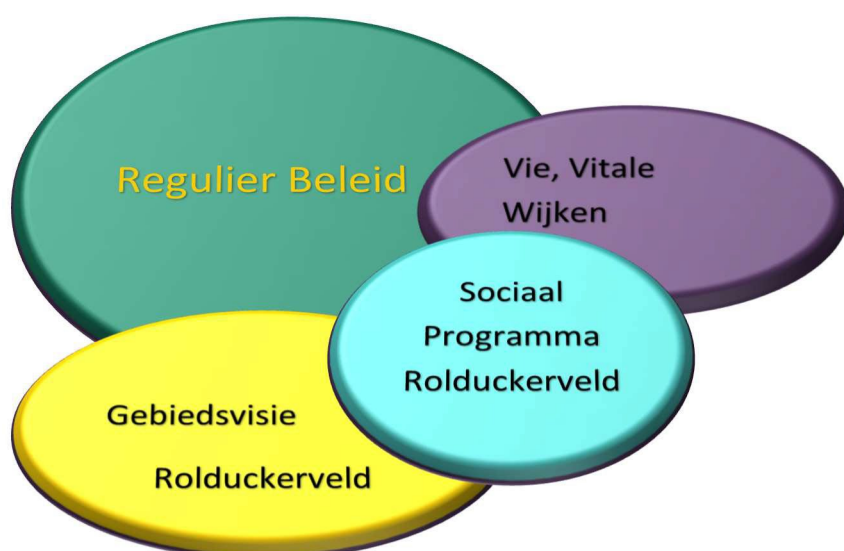
Door zaken met elkaar te verbinden en de focus te verleggen naar dit gebied, wordt de komende jaren verder geïnvesteerd om een trendbreuk te realiseren.

Zo wordt vanuit het sociaal programma integraal ingezet op interventies gericht op en in samenhang met, gezondheid, sociaal beleid, armoede en schuldhulpverlening, onderwijs en participatie. Deze interventies worden gecombineerd met de fysieke herinrichting van het gebied. Dit momentum zorgt ervoor dat we nadrukkelijk 'achter de voordeur' komen en hierdoor kunnen we ook vanuit meerdere invalshoeken aanpak en oplossingen combineren. De corporaties hebben een belangrijke signalerende rol en vormen één van de vindplaatsen van de inzet van de beschreven programmalijnen en hebben daarnaast een

bijdrage in de langjarige aanpak in deze buurt die de komende jaren vorm moet krijgen. Ook partners die niet persé van nature met elkaar samenwerken gaan we met elkaar verbinden. De hele fysieke herstructurering leidt ook tot tijdelijke leegstand en mogelijke toename van leefbaarheidsproblemen. Door extra inzet van de corporaties Wonen Zuid en Heemwonen op leegstandsbeheer, wordt erop ingezet om (tijdelijke) verslechtering te voorkomen. Met duurzame investering worden duurzame relaties gelegd voor duurzame resultaten die tot de gewenste verbeteringen moeten leiden.

Samen met de woningcorporaties Heemwonen en WonenZuid wordt op dit moment een integraal meerjaren uitvoeringsprogramma opgesteld waarin het woonprogramma, het sociaal programma, voorzieningen en openbare ruimte worden ingevuld tegen het licht van de ambitie die partijen hebben voor Rolduckerveld en passend binnen de opgestelde (toekomstige) identiteit.

Gezien de eigen dynamiek van de ontwikkelingen in Rolduckerveld is het Sociaal Programma Rolduckerveld opgesteld. Een programma dat dus elementen bevat uit het regulier beleid Burger, onderdeel uitmaakt van de programmalijs 'vitale wijken' in het uitvoeringsprogramma Vie en wordt uitgevoerd in samenhang met de 'fysieke' gebiedsvisie Rolduckerveld. Schematisch ziet een en ander er als volgt uit:

Stand van zaken

Het Sociaal programma Rolduckerveld (onderdeel van Vie) is in het voorjaar van 2023 ingebed in het zogenaamde MeerjarenUitvoeringsProgramma (MUP) Rolduckerveld. Gemeente en de woningcorporaties HEEMWonen en Wonen-Zuid zijn allen vertegenwoordigd in een programmateam dat aan de hand van dit uitvoeringsprogramma invulling geeft aan de onderdelen Wonen, Openbare ruimte, Voorzieningen en Buurtmaken.

Community Building

Doelgroep / programmalijn

- Alle actoren, zowel privaat als publiek, actief op gebied van gezondheid en vitaliteit
- Ontstijgt programmalijnen

Algemene omschrijving

Community Building ontstijgt de programmalijnen en gaat over het actief beheren en verbinden van inwoners, de verschillende initiatieven maar ook organisaties die actief zijn op gebied van gezondheid en vitaliteit in Kerkrade, Parkstad en Zuid-Limburg. Naast het opzetten of ondersteunen van bewonersnetwerken gaat community Building ook over het effectief samenwerken tussen partners in wijken met als doel de afzonderlijke krachten te bundelen tot een hechte samenwerking waarbij het belang van de inwoner centraal staat maar gaat community building ook over samenwerking met bijvoorbeeld Public Services Lab en Brightlands Smart Services Campus. Community Building betekent het op de hoogte zijn van lopende initiatieven en events, en uitdagingen, kansen voor buurt/wijk, de regio en vice versa. Pas als de verschillende actoren goed van elkaar weten wat er speelt en welke projecten in voorbereiding of uitvoer zijn, kan men het meest optimaal gebruik maken van elkaar. Voor VIE houdt dit in dat er linken gelegd kunnen worden met de uitdagingen in Kerkrade en reeds succesvolle of sterke initiatieven die effectief en snel meerwaarde kunnen leveren hieromtrent.

Beoogd resultaat

- Een hechte community/samenwerking op de diverse niveaus van wijk/gemeente/ Stadsregio/Zuid Limburg op het gebied van gezondheid en vitaliteit;
- Toegenomen kennis, expertise én netwerk van medewerkers van de gemeente Kerkrade en hun partners;
- Samenwerkingen sneller kunnen vormen om lokale problemen op te lossen;
- Goed overzicht en kennis van netwerk en initiatieven, vastgelegd in o.a. de Landkaart en contactbeheer.

Monitoring

Monitoring vindt plaats aan de hand van de mate waarin partijen deelnemen aan activiteiten binnen de community

Betrokken partijen

- Contacten met de community managers en medewerkers van collega organisaties/partners in Kerkrade, Stadsregio en Zuid Limburg;

Regie

- Innovatiehub dan wel Kernteam Vie afhankelijk van samenwerkingsvorm

Status

Community Building vindt op diverse manieren plaats:

- **Ondersteunen burgerinitiatieven gericht op vitaliteit en gezondheid**
Een voorbeeld is Tesame Sjpatsere waarvan der eerder editie heeft plaatsgevonden op zondag 18 september '22 plaatsgevonden. Een groep van ongeveer 10 personen had een interactieve wandeling "Tesame Sjpatsere" georganiseerd die heeft plaatsgevonden op zondag

18 september 2022. De weersomstandigheden (de hele dag regen) maakten dat het aantal deelnemers (ongeveer 50) gering was. Op 1 oktober 2023 vindt de tweede editie plaats. Leerpunt uit de 1^e editie was dat er aan de voorkant beter stil gestaan moet worden bij de belasting voor de mensen die het mee organiseren.

- **Partnerschap Roda JC Gezond in Mijnstreek en Vie-leven in beweging**

In februari 2023 hebben RodaJC 'Gezond in Mijnstreek' en Vie de handen ineen geslagen om samen werk te maken van het inhalen van de gezondheidsachterstanden. Momenteel vindt er afstemming plaats over de wijze waarop hieraan concreet invulling wordt gegeven. Een overzicht van zaken waaraan gedacht kan worden is te vinden via de volgende link: [Document Kerkrade - afhandeling toezegging 21: Waarde Roda JC ism gemeente - kaalheide bruist - iBabs RIS \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)

- **Mijnstreeksafari**

In de "Mijnstreeksafari" die in april 2022 van start is gegaan zoeken partijen die actief zijn in Heerlen-Noord, Geleen-Zuid en Rolduckerveld elkaar op op locatie en wisselen zij kennis en ervaringen uit en bouwen aan een onderling netwerk. Na in drie sessies met name opgehaald te hebben, zal in het najaar van 2023 een verdiepingssessie plaats vinden om onderwerpen waar de meeste interesse voor bestaat verder uit te diepen.

- **Relatie onderwijs-/kennis-/onderzoeksinstellingen**

Vie heeft in de afgelopen 2 jaar gewerkt aan het verstevigen van het netwerk met kennis-/onderwijs-/ onderzoeksinstellingen. Eén resultaat daarvan is dat er samen met LimburgMeet (LIME)/Zuyd Hogeschool in juli 2023 tot een gezamenlijk traject is gekomen. Samen met het lectoraat 'Data Intelligence' gaan we de uitdaging van een dashboard en het uitdiepen van programma's aan. Na een eerste inventarisatie samen met de politiek om zogenaamde KPI's te bepalen zullen studenten in een minor Data Science en Data Visualisatie aan de slag gaan.

Daarnaast is er een goede relatie met de Open Universiteit opgebouwd. Dit heeft o.a. geleid tot een Actief Plus-pilot in de buurten Erenstein, Rolduckerveld en Chevremont. Actief Plus is een programma waarin men advies op maat krijgt over bewegen. Het programma is bedoeld voor iedereen van 50 jaar en ouder.

In afstemming met Vistacollege en Yuverta hebben wel al mogelijke samenwerkingen en of afstudeer-onderwerpen de revue gepasseerd, maar is het nog niet tot concrete samenwerking gekomen.

Andere voorbeelden van samenwerking hebben zich vertaald in mede inzet of ondersteuning voor projecten waar subsidieaanvragen voor gedaan zijn. Zie hiervoor het *format Fondsenwerving*.

- **Gebiedsontwikkeling Rolduckerveld**

Het Sociaal programma Rolduckerveld (onderdeel van Vie) is in het voorjaar van 2023 ingebed in het zogenaamde MeerjarenUitvoeringsProgramma (MUP) Rolduckerveld. Gemeente en de woning-corporaties HEEM Wonen en Wonen-Zuid zijn vertegenwoordigd in een programmateam dat aan de hand van dit uitvoeringsprogramma invulling geeft aan de onderdelen Wonen, Openbare ruimte, Voorzieningen en Buurtmaken. Het is met name dit laatste onderdeel 'Buurt maken' waarin het gaat om participatie. Een werkgroep stelt momenteel de contouren van deze participatie op. In afwachting van deze contouren is de keuze voor het al dan niet aan de slag gaan met de zogenaamde ABCD aanpak 'Asset Based Community Development' on hold gezet.

- **Uitwerking Intergraal Zorg Akkoord (IZA)**

Vie heeft in de eerste helft van 2023 inhoudelijke en facilitaire ondersteuning gegeven tijdens een viertal bijeenkomsten van het centraal zorgkantoor CZ. Tijdens deze sessies werkten zorgverleners en maatschappelijke partners aan de uitwerking van het Intergraal Zorg Akkoord (IZA) en het opstellen van een regiovisie.

- **Bijeenkomsten Huisartsen Kerkrade**

Op 17 januari 2023 heeft Vie een informatiebijeenkomst gehouden voor alle huisartsenpraktijken in Vie. Tijdens deze bijeenkomst zijn programma's van Vie toegelicht waarbij vooral ook aandacht is besteed aan de wijze waarop aanmeldingen/doorverwijzingen kunnen plaatsvinden. De praktijken hebben deze informatie na afloop ook digitaal ontvangen.

- **Urban**

Urban onderzoeksbureau LINES by CityLegends gaat samen met de Vie Innovatie Hub Parkstad en zes Parkstadgemeenten aan de slag met Urban Sports & Culture. Het urban domein wordt onderzocht met de ambitie om meer levendige gemeentes te realiseren met ruimte voor opkomende jeugdculturen. De Parkstadgemeenten richten zich met deze aanpak op de leefstijl van jongeren van 13 t/m 24 jaar.

[Parkstadgemeenten samen aan de slag met Urban Sports & Culture | Gemeente Kerkrade](#)

VITAAAL OUDER WORDEN

Eenzaamheid

Het programma eenzaamheid beoogt te komen tot een duurzame en systematische manier om eenzaamheid aan te pakken. Het programma is in een constante ontwikkeling en bestaat uit een aantal deelprojecten die enerzijds doelgroep- en anderzijds buurt- of wijkgericht kunnen zijn.

Dit sluit aan bij de wijkgerichte aanpak van 'Vie-Leven in beweging'.

Eenzaamheid kan alleen in gezamenlijkheid worden aangepakt. Dit maakt dat de aanpak van eenzaamheid niet alleen een zaak van de gemeente is. Voor de invulling van de deelprogramma's wordt gebruik gemaakt van de kennis en deskundigheid van de kennisbank van het landelijk programma 'Eén tegen eenzaamheid' dat zich oorspronkelijk richtte op ouderen (de leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder), maar nu ook steeds meer aandacht laat uitgaan naar andere leeftijdscategorieën.

Omdat eenzaamheid een probleem is van alle leeftijden wordt daarnaast ingezet op bewezen interventies en wordt de kennis en deskundigheid van een kennisinstituut zoals Movisie betrokken (*Movisie / Wat werkt bij de aanpak van eenzaamheid; februari 2020*). Voor elk deelprogramma zal een programmabeschrijving met daarin monitoring en beoogde resultaten worden opgesteld.

Doelgroep

Van jong tot oud (13 jaar en ouder.).

Algemene omschrijving

Het programma eenzaamheid beoogt te komen tot een duurzame en systematische manier om eenzaamheid aan te pakken. Het programma is in een constante ontwikkeling en bestaat uit een aantal deelprojecten die enerzijds doelgroep- en anderzijds buurt- of wijkgericht kunnen zijn. Dit sluit aan bij de wijkgerichte aanpak van 'Vie-Leven in beweging'.

Eenzaamheid kan alleen in gezamenlijkheid worden aangepakt. Dit maakt dat de aanpak van eenzaamheid niet alleen een zaak van de gemeente is. Voor de invulling van de deelprogramma's wordt gebruik gemaakt van de kennis en deskundigheid van de kennisbank van het landelijk programma 'Eén tegen eenzaamheid' dat zich oorspronkelijk richtte op ouderen (de leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder), maar nu ook steeds meer aandacht laat uitgaan naar andere leeftijdscategorieën.

Omdat eenzaamheid een probleem is van alle leeftijden wordt daarnaast ingezet op bewezen interventies en wordt de kennis en deskundigheid van een kennisinstituut zoals Movisie betrokken (*Movisie / Wat werkt bij de aanpak van eenzaamheid; februari 2020*). Voor elk deelprogramma zal een programmabeschrijving met daarin monitoring en beoogde resultaten worden opgesteld.

Beoogd resultaat

In 2016 gaf gemiddeld 42,9 % van de bevolking van 18 jaar en ouder in Nederland aan eenzaam te zijn. In 2020 was dit gemiddelde gestegen naar 46,6%. Per gemeente varieert het percentage van 27 tot 58%. Eenzaamheid is vastgesteld met de eenzaamheidsschaal van De Jong-Gierveld.

Voor Kerkrade was in 2016 het percentage 55,7 % en is dit in 2020 gedaald naar een percentage van 54,3%. Voor de GGD-regio Zuid-Limburg geldt in 2020 49,8% en op Limburgs niveau een percentage van 47,8% (bron: Gezondheidsmonitor- Volwassenen-en-Ouderen-van-GGD-CBS—RIVM 2020).

Het programma eenzaamheid kent geen start- en einddatum en kenmerkt zich door steeds veranderende sub programma's. Desalniettemin streven we ernaar om de goede beweging die in de periode 2016-2020 is gemaakt, wellicht op basis van de al eerder ingezette interventies, door te zetten en daarmee in 2030 aangehaakt te zijn op het dan geldend Limburgs niveau, ervan uitgaand dat het percentage dan op het niveau van 2020 (47,8%) of lager ligt. ¹

¹ Voor Kerkrade betekent dit in absolute cijfers (bron: Etil, prognose 2019 update)

Monitoring

Het programma (en een deel van de sub programma's) zullen worden gemonitord via de Gezondheidsmonitor van de GGD die 4-jaarlijks wordt afgenomen onder jeugdigen van 13-16 jaar (in het tweede en vierde jaar van het voortgezet onderwijs) en onder volwassenen in de groep van 19 jaar en ouder (verschijnt in 2020;2024; - e.v.). Gezien het de wens is om binnen het VIE-project zo veel mogelijk tijdig bij te sturen, wordt er naast de GGD monitor tevens gebruik gemaakt van de cijfers van het twee jaarlijks Burgeronderzoek (verschijnt in 2019;2021, en verder).

Betrokken partijen

Het programma is een gezamenlijk product van de Kerkraadse coalitie tegen eenzaamheid: 'Kerkrade: samen tegen eenzaamheid'. De coalitie is gevormd in oktober 2020 en bestaat uit ruim dertig partijen. Deze zijn uiteenlopend van aard, zoals gemeente, zorgpartijen, welzijnswerk, woningstichtingen, bedrijfsleven, kunst en cultuur, huisartsen, Stichting de Positieve Stad en vertegenwoordiging van inwoners. Door het ministerie van VWS wordt vanuit het programma 'Eén tegen eenzaamheid' ondersteuning geboden bij het ontwikkelen van het Kerkraadse programma. Daarnaast is ook de GGD betrokken net als de omliggende gemeenten die deel uitmaken van de Zuid-Limburgse coalitie.

Regie

De gemeente voert de regie op het continu in ontwikkeling zijnde programma eenzaamheid.

Status

De ontwikkeling van het programma eenzaamheid bevindt zich in de implementatiefase. Er is een kerngroep geformeerd vanuit de groep van 34 deelnemende partijen die door het jaar heen als afvaardiging van de gehele coalitie doorlopend acties uitzet.

Nadat in 2021 de coalitiepartijen eerste stapjes hebben gezet om elkaar beter te leren kennen en tijdens de Week tegen Eenzaamheid 2021 er een speeddatebijeenkomst heeft plaatsgevonden, hebben er in 2022 3 bijeenkomsten en heeft in 2023 tot nu toe 1 brede bijeenkomst met de coalitiepartijen plaatsgevonden. Door elkaar beter te kennen en daarmee weten te vinden worden 'losse' projecten van coalitiepartijen tot een samenhangend programma voor alle leeftijden gebracht. De coördinator van de coalitie, verankerd bij Impuls, heeft hierin een belangrijke verbindende rol.

De activiteiten van de coördinator zorgen voor een stevige impuls waardoor er de contacten onderling binnen de coalitie, ook in de aanloop naar de jaarlijkse Week tegen Eenzaamheid (28 september t/m 4 oktober) worden versterkt.

2020 ; totaal aantal inwoners 45.749; aantal inwoners 18 jaar en ouder: 38.895; aantal inwoners met eenzaamheid:21.120 (54,3%)

2030; geprognosticeerd aantal inwoners: 42.345; aantal inwoners 18 jaar en ouder: 36.544; aantal inwoners met eenzaamheid:< 17.468 (<47,

BoodschappenPlusBus

Doelgroep

55+

Algemene omschrijving

De BoodschappenPlusBus is een initiatief dat van oorsprong uit de koker van het Ouderenfonds komt, maar ook met busjes van Kerkraadse partners uit de zorg- en welzijnswereld kan worden ingezet. Het is een aanvulling op de succesvolle boodschappenbus die al in Kerkrade actief is. Naast het praktische aspect van samen boodschappen doen, krijgt ook het sociaal aspect vorm omdat er ontmoeting plaats vindt, niet alleen voor de ouderen die boodschappen doen maar ook voor de vrijwilligers die de bus besturen en de ouderen ondersteunen tijdens het boodschappen doen. Naast het boodschappen doen ontwikkelt Impuls een 'activiteitenprogramma' om de bus ook in te zetten voor laagdrempelige sociale activiteiten, tegen lage kosten voor deelnemers.

Beoogd resultaat

Ontmoeting stimuleren door samen boodschappen te doen en gezamenlijk sociale activiteiten te ondernemen.

In 2019 maakten gemiddeld 20 personen structureel gebruik van de boodschappenbus. Het streven was om het aantal vaste deelnemers aan samen boodschappen doen te verdubbelen naar 40. Door de coronacrisis zakte dit aantal en was ~~er~~ een bijstelling aan de orde. Het aantal vaste deelnemers zakte namelijk in 2021 naar ongeveer 10, maar steeg daarna in 2022 weer naar 20. Het streven was om per vierde kwartaal van 2022 het aantal vaste deelnemers nog verder te laten toenemen naar 30 hetgeen nog niet is gelukt. Een streven dat ook voor 2023 overeind is gebleven.

Daarnaast blijft het streven om, net als voor 2022 gold, een groep van 25 ouderen, wisselend qua samenstelling, te vormen die deelneemt aan sociale activiteiten met de boodschappenplusbus. Het aantal blijft momenteel nog steken op 20. Het uiteindelijke streven is een groep van 50 deelnemers in het derde kwartaal van 2024.

Monitoring

Het aantal deelnemers en activiteiten wordt geregistreerd door Impuls. Die gegevens worden halfjaarlijks teruggekoppeld met de gemeente.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Impuls

Regie

Impuls is verantwoordelijk voor het beheer en de uitvoering van alle activiteiten.

Status

Door corona kon de bus die via het Ouderenfonds eind 2019 was aangeschaft (lease-koop-constructie) nauwelijks worden ingezet. Gelet op de verplichtingen en de hoogte van de kosten heeft Impuls in overleg met de gemeente de bus per 2022 opgezegd. Dit onder toezegging vanuit Impuls dat de doelstellingen hoe dan ook worden nagekomen. Inmiddels heeft Impuls in overleg met andere maatschappelijke partijen geregeld dat er slim gebruik gemaakt kan worden van de al aanwezige busjes bij deze partijen. Impuls heeft samen met SMK Muziek&Dans, Bibliotheek Kerkrade, Parkstad Limburg

Theaters en VAZOM, ondersteund door The Move Factory, het sociaal programma ontwikkeld. Hierbij wordt ook het onderwijs betrokken om daarmee de verbinding tussen jong en oud te bevorderen. Ingestoken wordt tijdens de activiteiten op het laten kennismaken van deelnemers met hetgeen Kerkrade te bieden heeft tegen lage kosten voor de deelnemers. Uit reacties van deelnemers kan worden opgemaakt dat men enthousiast is.

Het aantal deelnemers aan samen boodschappen doen en het activiteitenprogramma groeit slechts langzaam waarbij de vermoedelijke oorzaak ligt bij de naweeën van corona.

Een communicatiecampagne waaronder een video om de beschikbaarheid en activiteiten van Boodschappenplusbus te promoten is in voorbereiding.

Gelukkig ouder worden in Kerkrade

Doelgroep

Divers – alle leeftijden; (jonge)mantelzorgers, inwoners met dementie en/of eenzaamheid.

Algemene omschrijving

De groep thuiswonende ouderen neemt toe. Bij deze groep ouder wordende mensen is een veelvoorkomend ziektebeeld dementie. Voor de ziekte dementie is nog geen behandeling beschikbaar. Mensen met deze ziekte wonen steeds langer thuis en zijn mede afhankelijk van de zorg van hun naasten, de mantelzorgers. Deze zorg vraagt veel aandacht. Eén op de acht mantelzorgers die zorgt voor iemand met dementie voelt zich overbelast. Daardoor kunnen sociale contacten verwateren. Eenzaamheid komt twee keer zo vaak voor onder mantelzorgers van mensen met dementie als onder mensen uit de als onder mensen uit de algemene Nederlandse bevolking. Voor de persoon met dementie zelf is het een uitdaging om steeds de brug te slaan naar het gewone dagelijkse leven.

‘Gelukkig ouder worden in Kerkrade’ is een programma in ontwikkeling van de gemeente Kerkrade Meander en Impuls waarin eenzaamheid, dementie & overbelasting van de mantelzorg worden aangepakt. Het programma wil een bijdrage leveren aan het welbevinden van de inwoners door een bijdrage te leveren aan het zo goed mogelijk een eigen leven leiden van de personen met dementie door ondersteuning te bieden en zo lang mogelijk de eigen regie over het leven te voeren vanuit eigen kracht en verantwoordelijkheid en zo het gezondheidsgevoel te verbeteren. Afgeleid resultaat is dat ook de mantelzorgers door deze aanpak ontlast worden waarmee ook hun welbevinden stijgt.

Het denkraam van de Sociale Benadering Dementie helpt de behoeften, wensen en mogelijkheden van mensen met dementie en hun naasten beter te zien en begrijpen, en om in het verlengde daarvan de juiste ondersteuning te bieden. Bij dementie is het de kunst om de brug te slaan naar het gewone dagelijkse leven. Naast de brug naar het gewone leven leggen zijn er ook maatschappelijke baten aan deze benadering verbonden, namelijk het positief beïnvloeden van arbeidsmarktproblematiek en verlagen van druk op professionals.

Beoogd resultaat

Over een periode van twee jaar is het streven hulp te bieden aan 80 personen passend binnen de doelgroepen dementie, overbelaste mantelzorg en eenzaamheid.

Monitoring

De monitoring van deze nieuwe aanpak maakt nadrukkelijk onderdeel uit van het programma. De monitoring is belegd binnen de VIE Innovatie-HuB/ Onze Regio in Beeld (ORIB). **Er is een dashboard ontwikkeld waarmee de uitkomsten van de pilot in beeld kunnen worden gebracht.**

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Meander
- Impuls

Regie

- Meander

Status

Het project is operationeel sinds 1 januari 2022. De Buurtschakels (nieuwe naam voor de 2 Welzijnscoaches) zijn gestart per 1 december met de verkenning van de buurt en zijn vanaf 1 januari 2022 operationeel in de buurt. Zowel vanuit deelnemers als ook verwijzer en de uitvoerders (=Buurtschakels) worden positieve reacties ontvangen over nut en noodzaak van het project.

Waar in mei 2022 al 58 cliënten geïnccludeerd waren in het project zijn dit er in november 2022 al 86. **In juni 2023 is de groep deelnemers gegroeid naar 116.**

Als we dit afzetten tegen de doelstelling van 80 deelnemers over 2 jaar, kan gesteld worden dat de belangstelling de doelstelling overtreft. Bij dit succes blijft uiteraard wel steeds de aandacht erop gericht dat de Buurtschakels de benodigde tijd aan de deelnemers kunnen schenken.

Op 21 juni vond een inspiratiebijeenkomst plaats waar stakeholders zijn geïnformeerd over de inhoud en voortgang van de pilot Gelukkig ouder worden in Kerkrade.

[Gelukkig ouder worden in Kerkrade | Vie Kerkrade \(vie-kerkrade.nl\)](https://www.vie-kerkrade.nl)

In het 4e kwartaal van 2023 worden de mogelijkheden van voortzetting van 'gelukkig ouder worden in Kerkrade' besproken tussen gemeente, Meander en Impuls.

Hulp bij het huishouden

Doelgroep

Nadruk op 55+.

Algemene omschrijving

In de periode 2017-2019 is in Kerkrade het project 'eenzaamheid... een serieus probleem' uitgevoerd, met de focus op 65+. De nadruk lag hierbij op opzetten van het Meldpunt Eenzaamheid en het trainen van vrijwilligers en medewerkers hulp bij huishouden (HbH) van Meander in signaalherkenning, gesprekstechniek en toeleiding naar voorzieningen in de buurt/ wijk. Deze werkwijze is nu verankerd in de dienstverlening van Meander waarmee de medewerkers HbH ogen en oren in de wijk zijn voor eenzaamheid (en ook andere problematiek). Ook het Meldpunt Eenzaamheid is een vast ankerpunt in de dienstverlening van het welzijnswerk, net als het inzetten van vrijwilligers voor ondersteuning van mensen waar eenzaamheid speelt.

Naast Meander zijn in Kerkrade nog drie aanbieders HbH aan de slag (Tzorg, Ambulante Thuiszorg en Buurtdiensten) die gezamenlijk ongeveer 250 inwoners voorzien van hulp bij het huishouden. Dit gebeurt momenteel met een dertigtal medewerkers in totaal. Ook deze medewerkers hebben een belangrijke brugfunctie in het signaleren en bespreken van eenzaamheid en op grond daarvan toe leiden naar voorzieningen in de buurt/wijk. Deze aanbieders blijken allen bewust van hun taak hierin en gaan meewerken aan deze taak. In het programma 'eenzaamheid... een serieus probleem' is de training en intervisie verzorgd door welzijnsinstelling Impuls die dit ook voor de HBH medewerkers van de 3 genoemde aanbieders heeft ingevuld.

Het is belangrijk om de aandacht voor het thema eenzaamheid binnen alle 4 aanbieders stevig te blijven verankeren daar er sprake is van personeelwisselingen, ingegeven door het personeelstekort op de brede arbeidsmarkt.

Beoogd resultaat

Alle medewerkers Hulp bij het Huishouden, werkzaam bij de 4 gecontracteerde zorgaanbieders, moeten beschikken over voldoende basiskennis om signalen van eenzaamheid te kunnen herkennen en bespreekbaar te maken. Daarnaast kennen ze de weg naar passende verwijzing. Zij geven op deze manier uitvoering aan hun taak als ogen en oren in de wijk.

Monitoring

Gesprek met de aanbieders en Impuls in eerste kwartaal van 2024 over opzetten en uitvoeren van een 'train- de – trainer' programma voor alle aanbieders van hulp bi het huishouden

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Ambulante Thuiszorg
- TZorg
- Buurtdiensten
- Impuls

Regie

- Impuls
- Gemeente

Status

Afronding van deze training was beoogd voor oktober 2021. Door corona ontstonden capaciteitsproblemen bij de aanbieders waardoor de trainingen verschoven werden naar 2022. In 2022 is de training van 2 groepen afgerond en was het streven om een derde groep op te starten. Vervolgens zouden de mogelijkheden van een 'train de trainer' programma bekeken worden. Er is geen 3^e groep meer gepland in 2023 omdat de prioriteit van zowel de gemeente als ook de aanbieders is komen te liggen bij kunnen nakomen van de leveringsverplichting huishoudelijke ondersteuning bij kwetsbare inwoners thuis. Personeelstekort is een belemmerende factor.

Beoogd wordt om in het eerste kwartaal van 2024 met de 4 aanbieders Hulp bij het Huishouden en Impuls de opties van een 'train- de- trainer' programma te verkennen zodat de kennis en kunde over eenzaamheid 'levend' blijft en ook beschikbaar is voor nieuwe medewerkers Hulp bij het Huishouden. Er is een vrij groot verloop op de arbeidsmarkt.

Lief-en leedpotje (voorheen Kaffieklatsj)

Doelgroep

Buurt-, wijkbewoners (nadruk op 40+)

Algemene omschrijving

Lief-en leedpotje is een initiatief waarbij in bijeenkomsten met koffie/thee in de wijkpunten signalen/ behoefte worden opgehaald die in de buurten/wijken spelen en waarbij financiële middelen ter beschikking worden gesteld voor kleinschalige activiteiten. Deze middelen zijn bedoeld voor buurtkamers/huiskamerprojecten waarmee deze gedurende het jaar attenties kunnen aanschaffen voor bijzondere gebeurtenissen in het wooncomplex (een bloemetje bij ziekte, een kaartje bij verjaardag of jubileum enzovoorts).

Beoogd resultaat

Alle in Kerkrade actieve huiskamer- of buurtkamerprojecten zetten zich in voor 'lief- en leed' van bewoners van het wooncomplex of in de straat waar de buurtkamer is gelegen.

Monitoring

Er hebben in 2022 4 Kaffieklatsj-bijeenkomsten plaatsgevonden waaruit veel nuttige informatie is opgehaald. Deze werkwijze is overgegaan naar de huis- en buurtkamers die deze rol nu geheel vervullen. In een bijeenkomst met Huiskamer- oftewel Buurtkamerprojecten in het vierde kwartaal van 2022 (tijdens de Week tegen Eenzaamheid) is gebleken dat de financiële tegemoetkoming van 250 euro als zeer welkom werd ervaren en vooral ook effect heeft gesorteerd, namelijk (extra) aandacht kunnen besteden aan medebewoners middels een passende attentie (op specifieke momenten). In 2023 heeft dit geleid tot de beleidsregel 'Lief & Leedpotje – Buurtkamers/Huiskamers' op basis waarvan Huiskamer- oftewel Buurtkamerprojecten 1 keer per jaar tijdens de aanvraagperiode een subsidie kunnen ontvangen van 250 euro, uitsluitend voor acties die gericht zijn op 'lief en leed'.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Seniorenraad
- Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning
- Impuls
- Woningstichtingen
- MeanderWonen

Regie

Gemeente Kerkrade

Status

Met ingang van 2023 is de beleidsregel 'Lief & Leedpotje – Buurtkamers/Huiskamers' van kracht op basis waarvan Buurtkamers/Huiskamers 1 maal per jaar (in de periode 1 april tot 1 juli) een aanvraag kunnen indienen.

Voor het jaar 2023 hebben 29 huiskamer- of buurtkamerprojecten van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Alle al bekende huiskamer- of buurtkamerprojecten werden actief aangeschreven, daarnaast werden partijen via de socials, de website en VIA Parkstad opgeroepen een aanvraag in te dienen.

Onlinetraining ‘meer contact’

Doelgroep

De training is bedoeld voor Kerkradenaren van 18 jaar en ouder die hun sociaal leven willen opfleuren en die daar zelf hun best voor willen doen. Nodig is dat de deelnemer meer mensen wil leren kennen, geïnteresseerd is in persoonlijke ontwikkeling en een computer, laptop of telefoon heeft waarop e-mail kan worden ontvangen.

Algemene omschrijving

Meer Contact is bedoeld als een aanvulling op en een versterking van het bestaande aanbod van de welzijnsorganisaties. ‘Meer contact’ is een onlinetraining met de bedoeling dat iemand zich makkelijker gaat voelen in nieuwe sociale situaties en meer contact krijgt. Dit vanuit de insteek dat iemand dan zélf in actie moet komen. Het is uiteindelijk alleen de persoon zelf die de situatie kan veranderen. Bij de onlinetraining wordt deze persoon begeleid door de lokale welzijnsorganisatie. De training is dan ook uitsluitend verkrijgbaar via welzijnsorganisaties. Insteek is dat de deelnemer gedurende twee maanden elke dag een e-mail ontvangt. De training is door de vele voorbeelden praktijkgericht en leuk om te doen. De deelnemer begint thuis in de eigen veilige omgeving en gaat vervolgens steeds vaker buiten de deur praktijkopdrachten doen. Veel van die opdrachten zijn gericht op het leggen van contact in de eigen buurt, denk aan het praatje met de buren of met mensen in de straat. De mails en opdrachten kosten nooit meer dan tien minuten per dag en zijn luchtig van opzet. Door de persoonlijke insteek blijven deelnemers gemotiveerd. De deelnemer leert wat hij zélf kan doen om meer en leukere contacten te krijgen. Insteek is dat deelname gratis is.

De werkwijze is aangemeld voor de Database voor effectieve interventies van Movisie, en is als tweede geëindigd bij de Zorg en Welzijn Award 2021.

Beoogd resultaat

De interventie is gestart in oktober 2021 (Week tegen Eenzaamheid 2021). Beoogd werd een deelname aan de online-training van 50 personen in een periode van anderhalf jaar (50 personen).

Monitoring

Het aantal deelnemers is in de periode oktober 2021 tot april 2023 geregistreerd en regelmatig teruggekoppeld naar de gemeente.

Aan het einde van de training (na 60 dagen) vond er vanuit welzijnsinstelling Impuls een evaluatiegesprek plaats met de individuele deelnemer. Aan de hand daarvan werd samen met de deelnemer gekeken naar de mogelijkheid van instroom naar het reguliere welzijnsaanbod dan wel naar de noodzaak van specifieke ondersteuning. Aan de hand van de ervaringen en resultaten hiervan is de Kerkraadse succesfactor bepaald. In onderling overleg tussen gemeente en Impuls is in aan het einde van het 1^e kwartaal 2023 besloten om het project niet meer voort te zetten. De geldigheid van de ingekochte licenties liep namelijk af per 1 april. Mensen die gestart waren net voor 1 april konden wel nog het traject afmaken tot 1 juni 2023.

Uiteindelijk hebben 23 deelnemers het traject volledig doorlopen. Met meer mensen zijn gesprekken gevoerd omdat ze interesse toonden in de training. Dit waren ongeveer 20 personen. Deze kozen ervoor om toch niet deel te nemen. Als belangrijkste reden werd aangevoerd dat geen onlineprogramma te willen maar liefst fysieke aan de slag te gaan. Mensen die het programma doorliepen waren daarover tevreden. De mensen die hebben deelgenomen, hebben herkenbare ervaringen. Ze zijn bewuster van hun eigen handelen in contact met een ander. Sommigen vonden het leuk om dagelijks aan de slag te

gaan met het programma, zo hadden ze iets om handen. Een enkeling heeft interesse getoond om vrijwilligerswerk te gaan doen, sommigen zijn naar de wijkpunten gegaan om daar contact te leggen of deel te nemen aan activiteiten.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Impuls

Regie

- Impuls

Status

De interventie is gestart in oktober 2021 (Week tegen Eenzaamheid 2021). Enthousiasme voor deelname kwam minder makkelijk op gang dan gehoopt. Daarom is geprobeerd om via gerichte communicatie een extra impuls te geven. Uiteindelijk hebben maar 23 personen uit Kerkrade deelgenomen terwijl meer mensen interesse toonden. Daarmee is het streefaantal van 50 niet bereikt.

De licenties waren tot 1 april 2023 beschikbaar waardoor deelnemers tot 1 juni aan het programma konden deelnemen. Deze pilot is beëindigd.

Aanpak eenzaamheid Jongeren

Doelgroep

13-24 jaar

Algemene omschrijving

In samenspraak met de Jongeren adviesraad Kerkrade (JARK) worden behoeften en voorstellen m.b.t. de aanpak van eenzaamheid opgehaald worden bij jongeren. De eerste gedachten gaan daarbij uit naar het stimuleren van sociale en coping vaardigheden waarbij school en jeugd- en jongerenwerk zullen worden betrokken. **Daarnaast worden de coalitiepartijen gestimuleerd om actief in te zetten op jongeren.**

Beoogd resultaat

In eerste instantie het opstellen van een eenzaamheidsaanpak samen met de jongeren die daarmee aansluit bij hun behoeften en belevingswereld. Beoogd is dit te verankeren in het Wmo-beleidsplan. Samen met de jongeren verkrijgen we inzicht in te ondernemen acties om eenzaamheid onder jongeren te voorkomen c.q. terug te dringen.

Monitoring

Nog niet van toepassing

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Jongeren Adviesraad Kerkrade (JARK)
- Impuls
- Stichting Life Skills
- **Coalitie 'Kerkrade: samen tegen eenzaamheid'**

Regie

- Gemeente Kerkrade

Status

JongerenAdviesRaad

De JARK heeft een belangrijke rol bij het maken van beleid en de uitvoering daarvan. Dat is vastgelegd in een convenant dat getekend is door 5 organisaties. De JARK is een initiatief van de gemeente Kerkrade waar SVO|PL VISTA college, Het Martin Buber en Impuls Kerkrade zich aan verbinden.

De jongeren denken mee en geven advies over een passende aanpak van eenzaamheid onder jongeren; daarnaast ook over andere belangrijke onderwerpen zoals armoede en schulden, jonge mantelzorgers en preventie.

Een aantal leden van de JARK waren vanuit deze rol ook actief tijdens de Burgertop 'Jong-Oud' die op 14 november 2022 georganiseerd werd vanuit het project euPrevent *Profile*. Dit project is een samenwerking tussen verschillende partners uit de Euregio Maas-Rijn (EMR). Het project richt zich op het voorkomen en bestrijden van eenzaamheid bij ouderen en het vergroten van het bewustzijn over de gevolgen van eenzaamheid.

BeeYou

In de aanpak van eenzaamheid onder jongeren gaan we vooral praktisch te werk. Een aantal culturele partijen van de coalitie 'Kerkrade: samen tegen eenzaamheid' hebben de handen ineengeslagen. Dit betekent dat *Bibliotheek Kerkrade en omstreken*, *VaZom*, *SMK Muziek&Dans*, *Parkstad Limburg Theaters* het project BeeYou uitrollen.

Met dit idee en programma richten zij zich op jongeren tussen 12 en 20 jaar, die nog thuis wonen en deels nog naar school gaan of vanuit thuis een vervolgopleiding volgen. Alle jongeren in de wijken kunnen deelnemen. Insteek is om zich met name te richten op jongeren met een minder rijk sociaal netwerk, in wijken waarin bovendien deelnemen aan kunst en cultuur niet vanzelfsprekend is.

De culturele organisaties in de stad adopteren elk jaar samen een wijk. Om vraagstukken en/of behoeftes van de wijk op te halen wordt samenwerking gezocht met lokale bedrijven of instellingen, zoals bijvoorbeeld een supermarkt, huisarts of welzijnsorganisatie. Op basis daarvan organiseren de culturele organisaties een of meerdere culturele activiteiten of community art activiteiten. Dit kan variëren van workshops muziek, dans, spoken word, rap, poetry, fotografie en beeldend tot een graffiti-project. De partijen maken in de wijk gebruik van bestaande en kansrijke ruimten of locaties. Groepsgewijs gaan jongeren aan de slag in hun wijk met het doel van én voor jongeren activiteiten te organiseren of eraan deel te nemen. Zij leveren ook een bijdrage om de vitaliteit in de wijk aan te pakken. Zij worden begeleid door de professionals van de culturele organisaties. Activiteiten met een resultaat of productie worden bijvoorbeeld bij de basisschool, een zorgcentrum, een buurthuis, nationale burendag of andere plek /gelegenheid met publiek uitgevoerd/ gepresenteerd.

Aan het eind van de projectperiode vindt een jongerenevent plaats in de HUB met optredens van en voor jongeren in combinatie met professionele optredens. Naast de jongeren uit de wijk zijn daar natuurlijk ook andere jongeren uit de stad welkom. De afsluiting van het jaarprogramma in de HUB is een start van het nieuwe programma in een volgende wijk. De jongeren die hebben deelgenomen kunnen als ambassadeur fungeren in de tweede wijk.

Catch up-app

De gemeente Kerkrade is in 2022 benaderd door de stichting Life Skills om pilotgemeente te worden voor de uitrol van de Catch-up app. De Catch up-app is een begeleid stappenplan waarmee jongeren in de leeftijd 15-24 jaar worden geholpen om nieuwe sociale situaties positiever te ervaren. Deelnemers volgen een individueel programma van 7 weken. Het jeugd- en jongerenwerk van de welzijnsinstelling kan aanvullend ondersteuning bieden aan jongeren. Voor hulpverleners van gecontracteerde zorgaanbieders (die zich op jongeren richten) kan het programma gebruikt worden om dingen bespreekbaar te maken. CatchUp kan ook ondersteunend in een bestaande groep worden aangeboden waarbij CatchUp gebruikt wordt als een gespreksopener en bijdraagt aan meer diepgang. Aan het programma is een psychologe (digitaal) verbonden met wie deelnemers kunnen chatten als er vragen zijn.

In een workshop half oktober 2022 zijn partijen die betrokken zijn bij het wel en wee van jeugd op de hoogte gebracht van de mogelijkheden van de Catch-up app. De app wordt sinds half mei 2023 uitgerold (tot het einde van het jaar). Er zijn communicatiematerialen (flyers en posters) ontwikkeld die aangeboden worden op plekken waar jongeren regelmatig komen (school, bioscoop, sportclubs, snackbars etc.). Verder is er een video gemaakt die via de socials van de gemeente en betrokken partijen wordt aangeboden. Vooraf was het streven een 25-tal jongeren te bereiken om mee te doen. Begin juli 2023 zijn dit er al 20.

Kerkrade Samen tegen Eenzaamheid

Doelgroep

Alle leeftijden

Algemene omschrijving

De aanpak van eenzaamheid vraagt om een bundeling van krachten. In oktober 2020 is de Kerkradse coalitie Samen tegen Eenzaamheid tussen 32 partijen gesloten. In de tussentijd is de coalitie gegroeid tot 34 partijen. Deze partijen denken en helpen mee in de aanpak van eenzaamheid. Dit doen ze door steeds de verbinding te zoeken met andere leden van de coalitie op het gebied van kennisdeling, afstemming en doorverwijzing, maar zetten ze zich ook in om eenzaamheid steeds op de agenda te houden en het aanbod daarop af te stemmen. Deze coalitie wil haar activiteiten breder uitzetten.

Het doel van dit samenwerkingsverband is om gezamenlijk een bijdrage te leveren aan het bespreekbaar maken, voorkómen en verminderen van eenzaamheid in Kerkrade. Hiertoe wordt een gezamenlijk actieplan opgesteld. En wordt gewerkt aan het breder uitzetten van de activiteiten van de coalitie.

Beoogd resultaat

Het is de bedoeling minimaal 3 keer per jaar gezamenlijke activiteiten uit te zetten vanuit de coalitie. Daarbij ligt de focus op speciale momenten in het jaar zoals feestdagen, zomerperiode en de landelijke Week tegen Eenzaamheid. In 2022 heeft de Week tegen Eenzaamheid plaatsgevonden van 29 september tot en met 6 oktober. Daarbij is aangesloten bij de actiemomenten van Eén tegen Eenzaamheid, het nationale programma.

Monitoring

Monitoring vindt plaats door het registreren van de activiteiten die plaatsvinden gedurende het gehele jaar. Daarnaast worden de afspraken die binnen de kerngroep en de brede coalitie worden gemaakt vastgelegd in een verslag.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Coalitiepartijen

Regie

- Gemeente Kerkrade

Status

Nadat in 2021 de coalitiepartijen eerste stapjes hebben gezet om elkaar beter te leren kennen en tijdens de Week tegen Eenzaamheid 2021 er een speeddatebijeenkomst heeft plaatsgevonden, hebben er in 2022 3 bijeenkomsten en heeft in 2023 tot nu toe 1 brede bijeenkomst met de coalitiepartijen plaatsgevonden. Door elkaar beter te kennen en daarmee weten te vinden worden 'losse' projecten van coalitiepartijen tot een samenhangend programma voor alle leeftijden gebracht. De coördinator van de coalitie, verankerd bij Impuls, heeft hierin een belangrijke verbindende rol.

De activiteiten van de coördinator zorgen voor een stevige impuls binnen de coalitie waardoor de contacten onderling binnen de coalitie, ook in de aanloop naar de jaarlijkse Week tegen Eenzaamheid (28 september t/m 4 oktober) worden versterkt.

De voorstellen van 2 coalitiepartijen die in 2022 subsidie ontvingen worden momenteel in actie omgezet:

- Jeu de boules (Elisabeth Stift)
- BeeYou (culturele partijen)

Overgegaan werd op uitsluitend brede bijeenkomsten, dat wil zeggen bijeenkomsten waarbij de gehele coalitie kon aansluiten. Dit naar aanleiding van het geluid dat een aantal partijen deze optie te weinig naar voren vond komen. Gebleken is dat dit toch niet handig is. Daarom is afgesproken de coördinator weer een breder palet van overlegvormen voorbereidt, dat wil zeggen overleg voor de gehele coalitie gecombineerd met een zogenaamde kerngroep. De coördinator onderzoekt welke partijen willen deelnemen aan de kerngroep vanuit de bedoeling deze werkwijze weer in het najaar van 2023 operationeel te laten zijn.

Ontmoetingsbus Leger des Heils

Doelgroep

Alle leeftijden

Algemene omschrijving

Eenzaamheid is een probleem van alle leeftijden en kan veel gevolgen hebben. Om de aanpak eenzaamheid op alle leeftijden te kunnen richten is het streven een breed palet aan interventies in te zetten die aansluiten op leeftijd, achtergrond en interesse van potentiële deelnemers. Het Leger des Heils (LDH) heeft goede ervaringen met de zogenaamde ontmoetingsbus. Vanuit het programma 'Geloven in de buurt' dat is gestart in 2020, werkt het LDH aan het versterken van de aanwezigheid in wijken en buurten en probeert daarmee bij te dragen aan een samenleving waarin aandacht voor elkaar is. Met de bus trekt men buurten/wijken in om mensen min of meer naar buiten te halen en met elkaar in contact te brengen. Het grootste bereik ligt in eerste instantie bij mensen in de leeftijdsgroep van 50-70 jaar. Daarnaast leent de bus zich voor activiteiten met jongeren en kan het daarmee een echte generatiebus zijn. Het vergroten van het bereik van mensen die eenzaam zijn en moeite hebben dit kenbaar te maken en/of hulp te zoeken. Vanuit de gedachte als generatiebus aan de slag te zijn, wordt beoogd om de afstand van de eigen voordeur naar (bestaande) buurtsteunpunten zo kort mogelijk te maken. Het Leger des Heils zal naast verbindingen tussen mensen met de bus ook verbindingen kunnen leggen met activiteiten van het welzijnswerk en Kerkraadse verenigingen zodat elkaars bereik vergroot kan worden en zal ook voorportaal zijn van bestaande buurtsteunpunten.

Beoogd resultaat

Het vergroten van het bereik van mensen die eenzaam zijn en moeite hebben dit kenbaar te maken en/of hulp te zoeken.

Het uitbreiden van het aantal 'haltes' van 4 naar 6 in het eerste kwartaal 2023 en 8 eind 2023.

Monitoring

De wijze van monitoren moet nog afgestemd worden met Leger des Heils. Insteek is om in eerste instantie aan het LDH te verzoeken om te registreren hoeveel mensen in elke buurt tijdens elke 'stop' worden gesproken.

Betrokken partijen

- Leger des Heils
- Gemeente Kerkrade
- Impuls

Regie

Leger des Heils

Status

De bus is op 6 juli 2022 de weg op gegaan. In eerste instantie was de bus 4 dagdelen onderweg waarbij 4 plekken werden bezocht. Sinds het 1^e kwartaal van 2023 is de bus 6 dagdelen onderweg waarmee het gebied dat bestreken wordt is gegroeid (Centrum en Terwinselen) zijn erbij gekomen. Het is de bedoeling om richting het laatste kwartaal 'blinde vlekken' in beeld te krijgen (*Gracht / Haanrade*).

[Ontmoetingsbus Kerkrade | Gemeente Kerkrade](#)

Oriëntatie

Voorbereiding

Implementatie

Uitvoering

Evaluatie

KWIEK beweegroute

Doelgroep

- Bewoners van verzorgingshuis nabij de KWIEK beweegroute.
- Bezoekers van bewoners van verzorgingshuis nabij de KWIEK beweegroute.
- Inwoners, van jong tot oud, wonend nabij de KWIEK beweegroute.

Algemene omschrijving

KWIEK is een beweegroute, die gebruik maakt van het straatmeubilair in de buurt en aanzet tot bewegen en wandelen. De KWIEK beweegroute is bij uitstek een programma dat ingezet wordt om de (mentale) gezondheid, zelfredzaamheid en de vitaliteit te stimuleren en te verbeteren.

De KWIEK beweegroute zorgt onder andere voor:

- Voldoende beweging in de buitenlucht;
- Zo lang mogelijk (zelfstandig) thuis te kunnen blijven wonen op een verantwoorde wijze;
- Het vergroten van de sociale contacten en de geestelijke gemoedrust;
- Het verminderen van eenzaamheid, depressie en dementie.
- Het in contract brengen van verschillende doelgroepen. Mensen voelen zich daardoor meer betrokken bij hun omgeving en hierdoor kunnen ontmoetingen makkelijker ontstaan.

Beoogd resultaat

Het streven is dat bewoners van het nabijgelegen verzorgingshuis (evenals hun bezoekers) en buurtbewoners gebruik gaan maken van de KWIEK beweegroute, vanuit het doel bewegen en sociale cohesie te bevorderen.

Monitoring

De gemeente monitort de realisatie van de KWIEK beweegroute bij Hoog Anstel. Hiervoor is een werkgroep opgesteld waarin de verschillende partijen deelnemen.

Een eerste KWIEK beweegroute is door de MeanderGroep nabij de Hamboskliniek gerealiseerd. Deze is geëvalueerd en de hieruit voortgekomen verbeterpunten zijn meegenomen bij de KWIEK beweegroute Hoog Anstel.. Het monitoren en evalueren blijft terugkomen en zal worden geïnitieerd vanuit de gemeente. Het gebruik van de route wordt vanuit Meander Groep gevolgd en teruggekoppeld aan de gemeente. Meander is gestart met de voorbereidingen van een 3^e route, in de directe omgeving van woon-zorg locatie Laethof te Eygelshoven welke op 1 oktober in gebruik genomen zal worden.

Betrokken partijen

- Meander groep Zuid-Limburg,
- KWIEK
- Gemeente Kerkrade.

Regie

De gemeente Kerkrade is bij de aanleg van de KWIEK beweegroute Hoog Anstel regiehouder. In de werkgroep zitten deelnemers vanuit Meander en verschillende afdelingen van de gemeente (wijkmanager, afdeling Stedelijk beheer en beleid domein Burger)

Status

Op 1 december 2021 is een eerste KWIEK beweegroute in Kerkrade geopend. De tweede route bij Hoog Anstel is na een zorgvuldige voorbereiding op 12 mei 2023 officieel geopend. Er is een flyer met informatie over de KWIEK beweegroute verspreid onder de bewoners van Hoog Anstel en overige buurtbewoners waarin de mensen kunnen lezen wat de bedoeling is van de KWIEK route. Hieraan is aandacht besteed via een persbericht en publicatie op de gemeentelijke kanalen. Ook de Meander Groep heeft informatie over de KWIEK beweegroute via haar eigen kanalen verspreid.

Welzijn op recept

Doelgroep

Mensen die met psychosociale klachten regelmatig de huisarts bezoeken en waarbij het ‘traditionele pilletje’ geen oplossing zal bieden. De huisarts/POH zal deze mensen adviseren om contact op te nemen met de welzijnscoach van Impuls.

Algemene omschrijving

Welzijn op recept is een alternatief voor mensen met psychosociale klachten. In plaats van een medisch recept voor te schrijven, verwijst de huisarts deze patiënten door naar een welzijnscoach. De welzijnscoach gaat samen met de cliënt op zoek naar wensen, behoeften en mogelijkheden. Omdat ieder individu anders is en andere wensen en behoeften heeft, is hier altijd sprake van maatwerk.

Beoogd resultaat

Het doel van Welzijn op Recept is het verhogen van het welbevinden van mensen met psychosociale problematiek die hiervoor bij de huisartsenpraktijk komen en hiervoor geen medische of psychologische behandeling nodig hebben. Huisartsen verwijzen de ‘patiënt’ naar de welzijnscoach. De welzijnscoach gaat in een serie oplossingsgerichte ondersteuningsgesprekken en samen met de ‘cliënt’ na hoe deze haar of zijn situatie kan verbeteren en weer positieve emoties kan ervaren. Cliënten krijgen inzicht in wat er speelt, worden gemotiveerd om actie te ondernemen, ondersteund om te achterhalen hoe dit aan te pakken en bij het zetten van daadwerkelijke stappen. Bijvoorbeeld richting een activiteit.

Resultaat

In elke wijk van Kerkrade is voorzien in een infrastructuur waarbij huisartsen en welzijnscoaches met elkaar samenwerken om te komen tot minder psychosociale klachten en minder onnodig zorgverbruik.

- Stijging aantal doorverwijzingen van huisarts naar welzijnscoach, aantal mensen dat op 1e contact met welzijnscoach komt opdagen, aantal succesvolle toeleidingen (tijdens nazorg nog steeds participierend in samenleving en tevreden)
- De groei van de patiënt aan de hand van het ingevulde spinnenweb positieve gezondheid tijdens het 1e contact en het ingevulde spinnenweb tijdens afsluiting (direct na toeleiding)
- “recidive” : de mate waarin mensen zich na de nazorg opnieuw melden bij huisarts met terugkerende klachten

Monitoring

Robuust coördineert de monitoring & evaluatie van de gestelde prestatie indicatoren in de VEZN (voor- en nameting, tevredenheidsmeting betrokken medewerkers, analyse en evaluatie).

Ook begeleiden zij het proces om te komen tot een blauwdruk van Welzijn op Recept voor verdere uitrol binnen de gemeenten in Oostelijk Zuid Limburg.

Betrokken partijen

Kerkrade-west: Gezondheidscentrum Terwinselen/Medisch Centrum west met 20 deelnemers WoR

Kerkrade-noord: Huisartsenpraktijk Laumen met 20 deelnemers WoR

Kerkrade- oost (Chevremont e.o.): MC de Linde (Hanssen en Posman) met 20 deelnemers WoR

Kerkrade-oost (Bleijerheide/centrum): Medisch Centrum kruisstraat met 15 deelnemers WoR

Regie

De uitvoering ligt bij het Welzijnswerk en de huisartsenpraktijken.

Status

De eerste pilot is geëvalueerd (zie onder). De verlengde pilot loopt tot 1 januari 2024.

Samenvatting evaluatie

Het Welzijn op Recept project in Kerkrade is goed van start gegaan. Ondanks de corona periode zijn er toch meer dan 30 welzijnsrecepten (totaal 37) uitgeschreven. Hoewel dit een lager aantal was dan de projectgroep als ambitie had opgenomen in het projectplan, is dit voor een startend Welzijn op Recept project toch een mooi aantal welzijnsrecepten. Het lagere aantal had te maken met dat deelnemers, als gevolg van de COVID-19 maatregelen, niet meer naar activiteiten doorverwezen konden worden.

Ondanks dat Welzijn op Recept op deelnemers-niveau leek vast te lopen is de samenwerking rondom Welzijn op Recept wel in deze periode verder vormgegeven en bleef men (online) bij elkaar komen in de intervisiebijeenkomsten. Geïnterviewden geven aan dat men elkaar door deze lerende manier van werken beter heeft leren kennen, inzicht heeft gekregen in elkaars werkwijze, de doelgroep en het proces van Welzijn op Recept. Verder was het draagvlak voor Welzijn op Recept breed gedragen in zowel zorg, welzijn, als gemeente. Bij het weer opengaan van de activiteiten kon hierdoor snel een doorstart worden gemaakt.

Door voldoende tijd te nemen voorafgaand aan het traject is er voldoende draagvlak gecreëerd, is er een gezamenlijke visie ontwikkeld en zijn processtappen afgesproken. De rol van de projectleider vanuit de gemeente, met ondersteuning vanuit het Landelijk kennisnetwerk Welzijn op Recept, was hierin cruciaal.

Binnen de eerstelijnszorg werd gedurende het traject steeds duidelijker wat de doelgroep van Welzijn op Recept is en dat het hier gaat om vroeg signalering. In het begin werd regelmatig nog zwaardere psychische problematiek doorgestuurd. Na de eerste verwijzingen vanuit zorg, stopte dit in de coronaperiode en kwam hierna weer op gang. Het vertrouwen en geloof bij zorgverleners in Welzijn op Recept is aanwezig en zal in de toekomst weer zorgen voor een gestage stroom aan verwijzingen. Dit vertrouwen zal in de toekomst ondersteund moeten worden door data en (succes)verhalen.

Arbeidsfit maken: Vitaal Kerkrade!

Doelgroep

Clënten die in de doelgroepen tijdelijk arbeidsongeschikt, duurzaam arbeidsongeschikt en maatschappelijke participatie zijn ingedeeld volgens de diagnose CompetenSys. Clënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt: Onderste 3 treden van de participatieladder.

Algemene omschrijving

Vitaal Kerkrade! is gericht op het (arbeids)fit maken van de doelgroep in de participatiewet. Het programma voorziet in een gericht aantal activiteiten om inwoners 'in beweging' te krijgen. Dit varieert van het uitvoeren van bewegings- en sportactiviteiten, het stimuleren van sociale contacten, (praktijk)lessen over gezonde voeding maar ook indien nodig inzet van en samenwerking met professionals op het gebied van persoonlijke omstandigheden. De beweegactiviteiten worden mede ondersteund door studenten van Fontys Hogeschool, waarbij zij zowel intern alsook vanuit de onderwijsinstellingen ondersteund en begeleid worden. De activiteiten vinden plaats in en vanuit het Flexiforum, maar kunnen ook gebiedsgericht/-gebonden worden georganiseerd vanuit de Wijkcentra/-voorzieningen.

Op dit moment bestaat Vitaal Kerkrade uit 3 onderdelen:

1. 12-Weken programma

Totaal 150 deelnemers, met focus op deelnemers uit Rolduckerveld.

Twee doelstellingen:

- Iedere deelnemer participeert of re-integreert na afloop van het programma naar zijn of haar eigen vermogen.
- Iedere deelnemer weet na afloop van het programma hoe hij / zij een vitale levensstijl creëert en kan behouden.

Het programma is opgebouwd vanuit 4 componenten: Beweging, Voeding, Leefstijl en Participatie.

Het programma duurt 12 weken. Elke week vinden twee bijeenkomsten plaats van 2 uur: telkens 1 uur workshop en 1 uur bewegen. Daarnaast vinden er gedurende het traject een aantal individuele gesprekken met de deelnemers plaats.

De uitvoering gebeurt door eigen consultants WIZ. Het beweeg gedeelte wordt deels uitbesteed aan TMF, met ondersteuning door Fontys studenten. Er wordt ook samengewerkt met de Vazom, SMK, Bibliotheek en het Westhoes.

2. Vervolgprogramma

Mensen die het 12-weeken programma van Vitaal Kerkrade afgerond hebben, worden in het daaropvolgende jaar nog 3 keer uitgenodigd voor een terugkomdag. Deze dagen worden op diverse manieren ingevuld en zijn bedoeld om elkaar te ontmoeten en te inspireren. Bij de laatste terugkomdag wordt nog een laatste keer de vragenlijst ingevuld. Daarnaast mogen de deelnemers een jaar lang gratis sporten of cultuur beoefenen via het Volwassenenfonds. Inmiddels is ook het project Healthy Life aangesloten bij het Volwassenenfonds.

3. Groepsgericht werken

Middels het groepsgericht werken binnen de klantreis participatie bij het cluster werk en inkomen worden klanten letterlijk en figuurlijk in beweging gebracht, zodat wij zo optimaal mogelijk het potentieel boven kunnen halen. Groepsgericht werken gebeurt in groepen van 10 – 12 personen, met daarin klanten van 2 consultants. Zij komen wekelijks bij elkaar. Een consultant heeft dus 5-6 personen van zijn caseload gelijktijdig in een groep. De bedoeling is dat de consultants zelf ook aanwezig zijn bij

de groepsbijeenkomsten. De groepen draaien in een blok van 5 weken. De organisatorische aspecten van het groepsgericht werken worden belegd bij de accountmanager van het cluster werk en inkomen. Beoogde startdatum is 1 september 2023. Gestart zal worden met een beweeg groep, een groep bij de Vazom en zodra de kookstudio klaar is een groep die gaat koken.

Beoogd resultaat

Het project Vitaal Kerkrade! heeft als hoofddoel het vergroten van het aantal mensen dat participeert conform de Participatiewet (maar ook: de Wet maatschappelijke ondersteuning). Participatie is hierbij ruim neergezet en betekent in dit geval de deelname aan activiteiten die bijdragen aan de maatschappij als geheel

Concreet wordt beoogd om de komende jaren doelgroepen met een grote tot zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt (die dus niet 'arbeidsfit' zijn), met behulp en inzet van het programma weer 'fit' te maken (d.w.z. weer deel te nemen aan / te participeren in activiteiten en waar mogelijk ook weer aan het werk te krijgen). Dit zal dienen plaats te vinden met deels groepsgerichte en deels individueel gerichte activiteiten.

De bedoeling is dat we letterlijk en figuurlijk onze klanten in beweging brengen, zodat wij zo optimaal mogelijk het potentieel boven kunnen halen.

Monitoring

Alle cliënten Participatiewet zijn 'in beeld' gebracht met het programma Competensys. Hierbij is tevens voor elke cliënt de arbeidsfitheid/ participatieladder bepaald. Klanten worden voor Vitaal Kerkrade aangemeld door hun consultant.

In maart 2023 is een evaluatierapport opgesteld dat in april gepresenteerd is aan de raadscommissie Burgers en Samenleving. Hierin is het project op 3 facetten geëvalueerd: Participatie, Vitale Levensstijl en een meer algemene evaluatie. Tevens wordt er ingegaan op doorontwikkeling (zie hieronder bij "status").

Voor het groepsgericht werken worden momenteel parameters ontwikkeld en dit zal apart gemonitord worden.

Betrokken partijen

- Gemeente: Consulents
- Fontys Hogescholen: studenten/stagiaires met hun begeleiders.
- The Move Factory
- Vrije Academie ZOM
- 't Westhoes
- Volwassenenfonds
- HuB. Bibliotheek Kerkrade

Regie

Het 12-weken programma Vitaal Kerkrade! en het vervolgprogramma wordt uitgevoerd door en vanuit het gemeentelijke team Participatie in samenwerking met de beleidsmedewerker Flexiforum, een combinatie functionaris via The Move Factory en (stagiaires en begeleiders van) Fontys Hogescholen. Het beweeggedeelte wordt uitgevoerd door The Move Factory.

Bij het groepsgericht werken ligt de regie bij de accountmanager van het cluster participatie.

Status

12-Weken programma

Inmiddels hebben 4 groepen, in totaal 38 personen, het programma afgerond. 19 personen zijn na afronding gestart in een voorschakeltraject naar werk (oriëntatie werkplek/werkervaringsplek/ontwikkelplek). 6 personen zijn uitgestroomd naar betaald werk! De 5^e groep start in de loop van oktober 2023. Er is een samenwerking opgestart met het project Empowerment, dat veel raakvlakken heeft met Vitaal Kerkrade. De bedoeling is dat deze 2 programma's uiteindelijk nauw met elkaar verbonden worden. Er is een werkgroep geformeerd, die de komende maanden aan de slag gaat om deze twee projecten programmatisch te verbinden. Gedacht wordt aan een modulaire opbouw, waardoor nog beter maatwerk geleverd kan worden.

Vervolgprogramma

De terugkomdagen worden door de deelnemers zeer positief ervaren. Zij vinden het fijn om elkaar weer te ontmoeten en hun verhaal bij elkaar kwijt te kunnen. Met name het bezoek aan de HuB., waarbij ze geïnformeerd werden over wat er allemaal te doen is in de HuB. en een rondleiding kregen, vonden de deelnemers erg nuttig. Velen van hen waren nog nooit in de HuB. geweest en wisten niet welke (gratis) activiteiten en hulp daar aangeboden worden. Een groot deel van de mensen maakt gebruik van het sporten via het Volwassenenfonds. Velen kiezen ervoor om te gaan zwemmen bij VIE. Daarnaast is vanaf mei 2023 een laagdrempelige beweeggroep opgestart in het Flexiforum in samenwerking met het Volwassenenfonds, TMF en Impuls. Mensen kunnen gratis 10 weken lang sporten. Het is de bedoeling dat ze daarna doorstromen naar regulier aanbod van Impuls.

Groepsgericht werken

In juli 2023 heeft het college haar akkoord gegeven voor de opstart van het groepsgericht werken. Het is de bedoeling dat de eerste groepen gaan starten in september 2023. De regie hiervan ligt in handen van de accountmanager van het cluster Participatie. Het college heeft hierbij wel aangegeven dat er aparte parameters gedefinieerd worden om het succes van dit programma te meten (bijv. uitstroom naar werk en ervaren gezondheidsverbetering).

Voor evaluatierapport scan QR-code

Inburgering

Doelgroep

Statushouders die een inburgeringstraject volgen en een uitkering Participatiewet ontvangen. De grootte van de doelgroep is afhankelijk van de taakstelling vanuit het Rijk en de gezinssamenstelling van de statushouders die we vanuit het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) krijgen.

Algemene omschrijving

Vanaf de koppeling van mensen vanuit het COA aan onze gemeente worden statushouders actief begeleid op verschillende leefgebieden gedurende het inburgeringstraject. Voor het onderdeel Vie binnen het totaalpakket inburgering, richten we ons op algehele vitaliteit, beweging, voeding en gezondheidsvaardigheden en financiën, waarbij wordt toegewerkt naar participatie, het liefst in de vorm van betaalde arbeid. Hiervoor haken we deels aan op het programma 'Vitaal Kerkrade!' voor de activiteiten betreffende beweging en voeding en passen dit aan op inburgeraars met inachtneming van culturele en religieuze verschillen. In aansluiting op beweging krijgen inburgeraars fietsles. Dit past binnen de cultuur van Nederland, bevordert de mobiliteit en is ook nog eens gezond.

Tevens wordt aandacht besteedt aan mentale gezondheid en wordt men begeleid in het maken van een financieel gezonde start. Dit alles wordt uitgevoerd in cohesie met het taalonderwijs dat de statushouders vanuit het inburgeringstraject dienen te volgen. De activiteiten vinden plaats in en vanuit het Flexiforum, maar kunnen ook worden georganiseerd vanuit de Wijkcentra/-voorzieningen. Na de evaluatie van de 1^e reguliere groep van 'Vitaal Kerkrade!', zal van start gegaan worden met het programma voor inburgeraars.

Beoogd resultaat

Het hoofddoel is het zo snel en volwaardig mogelijk inburgeren en integreren van statushouders in onze samenleving, het liefst via betaald werk. Dit binnen de wettelijke inburgeringsperiode van 3 jaar. Waar de instroom in de Participatiewet naar verwachting steeds meer mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en steeds complexere problematiek zal bevatten, biedt de groep inburgeraars veel kansen. Het is dan ook van belang om goed in te zetten op het vitaal maken en houden van de statushouders die we binnen onze gemeente verwelkomen.

Naast de doelen van het project 'Vitaal Kerkrade!' heeft het programma omtrent inburgering natuurlijk ook als doel om middels een grotere mate van participatie de taalvaardigheid van statushouders te vergroten. Participatie is hierbij ruim neergezet en betekent in dit geval de deelname aan activiteiten die bijdragen aan de maatschappij als geheel.

We gaan ons op alle inburgeraars met een uitkering Participatiewet richten. Hiermee hopen we zo veel mogelijk gezinnen positief te beïnvloeden op het gebied van vitaliteit. Afhankelijk van de taakstelling en gezinssamenstelling kan het aantal deelnemers per jaar verschillen. De taakstelling krijgen we per half kalenderjaar toegewezen. Hiermee kunnen we per half jaar, samen met onze partners, de instroom van deelnemers en het aantal groepen cq. de groepsgrootte inschatten. Doel is om inburgeraars organisch richting meer participatie en waar mogelijk naar werk te bewegen.

De inburgering vanuit het Vie gedachtegoed sluit aan bij het Beleidsplan Inburgering en sluit daarbij aan op de Wet inburgering 2021, welke op 1 januari 2022 in werking is getreden.

Monitoring

Alle inburgeraars die een uitkering Participatiewet ontvangen zijn in beeld gebracht met het programma CompetenSYS. Hierbij is tevens voor elke cliënt de arbeidsfitheid/participatieladder bepaald. Gedurende de deelname aan het programma vindt regelmatige herbeoordeling plaats. Daarnaast vindt regelmatig overleg plaats met de aanbieder(s) van de taalarrangementen over de voortgang binnen het taalonderwijs en met Impuls over de voortgang van de begeleiding die zij bieden. Naast monitoring middels CompetenSYS zal ook de gezondheidsbeleving van de inburgeraars gevolgd worden. Dit gebeurt tijdens de gesprekken met de inburgeraars, met behulp van het spinnenweb van positieve gezondheid.

Gezien het gegeven dat het proces inburgering een volledig nieuw proces is vanaf 2022 en er derhalve geen adequate vergelijking gemaakt kan worden op basis van oude gegevens, zal de monitoring gaandeweg verder ontwikkeld worden.

Betrokken partijen

Vanuit de gemeente zijn de re-integratieconsulenten inburgering, alsmede de combinatie-functionarissen en vitaliteitscoach. Daarnaast zijn Impuls en Fontys Hogeschool betrokken voor begeleiding van de statushouders en worden de aanbieder(s) van de taalarrangementen betrokken voor afstemming van het onderwijs met het programma.

Regie

De regie op het programma ligt bij de gemeente, meer specifiek bij de re-integratieconsulenten inburgering, die samenwerken met de coördinator combinatiefuncties, Impuls, Fontys Hogescholen en de aanbieder(s) van de taalarrangementen.

Status

Door een te krappe planning vanuit het ministerie over de implementatie van de Wet inburgering 2021, zijn veel zaken pas eind 2021 duidelijk geworden. Dit heeft gezorgd voor “kinderziektes” bij instanties die onderdelen van de nieuwe wet uitvoeren. Zo zijn er veel problemen geweest met de systemen van DUO. Daar DUO ons aan het begin van het proces van belangrijke informatie moet voorzien, die nu lange tijd ontbrak, zijn de inburgeringstrajecten van mensen die onder de nieuwe wet vallen, later van start kunnen gaan.

Op dit moment zijn er een 50-tal mensen die in een actief traject zitten. Omdat tijdens de eerste fietscursus gebleken is dat het voor sommige mensen een grote stap is om op de fiets te stappen en een cursus van 5 lessen om verschillende redenen te kort bleek, is besloten om de groep groter te maken en het aantal cursuslessen te verdubbelen. **Ter ondersteuning van de fietslessen zijn fietsen aangeschaft. Men blijkt te weinig zelf over een fiets te beschikken, derhalve zijn 5 damesfietsen aangeschaft.**

Aanvullend zijn een aantal zaken rondom financiën aangepast. We hebben geconstateerd dat de oude aanpak rondom financieel ontzorgen en voorzieningen voor het creëren van een stabiele financiële start onvoldoende zijn (geworden), met name gezien gewijzigde wetgeving betreffende doorbetalingen vanuit bijstand en de huidige economische situatie, waarin we bijzonder hoge inflatie en beperkte besteedbare inkomens zien.

Empowermenttrainingen

Doelgroep

Inwoners die in de bijstand zitten.

Algemene omschrijving

Met het programma 'in je kracht' werken deelnemers aan het vergroten van zelfvertrouwen en het vergroten van kansen. Inwoners uit de bijstand worden doorverwezen door consulenten Werk en Inkomen. Met een speciaal daarvoor ontwikkeld programma door Stichting Lezen en Schrijven werken deelnemers aan het vergroten van hun zelfvertrouwen, worden zij zich bewust van hun mogelijkheden en ambities en verkennen zij samen met anderen hun mogelijkheden. Met ondersteuning zetten zij de eerste stappen op weg naar een opleiding of werk. Het programma 'in je kracht' bestaat uit 11 bijeenkomsten.

Het programma 'Jouw leven en werk' is een vervoliprogramma voor deelnemers die aangeven nog verdere ondersteuning nodig te hebben bij het doorstromen naar studie of (vrijwilligers)werk. Het programma bestaat uit 9 bijeenkomsten en is eveneens ontwikkeld door Stichting Lezen en Schrijven. We verwachten dat ongeveer de helft van de deelnemers 'In je kracht' behoefte heeft aan het vervolgetraject 'Jouw leven en werk'. Voor oud-deelnemers en voor deelnemers die tussen beiden programma's inzitten, wordt er periodiek een 'empowerment-café' georganiseerd.

Beoogd resultaat

Dankzij de trainingen worden de deelnemers bewust van hun toekomstmogelijkheden, vergroten ze hun zelfvertrouwen, ontwikkelen ze basisvaardigheden en zetten ze eerste stappen in het verwezenlijken van hun ambities richting werk of opleiding. Doel voor 2022 was dat er 40 nieuwe deelnemers starten en er een vervoliprogramma plaats vindt voor 40 deelnemers om hen verder te helpen met het verwezenlijken van ambities op het gebied van werk of opleiding.

Het doel is dat 70% van de deelnemers stijgt op de participatieladder.

Monitoring

Om de voortgang te meten wordt de monitor sociale inclusie ingezet. Deze monitor is ontwikkeld door de universiteiten van Maastricht en Brussel en wordt ingezet bij volwasseneducatie. Bij deelnemers wordt een nulmeting en een eindmeting afgenomen. De uitvoerende organisaties evalueren verder of de doelen bereikt worden, wat de succesfactoren zijn, wat de belemmerende factoren zijn, de tevredenheid van deelnemers en of er onderdelen aangepast moeten worden.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade;
- Bibliotheek Kerkrade;
- Impuls;
- VISTA college.

Regie

Het project kent een stuurgroep, bestaande uit de directies van de drie organisaties, Bibliotheek Kerkrade e.o., Impuls en VISTA college. De bibliotheek is regiehouder en penvoerder.

Status

Uit de eerste evaluatie over 2021 is het volgende naar voren gekomen:

In totaal zijn er 40 vrouwen gestart, maar 28 vrouwen hebben de training afgemaakt door verschillende omstandigheden;

Het grootste deel van de vrouwen is 180 graden gedraaid in intrinsieke motivatie en inzet om de regie van hun leven op te gaan pakken;

Het beoogde aantal deelnemers is niet behaald mede door alle omstandigheden en maatregelen als gevolg van de covid pandemie;

De informele manier van vormgeven van de trainingen en de groepsgerichte aanpak bleek zeer passend voor de doelgroep;

Het effect van empowerment is zichtbaar door de sociale inclusiemeter. De vrouwen geven aan meer zelfvertrouwen te hebben gekregen en mondiger te zijn geworden. Ook hebben zij geleerd hun talenten te omschrijven en daarmee zijn ze zich meer bewust geworden waar hun toekomst wellicht ligt;

De vrouwen gaven aan dat zij behoefte hadden aan een vervolg of houvast en dus niet 'losgelaten' te worden bij de begeleiding naar een betaalde baan of vrijwilligerswerk. Zodoende is het vervolgtraject 'Jouw leven en werk' opgezet met als tussenactiviteit het 'empowermentcafé'.

In 2022 zijn er 30 nieuwe deelnemers en 40 deelnemers voor de vervolgtraining 'Jouw leven en werk'. Over 2021 en 2022 is het totaal aantal deelnemers daarmee 50 (van de beoogde 70); er zijn in elke groep deelnemers afgehaakt wegens verschillende redenen waaronder ook positieve zoals de start van (vrijwilligers)werk.

In 2023 zijn beide programma's samengevoegd tot één traject van 20 weken en zijn er 19 deelnemers gestart. Dit traject is nog lopende. De tussentijdse evaluatie laat zien dat de duur van 20 weken toch te lang is voor deelnemers. Ook is er een ander lopend project, Vitaal Kerkrade, dat deels dezelfde doelgroep bedient en raakvlakken heeft met de empowermenttrainingen. Daarom zijn de verschillende betrokken partijen in gesprek om te kijken naar mogelijkheden om tot één traject te komen dat beter past bij de beoogde deelnemers c.q. doelgroep. Hierbij is het de bedoeling om beide programma's in elkaar te schuiven met behoud van de succesfactoren van beide.

Armoede en schulden

Preventie en vroeg-signalering

Doelgroep

Alle inwoners van Kerkrade met vragen over geldzaken en inwoners met (dreigende) schuldenproblematiek die nog niet de stap naar de beschikbare hulpverlening hebben kunnen zetten.

Algemene omschrijving

a. Geldwijzerwinkel – gestart augustus 2021

De gemeente heeft met partners een laagdrempelig loket ingericht waar inwoners terecht kunnen met vragen over geldzaken als bijvoorbeeld; Wat zijn de financiële gevolgen van verlies van werk of echtscheiding? Van welke toeslagen en gemeentelijke regelingen kan ik gebruikmaken? En wat als ik rekeningen niet meer kan betalen?

Inwoners worden neutraal, onafhankelijk en zonder commercieel belang geadviseerd. Medewerkers hebben ieder een eigen expertise en staan met raad en daad voor inwoners klaar. Uiteraard wordt de privacy gewaarborgd. De geldwijzerwinkel fungeert tevens als knooppunt voor de betrokken organisaties voor de afstemming van werkzaamheden, ervaringsuitwisseling, en organiseren van eigen dienstverlening. Vanuit de Geldwijzerwinkel worden regelmatig activiteiten georganiseerd. Hierbij valt te denken aan cursussen over rondkomen, de gevolgen van 'life events' of de Week van het geld.

b. Team vroeg er op af – gestart per 1 januari 2021

Met partijen zijn afspraken gemaakt over het doorgeven van signalen over (dreigende) schuldenproblematiek. De signalen worden opgepakt door het team 'vroeg er op af'. Het team verricht o.a. huisbezoeken en stimuleert inwoners de benodigde (schuld)hulpverlening te benutten. Afhankelijk van de problematiek die wordt aangetroffen, kan bijvoorbeeld hulp bij thuisadministratie, aanvragen inkomensondersteuning, betalingsregeling, schuldhulpverlening of andere hulpverlening worden aangeboden.

Beoogd resultaat

Een laagdrempelig informatiepunt voor burgers voor vragen over geld, voorzieningen en schulden. Tevens knooppunt voor maatschappelijke organisaties werkzaam op het gebied van armoede en schulden. Het bewust leren omgaan met geld door het geven van groepsgerichte cursussen aan burgers en specifieke doelgroepen in het bijzonder.

Door vroegtijdige interventie inwoners met (dreigende) schuldenproblematiek activeren en stimuleren de benodigde hulpverlening te benutten. Daarmee escalatie van schulden voorkomen en zelfredzaamheid vergroten/herstellen.

Monitoring

Via de voortgangsrapportages vindt terugkoppeling plaats naar de raadscommissie Burgers en Samenleving. De financiële verantwoording geschiedt via de periodieke managementinformatie aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en via de reguliere Planning- en Controlcyclus.

Betrokken partijen

- Kredietbank Limburg
- Welzijnsstichting Impuls
- Stichting Schuldhulpmaatjes
- Bibliotheek Kerkrade
- Adviesorganen gemeente Kerkrade
- Samenwerkingspartners Armoede en Schulden.

Regie

De realisatie van de Geldwijzerwinkel valt onder regie van de gemeente waarbij de samenwerking wordt vormgegeven met de maatschappelijke partners Armoede en Schulden.

Het team 'Vroeg er op af' valt onder regie van de gemeente waarbij Kredietbank Limburg, Welzijnsstichting Impuls, Stichting Schuldhulpmaatjes Parkstad en de maatschappelijke partners samenwerken in en met het team.

Status

In oktober 2021 is een rapport opgeleverd waarin de resultaten zijn beschreven uit het beleidsplan Armoede en Schulden 2020-2023 en het Uitvoeringsplan Armoede en Schulden 2021-2023.

In de raadscyclus van het **derde kwartaal** van 2023 zal wederom een evaluatierapport aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Ten aanzien van de Geldwijzerwinkel.

Deze is geopend in augustus 2021. Doel is om per jaar tussen de 150 en 200 inwoners te kunnen adviseren en waar nodig te helpen bij vragen over geldzaken. Tot en met november 2021 bedroeg het aantal inwoners dat daadwerkelijk door en vanuit de Geldwijzerwinkel werd geholpen 63. **In 2022 steeg het aantal inwoners die de weg naar de GWW wisten te vinden. In 2022 werden er maar liefst 250 adviezen door de GWW verstrekt. Een deel hiervan betrof adviezen over de energietoeslag en het inzetten van de energieknip.**

Daarnaast beginnen mensen de Geldwijzerwinkel ook voor andere vragen beter te vinden.

De Openstelling van de GWW is in 2021 **en 2022** verruimd. **Naast de openstelling kunnen inwoners van Kerkrade, op verzoek een afspraak plannen buiten de openingstijden van de GWW.**

Tegelijkertijd wordt vanuit de winkel de informatiecampagne verder vormgegeven. Dit door middel van de website waarmee mensen niet alleen informatie kunnen krijgen over de winkel zelf, maar ook gericht toegang krijgen tot hulpmiddelen die via (landelijke) partners worden aangeboden. Vanaf november 2021 is via de website bijvoorbeeld ook de 'geldzakentool' beschikbaar. Hiermee hebben inwoners toegang tot onder andere rekenhulpen en online tools die zijn ontwikkeld door het Nibud. De Geldwijzerwinkel maakt voor het informeren en adviseren van de inwoners ook gebruik van het door het Nibud ontwikkelde materialen.

In samenwerking met de Bibliotheek Kerkrade is een activiteitenprogramma ontwikkeld om door middel van workshops, informatiebijeenkomsten en aansluiting bij bestaande activiteiten, inwoners, maar ook specifieke doelgroepen, te informeren en adviseren over geldzaken. **Het activiteitenprogramma wordt uitgevoerd in samenwerking met de bibliotheek, Impuls, Kredietbank Limburg en Schuldhulpmaatje.** Een voorbeeld daarvan zijn workshops over geldzaken in het voortgezet onderwijs in Kerkrade. Steeds meer mensen weten de weg naar de geldwijzerwinkel te vinden.

Ten aanzien van het Team 'Vroeg er op af'

Dit team is per 1 januari 2022 van start gegaan en bestaat uit medewerkers van de gemeente zelf, maar ook van de Kredietbank Limburg, Impuls en Schuldhulpmaatjes. Doelstelling was om per jaar 150 a 200 inwoners met een betalingsachterstand te bereiken en hulp te kunnen bieden om de betalingsachterstanden op te lossen. De gemeente Kerkrade is vanaf 2020 aangesloten bij het Landelijk convenant vroegsignalering en op basis hiervan kunnen – eveneens bij dit convenant aangesloten partijen (energieleveranciers, zorgverzekeraars en woningverhuurders/corporaties). In 2021 ontving het team 'Vroegeropaf' in totaal 2049 meldingen. **In 2022 bedroeg het aantal meldingen van signaalpartners 2249.**

Alle ontvangen signalen worden opgevolgd met een melding naar de betrokken inwoners variërend van een SMS/Whatsappbericht, email, een brief, danwel telefonisch of door een huisbezoek bij grote/meervoudige achterstanden.

Redzaamheid versterken

Doelgroep

Jongeren met vragen over geldzaken. Inwoners die behoefte hebben aan ondersteuning bij het op orde krijgen/houden van geldzaken.

Algemene omschrijving

De Kwikstart app wordt ingezet in om jongeren financieel redzamer te maken. Met Geldplannen van het Nibud voor volwassenen brengen inwoners zelf hun geldzaken op orde. De links naar de geldplannen worden geplaatst op de websites van alle samenwerkingspartners.

In het Taalcafé helpen taalcoaches en vrijwilligers met het begrijpen en spreken van de Nederlandse taal. Mensen kunnen er ook terecht voor hulp bij het lezen en schrijven van brieven of invullen van formulieren.

De Vriendenkring is een initiatief van Impuls. Iedereen in Kerkrade die op zoek is naar mensen met wie het klikt en met wie hij of zij iets leuks kan doen, kan zich aansluiten. Een Vriendenkring bestaat uit een groepje van 3 tot 6 mensen, dat regelmatig bij elkaar komt bij één van de deelnemers thuis. Eén van de activiteiten is koken met een klein budget.

Beoogd resultaat

Door gebruik van tools de eigen redzaamheid op sociaal en financieel vlak bevorderen.

Monitoring

Via de jaarlijkse voortgangsrapportages vindt terugkoppeling plaats naar de raadscommissie Burgers en Samenleving. De financiële verantwoording geschiedt via de periodieke managementinformatie aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en via de reguliere Planning- en Controlcyclus.

Betrokken partijen

- Nibud
- Welzijnsstichting Impuls
- Bibliotheek Kerkrade

Regie

De uitvoering van de activiteiten vindt plaats onder regie van de gemeente en samenwerkende partners.

Status

Inwoners kunnen met de link 'Wijzer in geldzaken' die onderdeel uitmaakt van de website van de Geldwijzerwinkel, gebruik maken van reken- en regelhulpen op het gebied van geldzaken.

Via het activiteitenprogramma dat in samenwerking met de Bibliotheek en andere partners wordt uitgevoerd, maken ook onderwerpen op het gebied van geldzaken nu deel uit van de activiteiten in het taalcafé.

Inkomensondersteuning

Doelgroep

Inwoners van Kerkrade met een Laag inkomen.

Algemene omschrijving

Ten behoeve van het nog toegankelijker maken van de regeling worden de aanvraagprocedures en -methoden herijkt en vereenvoudigd.

Beoogd resultaat

Bereik inkomensondersteunende regelingen verhogen.

Monitoring

De monitoring vindt plaats aan de hand van de periodieke managementinformatie verstrekt aan de raadscommissie Burgers en Samenleving. De financiële verantwoording geschiedt via de periodieke managementinformatie aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en via de reguliere Planning- en Controlcyclus.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Samenwerkende maatschappelijke partners Armoede en Schulden.

Regie

De uitvoering vindt plaats onder regie van de gemeente Kerkrade.

Status

Ten aanzien van de aanvraagprocedures

In juli 2021 heeft de gemeenteraad de gewijzigde minimaregeling Sociaal Culturele Activiteiten vastgesteld. In dit kader en naar aanleiding hiervan heeft medio 2021 een onderzoek plaatsgevonden naar andere methodieken voor het verstrekken van bijdragen aan minima (d.m.v. een Vouchersysteem of aansluiting bij en uitvoering van de toekenningen door het volwassenenfonds). Dit onderzoek is ook opgenomen in de in 2021 uitgevoerde evaluatie Aanpak Armoede en Schulden. Op basis van dit onderzoek is besloten de huidige werkwijze (uitvoering door de gemeente en verstrekking van bijdrage) in stand te houden.

Schuldhulpverlening

Doelgroep

Inwoners met schuldenproblematiek.

Algemene omschrijving

Schuldregeling bestaat in twee vormen:

1. Bij een schuldsanering ontvangt de inwoner een saneringskrediet. De schuldeisers krijgen meteen het bedrag uitgekeerd waar ze mee akkoord zijn gegaan en de schuldenaar betaalt het krediet in 3 jaar terug. Het bedrag dat de schuldeisers ontvangen ligt hiermee dus vast.
2. Bij een schuldbemiddeling worden maandelijks alle inkomsten boven het Vrije Te Laten Bedrag gereserveerd. Elk jaar krijgen de schuldeisers een bedrag uit de reservering uitgekeerd. De uiteindelijke omvang van de uitkering, kan fluctueren vanwege wijzigingen in dit inkomen. Het bedrag dat de schuldeisers uiteindelijk ontvangen, staat dus niet vast.

Schuldregelingen zullen vaker worden getroffen met een saneringskrediet. Hierbij is de schuldenaar in één keer van al zijn schuldeisers af en heeft hij nog maar één schuldeiser. Dat neemt direct heel veel stress weg. En als de schuldenaar (meer) gaat werken, merkt hij dat direct in zijn portemonnee. Voor de schuldeiser is een saneringskrediet prettig, omdat hij direct de boeken kan sluiten. Snelle duidelijkheid en eenmalige uitbetaling heeft voor menig schuldeiser de voorkeur boven drie jaar wachten voor misschien een paar euro's meer. Het bespaart enorme administratieve lasten die gemoeid zijn met het verwerken van mutaties gedurende de driejarige afloperiode. Schuldbemiddeling is alleen zinvol als er zicht is op een substantiële inkomensverbetering in de komende drie jaar.

In het Uitvoeringsplan 2021-2023 "Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!", is de ambitie opgenomen in binnen vier weken nadat het eerste gesprek heeft plaatsgehad, een beschikking af te geven. Daar waar door omstandigheden het niet mogelijk is de beschikking tijdig af te geven, kan de termijn met maximaal vier weken worden verlengd. Deze aanpak, in combinatie met de eveneens in het uitvoeringsplan opgenomen doelstelling om binnen twee weken na melding in gesprek te treden met de hulpvrager (in plaats van de wettelijke termijn van vier weken), past binnen het streven om schuldenaren snel te helpen.

- a. Het eerste gesprek vindt plaats binnen 2 weken na melding (tegenover vier weken wettelijk);
- b. Binnen vier weken na het eerste gesprek wordt een beschikking afgegeven (tegenover acht weken wettelijk).

Beoogd resultaat

Door het verstrekken van een saneringskrediet heeft de schuldenaar te maken met één schuldeiser. Dit geeft rust en overzicht. Schuldenaren worden snel geholpen.

Monitoring

Via de jaarlijkse voortgangsrapportages vindt terugkoppeling plaats naar de raadscommissie Burgers en Samenleving. De financiële verantwoording geschiedt via de managementinformatie aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en via de reguliere Planning- en Controlcyclus. Daarnaast neemt de gemeente Kerkrade deel aan de landelijke benchmark Schulden en Armoede van DIVOSA.

Betrokken partijen

Kredietbank Limburg. En daarnaast de interactie met de flankerende hulpverlening vanuit bijvoorbeeld maatschappelijk werk (Impuls, Bureau Sociaal Raadslieden) en overige betrokken partijen zoals Stichting Hulpmaatje Parkstad.

Regie

De uitvoering vindt plaats door de Kredietbank Limburg onder regie van de bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten.

Status

Ten aanzien van de inzet van het saneringskrediet.

De Kredietbank Limburg zet vanaf 2019 structureel saneringskredieten in. Het aandeel saneringskredieten binnen het totaal aantal schuldregelingen door de Kredietbank is gestegen van 60% in 2020 naar 62% in 2021.

Ook in 2022 is dit 62% qua aandeel saneringskredieten, in 2023 is een verdere stijging zichtbaar (ultimo mei-23 is dit zelfs 80%).

Ten aanzien van de versnelling van het proces van schuldhulpverlening

In maart 2021 heeft de gemeenteraad de 'Verordening beslistermijn schuldhulpverlening vastgesteld'. In deze verordening zijn de termijnen vastgelegd zoals ook opgenomen als doelstelling in het uitvoeringsplan Armoede en Schulden. Uit de evaluatie Armoede en Schulden zijn de navolgende gemiddelden gerealiseerd.

De gemiddelde doorlooptijd bedraagt 22 werkdagen. In 85% van de gevallen gebeurt dit binnen 8 weken en in 60% binnen 4 weken

De doorlooptijd norm is dat er binnen 2 weken (14 kalenderdagen) een 1e gesprek plaats vindt (de Quick scan). In 2021 was dit < 12 kalenderdagen en daarmee binnen de normstelling. Crisismeldingen werden in alle gevallen binnen 3 dagen opgepakt. Dit beeld is ook in 2022 en t/m mei-23 gerealiseerd. Het grootste gedeelte van de gestarte intakes wordt binnen de 4 weken norm afgehandeld en alles binnen de wettelijke grens van max. 8 weken doorlooptijd.

Naast deze resultaten, zijn uit de evaluatie ook de volgende cijfers gebleken: Doelstelling Realisatie 2021

Gemiddelde stabilisatiefase: 4 maanden 105 dagen in 2021 en 45 dagen in 2022

Groter percentage toekenningen: Geen afwijzingen t/m 2022

Hoger slagingspercentage schuldregelingen: Stabiel (73%)

Lager uitvalpercentage in 2023: lichte toename (12%)

De extra geleverde inspanningen zoals bijvoorbeeld vroegsignalering, verbinding in de wijkcentra en Geld Wijzer Winkel en werkgeversdienstverlening leveren aantoonbaar meer instroom in aan de voorzijde van het hulpverleningsproces. Deels levert dit ook een toename van vervolghulpverlening bij Krediet Bank Limburg op. Waarbij de doorlooptijden en beoogde resultaten een positieve ontwikkeling laten zien in 2022/2023 t.o.v. 2021 en eerder.

Oriëntatie

Voorbereiding

Implementatie

Uitvoering

Evaluatie

Aanpak kinderarmoede

Doelgroep

Jongere inwoners van Kerkrade.

Algemene omschrijving

In Nederland groeit gemiddeld een op de vijftien kinderen op in armoede. Vooral als een gezin langdurig in armoede leeft, heeft dit invloed op het opgroeien. Kinderen worden dan soms minder gestimuleerd. Ze hebben een grotere kans om eerder met school te stoppen. Armoede heeft ook invloed op hun gezondheid, hun vrijetijdsbesteding en de hechting met hun ouders. In Kerkrade groeien een op de 7 kinderen op in armoede. Kerkrade onderneemt daarom acties om het bereik van specifiek op de kinderen gerichte ondersteuningsmaatregelen, de zogenaamde 'kindregelingen' of 'kindpakket' te verhogen.

Beoogd resultaat

	2019	2020	2021	2022	Verskil '19-'22
Leergeld	852	675	883	1.099	29%
Jeugdfonds Sport	416	367	318	434	4%
Jeugdfonds Cultuur	116	89	69	74	-36%
Bijdrage kinderen SCA	209	185	181	183	-12%

Naast deze regelingen kunnen jonge ouders ook babystartpakketten ontvangen of kunnen kinderen via Stichting Jarige Job toch hun verjaardag vieren. Tenslotte kan er via het Jeugdeducatiefonds in samenwerking met de basisscholen gelijke ontwikkelingskansen geboden worden aan kinderen die opgroeien in armoede.

Monitoring

De financiële verantwoording geschiedt via de periodieke managementinformatie aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en via de reguliere Planning- en Controlcyclus.

Betrokken partijen

- Voortgezet onderwijs VMBO-HOLZ
- Maatschappelijke partners Armoede en Schulden.

Regie

De uitvoering vindt plaats onder regie van de gemeente Kerkrade.

Status

Ten aanzien van het gebruik van het kindpakket.

Het bereik van de maatschappelijke participatieregelingen voor kinderen tot 18 jaar is in Kerkrade in 2020: 82% (landelijk: 60%). De huidige systeeminrichting wordt op dit moment nog aangepast om ook de gewenste uitsplitsing te kunnen maken. Het bereik is in 2020 toegenomen ten opzichte van 2019.

Bron: evaluatie armoede en schuldenaanpak 2022

Cijfers over 2022 zullen worden opgenomen bij de evaluatie 2021 welke in het derde kwartaal 2023 aan de raad zal worden voorgelegd.

De daling bij jeugdfonds sport en cultuur is mede het gevolg van de beperkingen die voortvloeien uit de coronamaatregelen.

Sociaal Culturele Activiteiten

Doelgroep

Inwoners van Kerkrade met een Laag inkomen.

Algemene omschrijving

Naast de bestaande toekenningsgronden binnen de regeling Sociaal Culturele Activiteiten Kerkrade zijn aan de bestaande verordening een tweetal nieuwe bekostigingsgrondslagen expliciet toegevoegd:

- a. gezondheids- en vitaliteitsbevorderende activiteiten en;
- b. Bibliotheeklidmaatschap;

De verordening SCA 2021 is in de raadsvergadering van 7 juli 2021 vastgesteld en is met terugwerkende kracht tot 1 januari 2021 in werking getreden. Ten behoeve van het nog toegankelijker maken van de regeling worden de aanvraagprocedures en - methoden herijkt en vereenvoudigd.

Beoogd resultaat

Gezondheid en vitaliteit zijn randvoorwaarden voor een gezonde levensstijl. Door deze te stimuleren wordt een positief effect verwacht bij burgers.

Monitoring

Aan de hand van de aanvragen bestaat er hoe vaak de aanvraag plaats vindt op de aspecten die samenhangen met vitaliteit en gezondheid. Er wordt op dit moment niet bijgehouden of de middelen daar ook daadwerkelijk worden ingezet.

Betrokken partijen

Gemeente Kerkrade, Samenwerkende maatschappelijke partners Armoede en Schulden.

Regie

De uitvoering vindt plaats onder regie van de gemeente Kerkrade.

Status

In juli 2021 heeft de gemeenteraad de gewijzigde minimaregeling Sociaal Culturele Activiteiten vastgesteld. In dit kader en naar aanleiding hiervan heeft medio 2021 een onderzoek plaatsgevonden naar andere methodieken voor het verstrekken van bijdragen aan minima (d.m.v. een Vouchersysteem of aansluiting bij en uitvoering van de toekenningen door het volwassenenfonds . Dit onderzoek is ook opgenomen in de in 2021 uitgevoerde evaluatie Aanpak Armoede en Schulden. Op basis van dit onderzoek is besloten de huidige werkwijze (uitvoering door de gemeente en verstrekking van bijdrage) in stand te houden.

Inwoners van Kerkrade kunnen de bijdrage Sociaal culturele activiteiten digitaal of via een aanvraagformulier aanvragen.

[Sociale en culturele activiteiten, gemeentelijke bijdrage aanvragen | Gemeente Kerkrade](#)

Healthy Life

Doelgroep

Kwetsbare volwassenen van 18+ jaar met een combinatie van:

- Overgewicht (BMI 25-30) en een (matig) verhoogd risico op hartproblemen (CVRM);
- Overgewicht (BMI 25-30) en suikerziekte (Diabetes Mellitus type 2);
- Obesitas (BMI 30+).

Algemene omschrijving

HealthyLife is een gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) voor kwetsbare volwassenen vanaf 18 jaar met overgewicht, gebaseerd op de wetenschappelijk bewezen GLI Cool-interventie (Coaching op Leefstijl). De deelnemer wordt gedurende 24 maanden zowel individueel als in een groep begeleid en ondersteund door een leefstijlcoach (op voeding en gedrag) én een beweegcoach. Dit laatste tijdens een beweegprogramma op maat gedurende 14 weken met als doel dat deelnemers na 14 weken doorstromen naar bestaand sport- en beweegaanbod in de regio. Deze geïntegreerde aanpak heeft meer effect dan een aanpak gericht op één van deze twee onderwerpen. In deze aanpak staan bewegen, gedrag, voeding, slaap, stress, ontspanning en Positieve Gezondheid centraal.

HealthyLife is onderdeel van een multidisciplinaire ketenaanpak voor overgewicht en obesitas bij volwassenen. Hierbij worden het sociaal domein (Gemeente Kerkrade) en het medisch domein (Huisartsen OZ-Limburg) nog steviger met elkaar verbonden, waarbij ook aandacht is voor achterliggende sociale- en gezondheidsproblemen die verbonden kunnen zijn met overgewicht of obesitas, zoals armoede, schulden, laag opgeleiden, lage taalvaardigheid, eenzaamheid, beperkt sociaal netwerk etc. Dit maakt dat deze integrale aanpak ook geschikt is voor kwetsbare inwoners.

Beoogd resultaat

Versterking van VIE door middel van:

- A. Beoogde resultaten bij kwetsbare volwassenen van 18+ met overgewicht/obesitas:
 - Bevorderen van een actieve leefstijl/bewegen en gezond voedingspatroon.
 - Terugdringen van overgewicht en obesitas.
 - Bijdragen aan kwaliteit van leven en vergroten van zelfredzaamheid en participatie.
- B. Versterking van samenwerking tussen sociale domein (gemeente) en medische domein (huisartsen) gericht op uitvoering en implementatie van de gecombineerde leefstijlinterventie Healthy Life.

Monitoring

De samenwerking en monitoring zal door Gemeente Kerkrade, HOZL en Ecsplore is nader geconcretiseerd in een plan. Ecsplore coördineert de monitoring.

Tijdens de uitvoering van healthyLIFE Kerkrade zullen de volgende uitkomsten in kaart gebracht worden. Daarbij is belangrijk te beseffen dat verandering van ingeslepen gewoonten/gedrag tijd kost en dat vaak niet meteen al grote veranderingen zichtbaar zullen zijn (proces van lange adem):

- duurzaam gewichtsverlies;
- toename van fysieke fitheid;
- duurzaam actief beweegpatroon;
- duurzaam gezond(er) eten;
- duurzaam gezonder voelen.

Ook zullen cijfers inzichtelijk gemaakt worden over de samenwerking:

- een duurzame samenwerking met huisartsen;
- een duurzame samenwerking tussen de beweegcoaches van The Move Factory en de leefstijlcoaches van Huisartsen OZL.

Betrokken partijen

Ontwikkeling en implementatie van HealthyLife in Kerkrade door:

- Ecsplora - overall projectleiding implementatie & monitoring
- HOZL (Huisartsen Oostelijk Zuid Limburg) - uitvoering leefstijlcoaching
- Gemeente Kerkrade met The Move Factory - uitvoering beweegcoaching

Ook betrokken op de achtergrond:

- Provincie Limburg
- Preventiecoalitie
- CZ Actief in Gezondheid (Zorgverzekeraar)

Huidige stand van zaken

Op 18 april 2023 heeft een eerste tussenevaluatie plaats gevonden over de eerste 14 weken van de eerste 48 deelnemers die met HealthyLIFE gestart zijn tussen september t/m december 2022.

Het programma lijkt zeker bij te dragen aan de gewenste trendbreuk bij Vie en Trendbreuk:

- Doorverwijzing naar HealthyLIFE door huisartsen en POH-ers verloopt voorspoedig. Er is een goede spreiding, deelnemers zijn uit bijna alle postcodegebieden van Kerkrade afkomstig.
- Veelbelovende resultaten in korte tijd:
 - gewichtsverlies van al -1,46% in 14 weken (doel: -5% tot -10% in 2 jaar);
 - conditie is met +15% flink toegenomen;
 - valrisico is met -15% flink afgenomen;
 - lenigheid en knijpkracht zijn gemiddeld al met 8% toegenomen.
- Maar liefst 85% van de deelnemers heeft al passend lokaal beweegaanbod gevonden. Twee deelnemers met inkomen rond het minimum maken gebruik van het Volwassenenfonds.
- Duidelijke impact op positieve gezondheid. Achterliggende vragen of problematiek worden bespreekbaar en worden in goede samenwerking met partners en/of sociale domein opgepakt.

Door duurzaam gewichtsverlies, een actieve leefstijl/bewegen en een gezonder voedingspatroon, vermindert het risico op chronische ziektes en kunnen deelnemers langer gezond blijven. Doordat zij zich lichamelijk, mentaal en sociaal beter voelen, neemt hun kwaliteit van leven toe, blijven zij langer zelfredzaam, kunnen zij beter participeren en maken zij minder gebruik van ondersteuning en zorg. Dit spaart waarschijnlijk een veelvoud aan kosten, dan de kosten van het HealthyLIFE beweegprogramma van ca. €468 per deelnemer voor gemeente Kerkrade.

Op basis van de veelbelovende resultaten uit de eerste tussenevaluatie gaat de Stuurgroep VIE akkoord om resterende Vie-gelden uit 2022 voor HealthyLIFE, in te zetten om in 2023 nog eens 96 deelnemers in de pilot HealthyLIFE te laten starten. Eind 2023/begin 2024 zal een volgende evaluatie, met resultaten over 1 jaar HealthyLIFE uitgebracht worden.

INNOVATIEHUB

Programma Trendbrekers (voorheen Parkstad Excellence)

Doelgroep

De meest innovatieve betrokken talenten uit de gemeentelijke en niet gemeentelijke organisaties die in die sectoren werken waar problemen op het gebied van vitaliteit en gezondheid spelen.

Algemene omschrijving

Het wegwerken van de gezondheidsachterstand in Kerkrade en de regio Parkstad vergt bevoegen en vaardige professionals. Professionals die beschikken over brede kennis, kunde en vaardigheden, die elkaar goed kunnen vinden en vertrouwen, en die het lef hebben nieuwe paden in te slaan. Deze professionals moeten als een gezamenlijk netwerk kunnen functioneren om de gezondheidsproblematiek in Parkstad het hoofd te kunnen bieden.

Daarom starten we in 2023 met een breed gedragen trainingsprogramma voor deze professionals genaamd 'Trendbrekers'. Dit programma draagt bij aan het breken van de trend in Parkstad op het gebied van gezondheid en vitaliteit.

Het trainingsprogramma beoogt om, tegen de achtergrond van twee relevante en robuuste programma's, te weten VIE en Heerlen-Noord, een impuls te geven aan de samenwerking tussen partijen. Dit doen we door de kernspelers en kerntalenten in deze organisaties (leidinggevend of anderszins) in gezamenlijkheid een ontwikkelingsprogramma te laten doorlopen. Die professionals kunnen samen het verschil maken door praktijkgericht te werken aan de realisering van onderdelen van de twee programma's. Immers, de mensen en de interactie tussen de mensen maken het verschil.

Beoogd resultaat

- Verbeteren van de executiekracht van organisaties;
- Betere samenwerking tussen organisaties onder andere door het op/uitbouwen van persoonlijke relaties;
- Kennis vergroten over succesvolle innovaties, interventies en oplossingen;
- Samenwerkingen smeden tussen partners die werkzaam zijn op het gebied van vitaliteit en gezondheid;
- Efficiënter leren samenwerken.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade;
- Gemeente Heerlen;
- Stadsregio Parkstad;
- HeemWonen;
- Meander;
- Movare;
- WellerWonen.

Regie

Innovatiehub Vie.

Monitoring

Doelstelling is om in oktober 2023 te starten met een groep van 25 deelnemers. De benoemde betrokken partijen hebben allen het commitment voor een periode van drie jaar uitgesproken.

Status

Burgemeester Dassen en burgemeester Wever van gemeente Heerlen zijn bereid gevonden als boegbeelden te fungeren voor het programma Trendbrekers. Dat houdt onder andere in dat zij inspraak hebben op de thematiek van het programma, feedback geven op de evaluatie van de eerste editie en ceremoniële activiteiten tijdens start en afsluiting verrichten.

Een belangrijke stap in de achterliggende periode is het ophalen van (ondertekende) intentieovereenkomsten voor een periode van drie jaar van de genoemde betrokken partijen. Met deze intentieovereenkomsten hebben de partijen niet alleen hun enthousiasme in het programma getoond, maar hebben ze zich tevens gecommitteerd in een bijdrage in de financiering van locaties en de aanlevering van deelnemers vanuit hun eigen organisatie. Tevens spelen ze een belangrijke rol bij feedback op de evaluatie van een doorlopen editie.

Op basis van dit stevige fundament zijn in het tweede en derde kwartaal alle inspanning erop gericht om de groep van deelnemers bij elkaar te krijgen. Daarnaast vindt de concrete organisatie van de bijeenkomsten plaats. Hierbij moet worden gedacht aan reserveren van ruimtes, vastleggen van externe sprekers, uitwerken van de werkvormen (onder andere holocratisch werken), en concretiseren van het programma.

Gelet op de beoogde netwerk aanpak om de gezondheidsuitdagingen in Parkstad de baas te kunnen, is gekozen voor de methodiek van holocratisch werken, op basis van praktijkvoorbeelden van deelnemers. Het programma is gereed en start in oktober as.; de eerste drie bijeenkomsten zijn voor wat betreft inhoud, locatie, sprekers, e.d. opgesteld. De bijeenkomsten daarna worden gevormd op basis van input en behoeftes van de deelnemers uit de eerste drie bijeenkomsten. Gelet op de betrokkenheid bij het programma Trendbreuk Zuid-Limburg werken we o.a. de naam 'Trendbrekers' uit als naam voor het programma.

Gezonde Basisschool van de Toekomst (GBT) readiness scan

Doelgroep

- Scholen die aan de slag willen als gezonde basisschool van de toekomst;
- Ambtenaren die basisscholen hierin begeleiden;
- Limburgse Kwartiermakers Gezonde Basisschool van de Toekomst.

Algemene omschrijving

Het is zeer belangrijk te investeren in gezonde basisscholen van de toekomst (GBT). Bij de jeugd wordt immers de basis gelegd voor een gezond en vitaal leven. Ter begeleiding van het opschalen van het aantal GBT-scholen ontwikkelt de Innovatiehub in samenwerking met de kwartiermakers GBT een tweetal tools. Veel scholen die GBT school willen worden, voeren namelijk al onderdelen van het GBT gedachtegoed uit. In zulke situaties start men dus niet vanaf nul met GBT. Om er snel achter te komen hoe ver men al is in relatie tot het wetenschappelijk gevalideerde GBT model, wordt een readiness scan ontwikkeld. Met de scan kan met de school het gesprek aangegaan worden om enerzijds ambities te peilen en anderzijds te bespreken wat er reeds gedaan wordt en wat er dus nog moet gebeuren. Uit de scan rollen de mogelijkheden voor een school maar wordt direct ook praktische ondersteuning geboden. Doelstelling van de readiness scan is om ook in kaart te brengen welke organisaties (non-profit en profit) ondersteuning kunnen bieden bij het invullen van de ontbrekende onderdelen van het GBT model. Hierbij kan gedacht worden aan partijen die invulling kunnen geven aan aspecten als beweegmomenten of talentontwikkeling in de meeste brede vorm.

Beoogd resultaat

- Toetreding tot GBT voor scholen vergemakkelijken;
- Optimaliseren van het begeleidingsproces GBT voor ambtenaren en kwartiermakers.

Betrokken partijen

- Provincie Limburg kwartiermaker GBT;
- Stichting implementatie gezonde basisscholen;
- GGD Zuid-Limburg;
- Innovatiehub Vie.

Regie

Innovatiehub Vie.

Status

De Readiness-scan is in het najaar van 2021 overgedragen aan de kwartiermakers GBT. De kwartiermakers worden begeleid in het juiste gebruik van de tool.

Gezonde Basisschool van de Toekomst (GBT) - Opschaling Limburg

Doelgroep

- Scholen die aan de slag willen als gezonde basisschool van de toekomst;
- Ambtenaren die basisscholen hierin begeleiden;
- Limburgse Kwartiermakers Gezonde Basisschool van de Toekomst.

Algemene omschrijving

Naast de readiness scan richt de Innovatiehub voor het proces van opschaling van het aantal GBT basisscholen, een trechter in die in stappen, met verschillende acties een zo groot mogelijk aantal scholen converteert naar 'GBT-school'. Hiervoor maken we gebruik van bewezen funnel/trechter methodieken. Dit helpt de ambtenaren en kwartiermakers in hun taak bij het vertalen van enthousiasme van scholen naar een volwaardige GBT implementatie.

Beoogd resultaat

- Optimaal procesmanagement en kennisdeling tussen kwartiermakers en ambtenaren op gebied van implementatie;
- Lokale en regionale communities van gezonde basisscholen van de toekomst als ambassadeurs van het concept.

Monitoring

Monitoring vindt plaats via een zogenaamde 'salesfunnel' waarin de voortgang per fase/stap van conversie naar GBT-school wordt bijgehouden.

Betrokken partijen

- Provincie Limburg; kwartiermakers GBT
- Stadsregio Parkstad Limburg
- Gemeente Kerkrade
- Stichting implementatie gezonde basisscholen
- GGD Zuid-Limburg
- Innovatiehub Vie

Regie

Innovatiehub Vie

Status

Opschalingsstrategie is opgeleverd aan de kwartiermakers Gezonde Basisschool van de Toekomst. Waar de opschaling van de GBT zich in eerste instantie vooral richtte op de scholen in de Stadsregio Parkstad, vindt nu ook overleg plaats om de scoop te verleggen naar heel Limburg rond het voorlopertraject Rijke Schooldag.

Positieve gezondheid app

Doelgroep

Zorgprofessionals en cliënten.

Algemene omschrijving

Professionals voeren het gesprek met hun cliënten (steeds meer) vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid. Het gedachtegoed helpt door middel van een serie vragen een beeld te vormen over iemands beleving van gezondheid. Soms vullen professionals deze serie vragen in, maar mensen kunnen deze vragen ook zelf invullen waarbij de uitkomsten worden uitgezet in het bekende 'spinnenweb' op de zes domeinen. Dit zelf invullen past bij de ontwikkeling van meer zelfregie nemen. Om zelfregie te nemen is het belangrijk dat er zo min mogelijk drempels bestaan. Daarom bieden we aan om het gedachtegoed te vertalen naar een eenvoudig te gebruiken app. Wanneer goed begeleid, komt dit de slagkracht van alle organisaties ten goede. Daarnaast bestaan er in de toekomst ook interessante mogelijkheden op het gebied van data. Het is essentieel dat dit in samenwerking met actieve gebruikers ontwikkeld wordt. Om die reden zoeken we de relatie op met Burgerkracht.

Beoogd resultaat

Het doel van de positieve gezondheidsapp is een zeer gebruiksvriendelijke app te ontwikkelen die iedereen makkelijk kan invullen en die daarmee meerwaarde biedt ten opzichte van reeds bestaande gezondheidsapps. Daaruit vloeit voort dat meer mensen inzicht krijgen in de eigen ervaren gezondheid en de koppeling gelegd kan worden met acties die tot verbeteringen kunnen leiden. Onderscheidende elementen van de applicatie kunnen onder andere zijn; feedback van familie en vrienden over de ervaren gezondheid, bundelen van tips die helpen bij het inpassen van ander gedrag of het afnemen van meerdere tests over een bepaalde periode.

Betrokken partijen

Bij betrokken partijen:

- Institute of Positive Health
- Burgerkracht
- Marktpartijen
- Vie-Innovatiehub

Regie

Innovatiehub Vie.

Status

Samen met Institute for Positive Health en Burgerkracht wordt deze app ontwikkeld. Kerkrade vervult als early adopter de ambassadeursrol van de PG app binnen Parkstad en binnen Limburg. Op dit moment is de testversie gereed waarin de resultaten uit de test verwerkt zullen worden. De afronding van een gebruiksklare app heeft conform planning plaatsgevonden in het eerste kwartaal van 2022.

In het tweede kwartaal van 2023 heeft de Open Universiteit de PG-App meegenomen in haar onderzoek 'Adoptie van digitale communicatie technologie onder kwetsbare burgers in stedelijke gebieden'. Er wordt onderzocht wat burgers van deze app vinden, of en hoe ze hem willen gebruiken, en welke overwegingen zij daarbij hebben en wat mogelijke belemmerende factoren zijn bij het gebruik van een app. Naar verwachting worden de resultaten in het derde kwartaal 2023 inzichtelijk.

Onze Regio in Beeld

Doelgroep

Partijen die zich programmatisch inzetten om (gezondheids)achterstanden in te halen.

Algemene omschrijving

Kerkrade sluit aan bij en is een van de early adopters van Onze Regio in Beeld (ORiB). Het betreft een online en interactief dashboard waar data van verschillende organisaties vertaald worden naar betekenisvolle inzichten die de voortgang van onze projecten verduidelijken. Voor ieder programma worden met ORiB de belangrijkste zogeheten kritieke prestatie indicatoren verzameld. Deze indicatoren zeggen iets over de voortgang van de programma's en helpen om gefocust onze resultaten te bereiken. ORiB stelt ons echter ook in staat om samenhangende keuzes te maken over voortgang of afbreken van projecten c.q. programma's. ORiB ontzorgt en draagt bij aan objectivering van de resultaten.

Beoogd resultaat

Door het delen van data van verschillende organisaties komen we meer te weten over vitaliteit en gezondheid en kan aan de hand van data objectief en data gedreven afgewogen worden in hoeverre een initiatief tot resultaat leidt.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Radar
- Levanto Groep
- Meander Groep
- Weller wonen
- HEEMwonen

Er vinden blijvend gesprekken plaats om partijen te laten aanhaken.

Status

Sinds 7 juli 2021 is het platform Onze Regio in Beeld live gegaan. Kerkrade neemt deel aan dit platform, waarbij relevante samenwerkingspartijen in gezamenlijkheid data delen die leiden tot betekenisvolle inzichten. In de praktijk blijkt nu dat het aanhaken van partijen om de gegevens te verrijken, maar ook het consequent leveren van cijfers achter blijft bij de verwachtingen. Op dit moment wordt er vanuit Vie dan ook niet meer geïnvesteerd in ORiB als platform. In 2022/2023 is vanuit ORiB wel nog meegewerkt aan het opzetten van een dashboard voor het programma 'Gelukkig ouder worden', om het effect van dit programma aan te tonen. Dit dashboard is inmiddels ontwikkeld waarmee de uitkomsten van de pilot in beeld kunnen worden gebracht. Momenteel wordt nog onderzocht of er mogelijk nog een extra meetmoment zal worden toegevoegd.

NaViegator

Algemene omschrijving

Hoe meer we onderzoeken en leren van de verschillende programma's, actoren en projecten op het gebied van gezondheid, hoe meer behoefte er is aan een overzicht van alle initiatieven die er al lopen. Een en ander niet in het laatste om te voorkomen dat het wiel opnieuw wordt uitgevonden uit onwetendheid over reeds bestaande programma's.

Voor de Regio Parkstad neemt Vie een faciliterende rol in om dit overzicht en inzicht in bestaande interventies te realiseren met de NaViegator. Met de NaViegator worden goede initiatieven in onze regio in kaart gebracht. Hiermee werkt de NaViegator in een continu proces aan een overzicht van initiatieven in onze regio. Hiertoe zal in eerste instantie de samenwerking worden gevraagd van de gemeenten in onze regio om dit inzicht in lopende programma's en de doelstellingen daarvan te verwerven, en is het streven om later ook informatie op te halen bij overige aanbieders (profit en non-profit). Hierbij zal ook de verbinding worden gelegd met Bureau Trendbreuk/GGD waar reeds waardevolle informatie van lopende interventies worden verzameld. De inzichten zullen openbaar inzichtelijk worden voor iedereen die deze wil raadplegen of er iets aan wilt bijdragen.

Doelgroep

Partijen die zich programmatisch inzetten om (gezondheids)achterstanden in te halen.

Beoogd resultaat

Een overzicht van programma's in de regio die voor betrokken partijen in een web-omgeving openbaar is en steeds geüpdatet wordt op actualiteit. Met de informatie uit de NaViegator wordt tevens inzichtelijk welke andere partijen interventies uitvoeren op hetzelfde onderwerp en kunnen koppelingen gelegd worden om de kennis gezamenlijk in te zetten en zo meer slagkracht te genereren.

Betrokken partijen

Gemeenten en aanbieders (profit en non-profit) van programma's op het gebied van vitaliteit en gezondheid.

Regie

Innovatiehub Vie neemt de lead.

Status

In maart '21 heeft een eerste oriënterende ronde langs de diverse gemeenten plaatsgevonden waaruit een aanzet voor de NaViegator is opgesteld. In het najaar 2021 is een start gemaakt met het ontwikkelen van een prototype waarna in 2022 een aantal ontwikkelingen is doorgevoerd. Het prototype is vervolgens begin 2023 met een aantal gemeenten besproken wat heeft geleid tot een aantal aanbevelingen waaraan momenteel wordt gewerkt om deze door te voeren. Belangrijkste aanbeveling was dat het zoeken vereenvoudigd zou kunnen worden met een aantal 'zoektegels' waardoor versnippering van zoektermijnen voorkomen kan worden. De NaViegator is in mei '23 in de stuurgroep SES van de stadsregio Parkstad besproken waarbij het nut en noodzaak van de tool is onderschreven. De NaViegator is inmiddels bij een klein aantal stakeholders geïntroduceerd. Met hen vindt een verdere afstemming plaats over gebruik en vullen van de tool om het platform op grotere schaal te promoten en te vullen. De Naviegator kent een continu ontwikkelproces.

Fondsen werving

Doelgroep

Partijen die zich programmatisch inzetten om (gezondheids)achterstanden in te halen.

Algemene omschrijving

De uitdagingen in onze regio die vertaald worden in initiatieven en programma's hebben ook financiering nodig. Vanuit de Innovatiehub zal ingezet worden op het verwerven van middelen bij diverse (landelijke en Europese) fondsen. Uiteraard zal hierbij afstemming gezocht worden met andere organisaties die hier overduidelijk al goed in slagen zoals bijvoorbeeld de Stadsregio Parkstad en de GGD. Daarnaast zal ook de hulp ingeroepen worden van externe bureau's om hierin te ondersteunen.

Beoogd resultaat

Werving van financiële middelen voor bestaande en/of nieuwe programma's of producten op het gebied van vitaliteit en gezondheid.

Betrokken partijen

- Partners in de regio;
- Subsidiebureau's;
- Innovatiehub Vie.

Regie

In onderlinge afstemming te bepalen onder coördinatie van Vie.

Status

Fondsenwerving heeft continue aandacht. Gezien het specialistische karakter van dit item en de versnipperdheid van subsidies/fondsen is er voor 2022/23 een overeenkomst gesloten met het subsidiebureau Vindsubsidies (voorheen Trias).

Vindsubsidies heeft open lijnen met subsidieverstrekkers, beschikt over een ter zake doend netwerk en kan ondersteunen bij het opstellen van een plan voor een subsidieaanvraag en derdegeldstromen.

Nu de samenwerking en afstemming tussen partijen als bijvoorbeeld Open Universiteit of MUMC+ steeds intensiever wordt, wordt ook steeds nadrukkelijker gekeken of Vie penvoerder van een subsidieaanvraag dient te zijn dan wel ondersteuner.

Stand van zaken

- De subsidieaanvraag waarin de Vie-Innovatiehub samen met het Discovery museum mede aanvrager waren voor een Europese subsidie 'FoodiverCities' (2021) is helaas definitief (voorjaar 2023) niet toegekend.
- In maart 2022 heeft Vie-Kerkrade een intentieverklaring uitgebracht voor een Interreg project Vlaanderen Nederland – periode 2021-2027 – m.b.t. "Realisatie crossborder innovatie ecosysteem voor actieve steden met een vitale werk- en leefomgeving"

Voor Vie is dit project aantrekkelijk dat er op een innovatieve manier gekeken wordt hoe de publieke ruimte en werkomgevingen op een slimme manier worden voorzien van innovaties om burgers meer in beweging te brengen en vrijwel ongemerkt een gezonde(re) leefstijl te bieden.

- In november 2022 is een 'Letter of Commitment Innovatiepartner Groiefondsvoorstel de Preventie Promotor' opgesteld voor de Universiteit Maastricht. Een aanvraag voor een onderzoek naar de impact van overgewicht op de samenleving. Deze aanvraag voor het nationaal Groiefonds loopt nog.
- In december 2022 heeft Vie een 'letter of support' opgesteld voor de Open Universiteit voor een Interreg North-West Europe aanvraag 'Our-Health'. Voor Vie ligt hierbij de interesse op met name het thema inclusieve zorg met een focus op een goede inbedding van gezondheid, zorg, preventie en welzijn op wijk- of gebiedsniveau.
- In januari 2023 is een 'letter of commitment' opgesteld voor de Universiteit Maastricht voor een subsidieaanvraag "Living lab RuimteGIDS: de CheckGROW als tool voor gezondheid als robuuste waarde in ruimtelijke ontwikkelingen". Deze aanvraag is gehonoreerd.
- In januari 2023 is voor de Universiteit Maastricht een 'letter of commitment' opgesteld voor een subsidieaanvraag SoNet4Health: Employing social networks for individual health and healthy communities. Deze aanvraag is niet gehonoreerd.
- In februari 2023 is een training Subsidie & Fondsenwerving in Zorg & Welzijn afgerond.
- In juli 2023 is een letter of support opgesteld voor een aanvraag van zorgverzekeraar CZ bij ZonMw voorbereiding PlusWijken.

Doelgroep

Ondernemers/start-ups die werken aan oplossingen op het gebied van vitaliteit en gezondheid.

Algemene omschrijving

Op vele fronten wordt er door ondernemers gewerkt aan oplossingen voor een specifiek (gezondheids)probleem, maar ontbreekt het startende ondernemers nog regelmatig aan budget voor snelle ontwikkeling of het testen/onderzoeken van aannames. Daarop is er op initiatief van Vie een samenwerking tot stand gekomen waarin ESZL, LIOF en de Stadsregio Parkstad Limburg bereid zijn gevonden kennis en middelen te bundelen.

Een panel bestaande uit personen van eerder genoemde organisaties maakt een inschatting of een pitch kansrijk was waarbij bij toekenning een bedrag van €10k per pitch wordt toegekend. De voorbereiding en begeleiding van de pitches wordt gedaan door de Vie-Innovatiehub.

Beoogd resultaat

Het aanjagen van innovatie op het gebied van vitaliteit en gezondheid door het ondersteunen van beginnende ondernemers of mensen die denken aan het opzetten van een dienst of product.

Betrokken partijen

- Stadsregio Parkstad;
- LIOF (Limburgs ontwikkelings- en investeringsmaatschappij);
- ESZL (Economische Samenwerking Zuid-Limburg);
- Vie-Innovatiehub.

Status

LEEF is een doorlopend 'programma' dat in juli 2021 is opgeleverd. Middels een communicatieplan is bekendheid aan LEEF gegeven, met de oproep aan potentiële kandidaten om zich aan te melden.

De opbrengst tot nu toe:

- 8 pitchsessies met gemiddeld 3 pitches
- Begeleiding van ruim 20 pitches
- Toekenning van 10 pitches
- 2 pitches in behandeling
- 3 pitches in de startblokken

De innovatievouchers van de stadsregio hebben de toekenningen van kansrijke pitches tot nu toe kunnen ondersteunen, maar deze regeling is nu volledig benut. Het LIOF heeft nog wel een budget van €100k om aan te wenden in de vorm van vouchers van €20-€30k wanneer een 'LEEF ondernemer' én idee kansrijk blijken te zijn. Analyse hiervan zal gelijktijdig plaatsvinden met de evaluatie van de uitkomsten van de LEEF pitches in Q1 2024.

Continuering van de samenwerking wordt door de huidige partners onderzocht. De oriëntatie vindt hierbij plaats op de nieuwe regelingen van ESZL maar er wordt ook gezocht naar nieuwe partnerships en kansen in Parkstad.

Community Events

Doelgroep

Partijen die zich programmatisch inzetten om (gezondheids)achterstanden in te halen

Algemene omschrijving

Binnen Parkstad maar ook daarbuiten wordt door veel partijen gewerkt aan vitaliteit en gezondheid. Partijen die bijvoorbeeld kunnen deelnemen aan het trainingsprogramma 'Trendbrekers' (zie voor meer informatie eerder in dit document) maar waarbij het ook van belang is dat zij elkaar op andere manieren ontmoeten en versterken. Vie organiseert afhankelijk van het onderwerp samen of met andere partners netwerk en kennisbijeenkomsten. Hierbij kan concreet gedacht worden aan:

- Informele bijpraatsessies;
- Informatiebijeenkomsten;
- Kennisdelingssessies;
- Bijeenkomsten waarin men elkaars successen deelt maar ook leert van elkaars fouten;
- Hackathons (bijeenkomsten waarin een probleem helder wordt gedefinieerd en binnen 24 uur wordt opgelost door teams);
- Designsprints (een uitgebreidere versie van een hackathon waarin een team aan de slag gaat met een vraagstelling);
- Een 'wasstraat' waarin een panel van experts/hackers in 1 uur advies geven op een probleem; De wasstraat zal er voornamelijk erop gericht zijn om reeds bestaande oplossingen boven tafel te krijgen.

Beoogd resultaat

Het creëren van een hechtere verbinding tussen actoren en professionals werkzaam op het gebied van vitaliteit en gezondheid.

Betrokken partijen

Partijen die zich programmatisch inzetten om (gezondheids)achterstanden in te halen.

Regie

Innovatiehub Vie.

Status

- Met HuBbibliotheek en Discovery is in 2022 een partnership Vie gesloten en met de Open Universiteit vindt continue afstemming plaats over items om samen op te trekken. Uiteraard geldt hierbij dat we daarmee geen enkele andere partij uitsluiten.
- Rond het thema jongeren (13-14 jaar) heeft samen met de OpenClubKlimmen (gemeente Voerendaal) een regiobijeenkomst plaats gevonden rond het thema 'Urban'. Vanuit de resultaten van deze bijeenkomst is inmiddels een onderzoek opgestart waarin het Urban domein wordt onderzocht met de ambitie om meer levendige gemeentes te realiseren met ruimte voor opkomende jeugdculturen. [Parkstadgemeenten samen aan de slag met Urban Sports & Culture | Gemeente Kerkrade](#)
- Op 7 oktober 2022 heeft Vie een presentatie gegeven tijdens het seminar "De Kiemkracht van Parkstad", waarin met stakeholders uit het veld van gedachten is gewisseld over een coöperatieve samenwerking op het gebied van Vitaliteit en Gezondheid in Parkstad. En onlangs is de organisatie achter het jaarlijkse "Spil in de Wijk" toegezegd dat de gemeente Kerkrade de jaarlijkse netwerkconferentie in haar gemeente zal gaan faciliteren op donderdag

22 juni 2023. Spil in de Wijk is dé Limburgse Community van mensen die in de wijk staan en hun veranderkracht op verschillende manieren willen bundelen.

- Op 18 oktober 2022 heeft Vie het Urban Parkstad Congres georganiseerd in het Flexiforum. Dit heeft, na een aantal vervolgbijeenkomsten, inmiddels geleid tot een Parkstadbreed onderzoek naar Urban Sports & Culture.
- 5 november 2022 was Vie met een stand present op de Parkstad Gezondheidsbeurs in het Parkstad Limburg Stadion
- Op 11 januari 2023 heeft een ambtelijke afvaardiging van de Provincie Limburg een bezoek gebracht aan Vie in het kader van de Sociale Agenda Limburg;
- Op 17 januari 2023 zijn alle huisartsen en praktijkassistenten uit Kerkrade ontvangen bij Vie en bijgepraat over de Vie-programma's en meer.
- Op 18 januari 2023 was Vie met een stand present op de vitaliteitsbeurs in de HuB;
- 27 januari 2023 heeft IBA een bezoek gebracht aan Vie;
- Op 1 februari 2023 heeft een groep mensen uit Nieuwegein werkzaam op het gebied van vitaliteit en gezondheid een bezoek aan Vie gebracht en heeft uitwisseling van kennis en ervaringen plaatsgevonden;
- Op 29 maart 2023 heeft Rotary Kerkrade een bezoek gebracht aan Vie inclusief rondleiding en presentatie in de Vie Innovatie Hub.
- Op 30 maart 2023 vond de West op zijn Best markt plaats in het Flexiforum. Uiteraard was Vie ook daar present met een infostand;
- Op 17 maart heeft de FDP-Frakton van Herzogenrath een bezoek aan Vie gebracht en heeft er uitwisseling van elkaars gezondheidsaanpak plaatsgevonden;
- In de periode maart tot en met juni heeft Vie haar kennis en netwerk beschikbaar gesteld tijdens een drietal co-creatiesessies voor de Foodboost Challenge. Dit is een challenge waarin jongeren aan de slag zijn gegaan met ideeën om de eetomgeving van jongeren gezonder te maken en jongeren sneller te laten kiezen voor gezonde voeding. Eerste co-creatie sessie: snelkookpan! - Food Boost Uitdaging (foodboostchallenge.nl);
- Op 10 en 11 juni heeft Vie een bijdrage geleverd aan de WaltoSurvieve in het Stadspark in Kerkrade
- Op 29 juni 2023 Bezoek Businessclub MKB Limburg aan Vie inclusief rondleiding en presentatie in de Vie Innovatie Hub.
- Op 29 juni 2023 heeft Vie een bijdrage gegeven over de ervaringen met Positieve gezondheid in de themabijeenkomst 'Positieve gezondheid binnen de WMO' georganiseerd door 1Sociaaldomein/Zuyd Hogeschool;
- Op 22 juni 2023 heeft met facilitaire ondersteuning van Vie de netwerconferentie Spil in de Wijk plaatsgevonden. Het thema was domein overstijgend samenwerken. De conferentie had 430 deelnemers. Impressie: Netwerkconferentie 2023 - SIDW '17 - '23 | Spil in de Wijk (Scan QR voor aftermovie spil in de Wijk)

- Op 14 september 2023 heeft er een ambtelijk werkbezoek van het ministerie van VWS aan Zuid-Limburg plaatsgevonden waarbij Vie het ochtendprogramma heeft georganiseerd en de inhoudelijke afstemming ter hand heeft genomen.
- Op 26 september vindt de Vie-informatiemarkt voor raads-/commissieleden, medewerkers gemeente Kerkrade en partners plaats gevonden.

Onderzoek Fit-programma/NicoWolterTherapie

Doelgroep

Mensen die door een (chronische) aandoening buiten het arbeidsproces staan.

Algemene omschrijving

Het aantal mensen dat door een chronische aandoening buiten het arbeidsproces komt te staan, neemt jaarlijks toe. Deze toename is toe te schrijven aan onder andere leefstijlveranderingen en een stijging van de gemiddelde pensioenleeftijd. In Nederland zal naar verwachting in 2030 één op de vier werknemers een chronische aandoening hebben.

In het voorjaar van 2021 heeft de stichting Reha-projects (verder Reha) zich gemeld bij de gemeente met een initiatief gericht op effectieve en duurzame re-integratie. Algemeen betreft het initiatief een multidisciplinaire, niet-medicatieve interventiemethode (verder: Methode). In deze Methode worden personen vanuit een multidisciplinaire benadering gescreend om vervolgens in een aantal weken intensief getraind te worden waarna ze weer geschikt zijn om deel te nemen aan de samenleving/werk/opleiding. Voor de locatie is hierbij het Vie-complex in beeld. De ontwikkelde Methode is gepatenteerd.

Om de Methode daadwerkelijk toe te (kunnen) passen, resteerde de vraag op welke wijze de aanpak geïmplementeerd kon worden. Hierbij viel te denken aan de wijze van financiering, organisatie en huisvesting maar ook onderzoek naar potentiële doelgroepen en de wijze waarop de Methode passend bij de doelgroep duurzaam effectief kan zijn.

Het initiatief van Reha sluit aan bij de taakstelling van Vie om een bijdrage te leveren aan het bevorderen van de gezondheid en vitaliteit in Kerkrade maar zeker ook in de regio en zelfs daarbuiten. Daarnaast zal de nieuwe locatie Vie een belangrijke rol kunnen vervullen wanneer de Methode uitgevoerd wordt.

Beoogd resultaat

Een businessplan op te stellen dat antwoord geeft op de vragen of en zo ja hoe en onder welke voorwaarden de door Reha ontwikkelde methode binnen Vie duurzaam (primair) in Kerkrade en de regio kan worden ingezet.

Betrokken partijen

- Stichting Reha
- Innovatiehub Vie

Regie

Stichting Reha en Innovatiehub Vie.

Status

Het onderzoek naar de haalbaarheid van de uitvoering van de therapie in het Vie- gebouw is in juni 2022 afgerond. De conclusie was dat het programma succesvol in het Vie-complex kan worden geïmplementeerd.

